

I.M.Vianey
ZLATNA ZRNCA

Iz govora i kateheza Svetog Marije Ivana Vianney-a
Sabrao:Leonz Niderberger

**K R A T K I Ž I V O T O P I S
S V E T O G A R Š K O G Ž U P N I K A**

Ivan Krstitelj Marija Vianney, svjetski poznati i slavni "arški župnik", rođen je 8. Svibnja 1786. kao četvrti dijete jednostavnih seljaka u Dardilly-u, u tihom, zaboravljenom seocu kod Lyon-a. Od najranije mladosti osjećala se njegova duša čudnovato i neodoljivo privlačena k Presvetom oltarskom Sakramantu. Već u nježnoj dobi od 5 godina, kad je još čuvao tri ovce i jednog magarca svoga oca, pohrlio bi dječak svaki put, kad bi čuo glas zvona, u crkvu i tamo sa žarom, serafskom pobožnošću pribivao sv. Misnoj žrtvi. Kad je skoro zatim buknula francuska revolucija, bilo je njegovim roditeljima često vrlo teško, da u jednom od Dardilliy-a vrlo udaljenom napuštenom kamenolomu pribivaju sv. Misi. Ipak, uvijek ih je pratio mali Ivan, koji se nije plašio pred nikakvom teškoćom puta ili nepogodom vremena, a da ne bi udovoljio dubokom nutarnjem porivu svog srca, da dođe u blizinu euharistijskog Spasitelja. Kod jedne takve prilike bio je službujući svećenik, opat Groboz, upozoren na dječaka, koji tako pobožno moli, i zauzme se za njega. On se pobrine za njegovu opskrbu kod dviju pobožnih sestara u Ecully-u, rodnom mjestu Vianney-eve majke, koje su tamo upravljale jednom školom, da sačuvaju mlađe od zanemarenosti. Ovdje ga je ovaj dobri svećenik nakon duge i brižne priprave priveo k prvoj svetoj Pričesti. To se dogodilo u ljetu g. 1799., i to, radi teških okolnosti onog vremena, u svoj tišini i skrovitosti, u noći, na ekonomskom dobru grofa Pingeona. Da se pred nepozvanim uhodama sakrije svijetlo od svjeća, dovezli su pred sobu, u kojoj je bio izvršen sveti čin, visoke vozove sijena.

Ova prva sveta Pričest bila je odlučna za cijeli životni smjer Ivana Krstitelja Vianneya – ona ga je učinila apostolom Euharistije. Kad je u kasnijim godinama došao govor na to, zasjalo je njegovo lice kao preobraženo, i sa suzama od gangua uzviknuo je: "O, što je ipak lijep bio dan, dan moje prve svete pričesti! To je zaista bio najljepši dan mojeg života; ja ga ne mogu zaboraviti".

Sad se vratio sretni dječak opet u Dardilly, u krilo svoje obitelji, i počeo je, da svojom dubokom bogoljubnošću cijelu općinu pobuđuje na pobožnost. Pošto je njegovo rodno selo u onim nevoljama revolucije bilo bez svećenika, išao je mladi Vianney nedjeljom sa župljanima u Ecully, da tamo pribiva sv. Misi. U radne je dane morao od ranog jutra do kasne večeri raditi na polju. Premda je nakon prve svete Pričesti češće u svojoj nutrini osjećao poticaje, da svoj život posve posveti službi Božjoj, i premda

mu je njegov isповједник, poslije kako je ispitaо njegovo zvanje, savjetovao, da odmah počne sa studije, to mu se ipak u tadašnjim vrlo žalosnim prilikama činilo, da nema puta, koji bi ga mogao dovesti do njegova žuđenog cilja – do svećenstva. Istom u godini 1805 – Vianney-u je bilo već 19 godina – uzeo ga je župnik M. Balley u Ecully-u u svoju kuću i davao mu latinsku pouku. Zahvalni je student za to vršio kućne poslove i posluživao župniku kod sv. Mise. Bio je zaista za cijelu župu na pobožnost pobuđujući prizor, promatrati kod oltara starca svećenika svetog života i anđeoskog mladića kao poslužnika.

Ovaj je tih život trajao pet godina; tada je 6.siječnja 1810. ne više mladi student, kao novak uzet u carsku vojsku i trebao je da nosi Napoleonovo oružje protiv Španjolske. Kao nekim čudom izmaknuo je ovoj sudbini, koja je prijetila, da će razoriti sve njegove nade za budućnost; no morao se preko jedne godine držati sakrit u Les-Noes, gdje je u potpunoj povučenosti vodio tih, sveti život i od tamošnjeg župnika, unatoč pretjerano strogim nazorima tadanjeg vremena, bio puštan k češćoj svetoj Pričesti.

Time je bio njegov svećenički poziv učvršćen, ali je vidio da je ostvarenje njegove odluke još daleko. "Ja sam bio tada prepun žalosti, i nisam znao, što da započнем", priznao je kasnije. U ovoj najvećoj nevolji utekao se u svetohraništu stanujućem Bogu mira i čuo jednog dana u nutrini utješni glas: "Ne uznemiruj se, ti ćeš jednog dana biti svećenik". Kratko poslije toga bude on od vojne dužnosti potpuno oslobođen. Vrativši se u Ecully nastavio je, sada već 25 godišnji student, svoj latinski studij, i nakon toga dotjerao ga je dobri župnik Ballej konačno tako daleko, da je mogao biti primljen u mali seminar Verrieres. U srpnju 1813. došao je opet u Ecully, i pod vodstvom svog očinskog prijatelja studirao je teologiju. Tada bude primljen u veliki seminar u Lyon-u, premda je njegova znanstvena naobrazba pokazivala još mnoge praznine, ipak je obzirom na njegovu duboku, uzornu pobožnost, 2. srpnja 1814. zaređen za subđakona. Na isti Marijanski blagdan sljedeće godine bude on zaređen za đakona, a 9. kolovoza 1815. u Grenoble-u za svećenika. Bilo mu je tada 29. godina. Svoj je žuđeni cilj ipak postignuo. Na lijepi blagdan Marijina Uznesenja, 15. kolovoza 1815. služio je on, oblichen suzama radosnicama, svoju prvu sv. Misu.

Njegova je radost bila potpuna, kad su ga crkveni poglavari imenovali za kapelana Ecully-u. Sad je mogao, da uz svoga plemenitoga prijatelja i dobročinitelja učini prve korake u svojoj svećeničkoj djelatnosti. S druge pak strane bio je i župnik Balley, koji je međutim ostario i oslabio, vrlo radostan, da je u Vianney-u dobio jednu vrijednu pomoćnu silu. Odnos između obadvojice svetih svećenika bio je vrlo dobar i srdačan, no nije dugo trajao. Već u ljetu 1817. legnuo je župnik Balley bolestan, a 16. prosinca ispuštilo je svoju dušu. "On je umro sveto, kako je živio", rekao je kasnije o njemu Vianney, "njegova je lijepa duša uzletjela u raj, da se veseli sa anđelima". Kad su 25. godina kasnije kod iskapanja temelja za novu crkvu otvorili grob župnika Balleya, našli su njegovo mrtvo tijelo nepovrijedjeno . "Kad bih bio imao sreću, da sa gospodinom Balleyom dulje zajednički živim, još bi iz mene moglo postati nešto

valjana", izjavio je Vianney poslije smrti svoga prijatelja. On u svojoj dubokoj poniznosti nije slutio, da je on već bio "nešto valjana" i da će doskora postati "nešto izvanredno", i da će učenik još daleko nadvladati svoga učitelja.

Nije prošlo ni šest tjedana poslije smrti župnika Balley-a, kad je njegov kapelan Vianney iz Ecully-a premješten i imenovan za župnika u Ars-u. Službeno ime mjesta glasi danas Arssur- Formans, 9. km. sjeverno od Trevoux-a, leži u francuskom departementu Ain, spada u diecezu Balley. Kad je Vianney nastupio tamo kao imenovani župnik, 9. veljače 1818. bio je Ars tada jedno posve neznatno glijezdo sa jedva 500. stanovnika, uz to vjerski i čudoredno posve zanemaren. Novi je župnik ispočetka imao vrlo težak položaj, i pošto kraj svega svog nastojanja nije vidio gotovo nikakva uspjeha od svoga apostolskog djelovanja, padao je često u najdublju žalost i beznadnost.

U ovoj nevolji uteče se on opet Bogu i Spasitelju, sakrivenom pod prilikom kruha, i provodio je cijele dane i noći u molitvi pred svetohraništem, jer za sada za njega drugoga rada u župi nije bilo. Tamo, pred svetohraništem, snabdio se on srčanošću i snagom, koja ga je trebala osposobiti, da preuzme na sebe onaj golemi rad i teški teret, što ih je božanska Providnost postavila na njegova leđa. Već tada, 87. godina prije euharističkih naredaba i dekreta nezaboravnoga Pape sv. Pija X., koji su pokrenuli svijet, spoznao je ovaj sveti svećenik, da je sv. Euharistija veliko, nepogrješivo i sigurno sredstvo za ozdravljanje teških bolesti svijeta, stoga se je vatrenom revnošću dao na posao, da zasada u svojoj najbližoj okolini, u maloj neznatnoj, njegovoј pastirskoj brizi povjerenoj župi, ovim čudesnim sredstvom obnovi sve u Kristu.

Poslije mnogo nastojanja uspjelo mu je, da osnuje bratovštinu Presvetog Sakramenta i da neke od boljih župljana sabere k pobožnosti sv. Krunice u crkvi. Preko Marije htio je on da svoje izgubljene ovčice dovede k Isusu, a po sv. Euharistiji htio ih je izliječiti od njihovih rana i dignuti ih iz njihove religiozne ravnodušnosti i mlakosti. Da što sigurnije pridobije srca svojih župljana, nastao je župnik Vianney od početka, da im uz duhovna također i tjelesna dobročinstva dijeli i da prema uzoru apostola svima bude sve, da sve pridobije za Krista. S tom je namjerom osnovao u Ars-u jedno sirotište za djevojke, kojemu je dao lijepo ime "Providence" tj. Providnost, čime je htio označiti, da on sam od sebe ne može ništa, nego da sav blagoslov i sav uspjeh svojih djela očekuje jedino od božanske Providnosti. Budućnost je pokazala, da je imao pravo; Bog je pouzdanje svoga sluge nagradio izvanrednim događajima i očitim čudesima.

No svoju glavnu djelatnost razvijao je arški župnik na njemu posve vlastitom području praktične dušobrižničke službe, kao svećenik, ispovjednik, propovjednik i kateheta. U ovim je iznad svega važnim i svetim službama on bio neumoran. Pošto je njegov rad bio pomognut od jednog vanredno strogog, svetog svećeničkog života, od djetinji jednostavnog, prijaznog vladanja, od vrhunaravne snage i unkcije u cijelom njegovom biću, stoga mu je konačno uspjelo, da pridobije srca svojih župljana, ne samo to, nego i da daleko preko granica svoje župice djeluje kao apostol.

Od godine 1825. dolazili su hodočasnici u sve većim skupinama iz vana u Ars. Jedni su dolazili iz radoznalosti, da vide neobičnog čovjeka, o kojem je išao glas, da je svetac i da može čudesa činiti, pa da se s njim pozabave; neki- ispočetka dakako samo malo njih- htjeli su se kod njega ispovjediti. No najviše njih je dolazilo, da u svojim vremenitim potrebama potraže kod njega pomoć. Od godine 1835. morala je radi sve veće navale stranaca biti uvedena jedna posebna autobusna veza sa svakodnevnim saobraćajem između velegrada Lyon-a i malog seoca Ars-a.

Nekoliko godina kasnije bilo je potrebno pet autobusnih linija da otpreme arške hodočasnike, kojih je broj bio godišnje ocijenjen sa najmanje 20.000.

Sve dalje se je širio glas "svetog arškog župnika", i njegov život i djelovanje slučili su jednom neprestanom čudu. Cijeli je svijet bio na njega upozoren. Njegov mu je diecezanski biskup višeputa ponudio promaknuće na više mjesto, no ponizni je Vianney sve te ponude ustrajno odbijao, on je htio biti i ostati samo "arški župnik". Car Napoleon III. podijelio mu je križ začasne legije, a Vianney se tim odlikovanjem okoristio samo kao sredstvom, da može još više dobra učiniti, ne samo kod običnog puka, nego i u višim staležima.

Ne ćemo ovdje govoriti o njegovom divnom kreponom životu i o vrhunaravnim milosnim darovima, kojima je Bog Gospodin svoga vjernog slugu odlikovao, i koji su mu već za života donijeli opravdani glas svetosti. Predaleko bi nas dovelo, da samo i najpotrebnije navedemo. Koga to zanima, neka potraži u opširnijim životopisima. Nas zanima ovdje Ivan Vianney samo kao propovjednik i kateheta. Najznačajnija mjesta iz njegovih govora i pouka sabrali smo kao "zlatna zrnca" i donosimo ih ovdje, da čitaoci crpe iz njih produbljenje religioznog života, pobudu na pobožnost, te utjehu i bodrenje u trpljenjima i kušnjama života.

Neka nam bude dopuštena jedna primjedba. Vianney nije bio nipošto neka neznačajna, kako se često misli. Manjkala mu je dakako metodička naobrazba duha, kako je mi danas zahtijevamo od svećenika i naviknuti smo je kod njega vidjeti. Razlog ovom manjku leži u onom žalosnom vremenu, u kojemu je Vianney odrastao, to je samo uz svakovrsne zapreke i poteškoće mogao svoje studije obavljati. On nije dakako bio nikakav učenjak, niti čovjek knjige, on zato je bio ženjalni praktičar. Znanje koje mu je bilo potrebno za vršenje službe, on je ipak posjedovao, pogotovo, uzme li se u obzir tadašnje vrijeme, kada je radi francuske revolucije sva bilo uskomešano. Sa znanjem što ga je stekao, spojio je on zdravi sud, koji nije bio pomučen od nikakve krive, nadute znanosti; posjedovao je nadalje dosjetljivost, koja je gotovo svim južnim Francuzima prirođena, zatim čudnovatu lakoću shvaćanja i zapanjujuću spremnost za odgovor. Uz to posjedovao je on u visokom stupnju onaj prirodni nježni osjećaj, koji je svojstven pravom odgoju srca. Sve što je on u svojim propovijedima i katehezama govorio, dolazilo je iz srca i prodiralo stoga opet u srca njegovih slušatelja. On nije bio govornik, koji bi posebno pazio na ljepotu govora, i malo je polagao vrijednosti na formu. To ne bi bilo imalo ni smisla, jer se većina njegovih slušatelja, barem u prvo vrijeme njegove svećeničke

djelatnosti, sastojala iz pri prostih, neukih ljudi. Ali sadržaj njegovih nagovora, njegove misli i bljeskovi duha uvijek su vršili snažni dojam i uvjeravali, koji put su bili čudnovato smioni i veliki.

Kod svojih se je govora on malo brinuo za sastav svoga slušateljstva, makar bili među njima i odlični ljudi, plemići, oficiri, kanonici i biskupi; on je govorio, kao jedan koji ima moć, kao zamjenik Božji; govorio je dušama, koje je svojom riječi htio pridobiti za Boga. Ispočetka je on običavao svoje propovjedi brižno izrađivati i pisati. No to je on mogao provadati samo prvih dset godina svoje dušobrižničke djelatnosti u Arsiju. Od 1818. do 1828. kad je priliv hodočasnika postajao sve jači, i neprekidno, dan i noć, velike skupine puka, koji je tražio pomoć, opsjedale crkvu i župnu kuću, nije on više imao vremena za to.

Najveći dio dana i noći proveo je on u ispovjedaonici često 14. da, i 18. sati bez prekida. Iz ispovjedaonice išao je on k oltaru, da prinese sv. Žrtvu, a onima, koji su se skrušeno ispovjedili, podijeli sv.

Pričest. Tada se opet uspeo na propovjedaonicu, da oštrim dvoreznim mačem riječi Božje zamahne protiv grijeha i opačina svijeta, ili, ako ga je prisilio preveliki umor, sjeo je on u koru crkve na stolac i govorio puku iz srca, puna ljubavi i nebeskog zanosa, onako, kako mu je Duh Božji dao da govoriti. Jer ovoga ne smijemo zaboraviti: župnik Vianney je prije svega bio svetac, i njegova znanost je bila znanost svetih. Knjiga, iz koje je on neprestano čitao, bila je Muka Kristova, a izvor, iz kojega je tekla njegova priprosta rječitost, no koji je neodoljivo ulazila u srca i pobjeđivala ih, bijaše božansko Srce Isusovo, koje je kucalo u njegovoј blizini, u svetohraništu. On je imao očito vrhunara vna nadahnuća i rasvjetljenja, i na njemu se ispunilo obećanje, koje je Gospodin sv. Margareti Alacooue dao za revne štovatelje njegova božanskog Srca: "Svećenicima dat će dar, da i najtvrdja srca, ganu". U kako velikom stupnju je Vianney ovaj rijetki dar posjedovao, pokazalo je njegovo veličajno djelovanje kao ispovjednik. Kao takav je on zaista u novijoj povijesti Crkve postigao jedinstvene uspjehove. Mi ne možemo u to pobliže ulaziti, nego upućujemo na opširniji životopis.

Ipak želimo ovdje navesti vrlo zanimljiv izvještaj jednog svjedoka, koji je sve svojim očima gledao. Taj je izvještaj u toliko važniji, što muž, od kojega on potječe, nije nipošto istom tko god, nego je to u cijelom svijetu bio poznat, uvaženi crkveni knez, i u ono vrijeme još nije pripadao prijateljima i simpatizerima svetog muža, nego je došao u Ars sa dušom punom sumnji i predrasuda prema Vianney-ovom djelovanju.

To je bio biskup benediktinac William Ullathorne od Birminghama (rođen 7.V.1806- 21.III.1889.) vrlo zaslužan za katoličku Crkvu u Engleskoj i Australiji, neumorno radi za siromahe i za poboljšanje njihova udesa, a u svojoj svećeničkoj revnosti za spas duša služio je kao uzor. Na svom putu na kontinent, nakon pohoda u Rim i na razna sv. mjesto, uputio se i u Ars, 15. svibnja 1854. Neviđen stupi u crkvu, umiješa se među ostale slušatelje i nađe župnika Vianney-a kod njegova najomiljenijeg posla kao katehetu i propovjednika.

Izvještaj ovog engleskog biskupa glasi ovako:

"Prvo, što je pobudilo moju pažnju, bila je župnikova glava; nikad neću zaboraviti dojam, koji sam osjetio, kad sam video ovo

blijedo, asketsko lice. On je upravo čitao Misu, a lađa je crkve bila puna pobožnog svijeta. Njegovo je lice bilo maleno, mršavo i pokrito naborima i brazdama. Linije ustiju činile su mi se vrlo izrazite. Njegova je rijetka kosa bila kao snijeg. Pod širokim, poput slonove kosti čelom žarila su se dva oka sa dubokim pogledom; oči su bile gotovo uvijek oborene i sa napola otvorenim kapcima pokrite. Poslije zahvale uspeo se na malu propovjedaonicu, koja se nalazila u sredini crkve, i počeo propovijedati, sa brevijarom u lijevoj ruci, a desnu je naslonio na jedan stup crkvene lađe, za koji je izgledalo, da je samo zato tu, da bude na pomoć slabom i krhkem tijelu propovjednika. Bez sumnje, zato, da pozornost svojih slušalaca probudi, otvorio bi od vremena do vremena oči, iz kojih bi bljesnuo bljesak, čiji bi se sjaj pomalo gasio, kao da hoće da posvjedoči borbu, koja bjesni između ovog od posta iscrpljenog tijela i ove goreće, a ipak mirne vatrene duše. Tokom njegova govora sve jače je izlazila na vidjelo sila i snaga njegova duha, što je bilo u oštrot suprotnosti sa bijednim tijelom. Njegov blagi, no ipak prodirući glas dignuo se do tjeskobnih uzvika, kad je grmio protiv grijeha. Sa žestokom gestom stavio bi on ruku pred oči i prolio obilne suze, kad bi mu misao na grijeh potresla dušu. Tada bi opet otvorio oči, a blijede bi se zvijezde napunile živom vatrom, tada bi sa jednom snažnom kretnjom ispružio svoju slabu ruku, kao da je htio pozvati svoje slušatelje, koji su sa napetom pozornošću i dubokim strahopoštovanjem slušali njegove riječi, neka budu svjedoci svega ovoga, što je rekao. Tad bi podigao svoje oči prema nebu, i cijelo njegovo lice, koje bi zasjalo nekim tajanstvenim, nadzemaljskim sjajem, pratile bi taj pogled prema gore. On je govorio o Bogu na jedan tako djetinji, nježni od ljubavi usplamnjeli način, te je izgledalo, da su njegove kretnje, njegove ruke, cijelo njegovo tijelo samo jedno srce. Bilo je nemoguće oteti se dojmu, da je ovdje prisutan Bog, i da je On ovog čovjeka uzdignuo sve do stepenice svoga prijestolja."

Preko četiri desetljeća je Ivan Krstitelj Marija Vianney na taj način, kao arški župnik, djelovao i napokon je ostario i osijedio. Kao časni starac od 73. godine vršio je on još dan za danom svoju tešku službu i trudio se neprekidno u radu za spas duša, kad li su ga u zadnji dan mjeseca srpnja, koji je posvećen štovanju predragocjene krvi, godine 1859. ostavile sile, te je junački borac Božji pod teretom, koji je tako dug nosio, klonuo. Nekoliko dana poslije toga, u rano jutro četvrtog kolovoza, nastupila je smrt, blaga i blažena smrt, kakvom umiru sveci. Zadnje njegove riječi su bile:

"Ne bih vjerovao, da je umiranje tako lako!"

Odmah nakon njegove smrti započela je proslava, kojom je pravedni Bog svoga vjernog slugu nagradio na nebu, a njezin je sjaj odmah odrazio i na zemlji. Siromašni arški župnik nikad nije za života ništa činio, da se nešto o njemu znade, no sad je preko 300. svećenika došlo, da ga otprati do groba, a biskup iz Belley-a je držao pogrebni govor. Glas se o pokojnikovoj svetosti već tako daleko raširilo i toliko se to smatralo opravdanim, da je uslijed posebne papinske dispenze već 13. godina nakon Vianney-ove smeti (1872.) mogao biti započet beatifikacioni proces. Informacioni je proces trajao samo 2. godine, već 3. listopada 1874. je Papa IX. potpisao

dekret Kongregacije obreda, kojim se uvodi pravi beatifikacioni proces, a arškom se župniku podjeljuje počasni naslov "Časni sluga Božji". 24. lipnja 1896. bi pod predsjedanjem Pape Leona XIII. održana kardinalska komisija, na kojoj je heroičnost njegovih kreposti jednoglasno priznata i 1. kolovoza svečano naredbom Pape objavljena. Istraga o čudesima, što ih je pokojnik za života činio, i koja su se dogodila poslije njegove smrti, trebala je da bude provedena u studenu godine 1903. No Papa Leon XIII. nije toga časa doživio, jer je 20. srpnja 1903. umro. Već 14. dana kasnije, 4. kolovoza, na Vianney-ev smrtni dan, uspeo se nekadašnji seoski župnik Josip Sarto kao Pijo X. na papinsko predstolje. Novi Papa bio je uvijek revni štovatelj njemu duhovno-sličnog arškog župnika. U vrijeme, kad je Vianney ovu zemlju ostavio, bio je Josip Sarto kapelan u Tombolu, i postao je poslije župnikom u Salzanu. Tamo je bio, kad je glas o svetosti arškog župnika dopro do njega i oduševio ga za nasljedovanje. Stoga je on sa velikom revnošću, poslije kako ga je Providnost Božja iz župne kuće u Salzanu dovela na predstolje apostolskog prvaka u Rimu, opet prihvatio u toku se nalazeći beatifikacioni proces svoga tako duboko poštovanog brata u službi i uzora i priveo ga brzo k sretnom koncu.

Sa vidljivom radošću i zadovoljstvom prisustvovao je on 26. siječnja 1904. kod one istražne komisije, koju je već njegov predstasnik odredio za 14. srpnja 1903., no koje on već nije mogao održati. Stroga istraga na čudesu način dovela je do povoljnog rezultata, i dekreta izdanim 21. veljače 1904. objavio je Papa Pijo X., da beatifikaciji časnoga arškog župnika već ništa ne stoji na putu. Kolikom je radošću sv. Otac bio ispunjen radi ovog dobrog uspjeha procesa, o tom svjedoče njegove riječi:

"Mi možemo jedva dati odgovarajući izraz radosti naše duše sada, kada objavljujemo svečani dekret, koji izriče istinitost čudesa, što ih je učinio Bog na zagovor časnog sluge Božjega Ivana Krstitelja Vianneya, koje treba da dovedu do njegovog proglašenja blaženim. Zaista, ništa ugodnijega i korisnijega nije se moglo dogoditi za Nas, koji smo sami kroz tako mnoge godine rado i radosno obavljali službu župnika i dušobrižnika, nego da ovog časnog župnika vidimo, da je uzdignut među blaženike katoličke Crkve."

Svečano je proglašenje blaženim izvršeno 8. siječnja 1905. u crkvi sv. Petar u Rimu. Od beatifikacije od kanonizacije je obično samo kratki korak, a jer su se za proglašenje svetim potrebna čudesa već dogodila, to će svakako doskora doći dan, koji će siromašnog, poniznog arškog župnika, koji za vrijeme svog života nije ništa činio, da se o njemu nešto znade, podignuti na ovu najvišu čast, kao što se to već dogodilo jednom drugom dušobrižniku i duševno sličnomu, sv. Klemensu Mariji Hofbaueru.

Kao što ovog velikog bečkog apostola, tako je sada već u Bogu počivajući Papa Pijo X. i arškog katoličkom kleru postavio za nasljedovanje. "Neka bi milost Božja učinila, da si svi dušobrižnici, bez iznimaka, blaženoga Ivana Vianney-a uzmu za uzor, i da u njegovoju školi nauče onu divnu pobožnost, koja svojom tihom riječitostu više privlači i zanosi duše, nego bučni šum riječi, i s kojom se po svojim uspjesima nikakva poplava riječi ne može

uspoređivati... neka dušobrižnici nasljeđuju onu ljubav, koja ih čini pripravnima i odvažnima, da i vlastita života prezru..."

"Tiha rječitost", o kojoj najviši Upravljac Crkve govori u svom dekreту, i koju on radi njezinih uspjeha tako visoko cijeni, neka sada nanovo oživi po ovim "Zlatnim zrncima iz govora i kateheza blaženog arškog župnika", što ih mi ovime pružamo i preporučujemo svećenicima.

- 4. kolovoza 1914, na 55-ti, spomendan smrti Ivana Krstitelja Vianneya.

PISAC.

Dodatak prevodioca: Ivana Krstitelja Vianney kanoniziran je u jubilarnoj godini 1925, dne 31.V., a 23.IV. 1929. proglašen je nebeskim zaštitnikom svih župnika i dušobrižnika.

PRESVETA EUHARISTIJA KAO ŽRTVA

I HRANA DUŠE

"DO ĐITE K MENI SVI, KOJI STE UMORNI I OPTEREĆENI, I JA ĆU VAS OKRIJEPITI"

(Mat. XI. 18.)

1. Svećenik

Bez sakramenta svetog svećeničkog reda ne bismo mi među sobom mogli imati božanskog Spasitelja. Jer tko je onaj, koji Ga s naba privlači i pod prilikama kruha daje Mu stan u svetohraništu? – Svećenik. Tko je onaj, koji je vašu dušu kod ulaza u ovaj zemaljski život primio i u kupki sv. krsta od istočnog grijeha očistio i sa posvetnom milošću ukrasio? –Svećenik. Tko hrani dušu sa nebeskim kruhom, da joj na njezinom hodočasničkom putu dade snagu i jakost? –Svećenik. Tko pripravlja vašu dušu za pristup pred Božju sudačku stolicu, poslije kako ju je za zadnji put oprao u Krvi Janjetovoj? –Svećenik. I tko pokojnu dušu sa molitvama i blagoslovima Crkve prati sve do iza groba? –Svećenik. Od rođenja do smrti – uvijek i uvijek svećenik!

Čast i uzvišenost svećeništva

O kako je velik svećenik! Istom u nebu ćemo razumjeti njegovu uzvišenu čast. Kad bismo je na zemlji shvatili, umrli bismo – ne od straha, nego od ljubavi. Katolički je svećenik personifikacija ljubavi božanskog Srca Isusova.

Kako ipak nešto velika i neshvatljiva je svećenik! Kad bi on sam sebe shvatio, umro bi. Sam bog mu se pokorava. Svećenik izgovori nekoliko riječi, i Gospodin i Spasitelj naš Isus Krist na te riječi silazi s neba i sakriva se pod poniznu priliku kruha. Bog upravlja svoj pogled na oltar i govori: "Ovo je Sin moj ljubljeni, koji mi je omilio". Sili i zaslugama ove božanske žrtve ne može On ništa uskratiti. Kad bismo imali vjeru, to bismo samog Boga vidjeli, sakrivena u svećeniku, kao svjetlo pod stakлом, kao vino, pomiješano s vodom.

Iza Boga svećenik je sve. Pustite jednu općinu 20. godina bez svećenika, i ona će se klanjati nerazumnim životinjama. Kad bismo ja i moj kapelan otišli iz Arsa, vi biste rekli: "Što imamo još da tražimo u ovoj crkvi? Gospodin naš i Spasitelj nije više ovdje, sv. Misna žrtva se više ne prikazuje u njoj, mi se sada isto tako dobro možemo i kod kuće moliti.

Ako negdje hoće da unište religiju, počinju time, da protjeraju

svećenike, jer tamo, gdje nema više svećenika, nema više niti Misne žrtve, a gdje nema Misne žrtve, propada religija.

Ako hoćete da se riješite svojih grijeha, idete li tada k Blaženoj Djevici ili kojem anđelu, da se ispovjedite? Hoće li vas oni odriješiti? – Ne. – Hoće li vam oni Gospodnje Tijelo pružiti? – No. Majka Božja ne može učiniti, da hostija bude pretvorena u Tijelo njezinog Sina. Da imate uz sebe dvije stotine anđela, oni vas ne bi mogli odriješiti. No svećenik, da je ne znam kako jednostavan, može to. Jedini vam on može reći: Tvoji su ti grijesi oprošteni, idi u miru!"

O divne moći pretvorbenih riječi! Poslijе pretvorbe je dragi Bog na oltaru prisutan, pod prilikama kruha i vina. Kad bi čovjek ovu visoku tajnu mogao pravo spoznati, umro bi od ljubavi. Bog nas štedi i pokriva ovu tajnu koprenom, radi naše slabosti.

Kad bi nam se reklo: u ovu ili onu uru, na ovom ili onom mjestu bit će jedan mrtvac probuđen na život, svi bismo mi tamo pohitjeli, da vidimo čudo. No ni li pretvorba, koja kruh i vino pretvara u Tijelo i Krv jednog Boga, kud i kamo veće čudo, nego uskrsenje jednog mrtvaca?

Sakramenat svećeničkog reda diže čovjeka k Bogu. Jer što drugo je svećenik, nego čovjek, koji zastupa Božje mjesto i čovjek, koji je opremljen svim punomoćima Božjim? Božanski Spasitelj govori svećenicima: "Idite i učite sve narode... Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji... Kao što je Otac mene poslao, tako i ja šaljem vas... Tko vas sluša, mene sluša, i tko vas prezire mene prezire."

Kad svećenik opraća grijehu, ne veli: "Bog neka ti oprosti!" nego: "Ja te odriješujem od tvojih grijeha." I u sv. Misi kod pretvorbe ne govori on: "Ovo je Tijelo Gospodnje", nego: "Ovo je moje Tijelo". On govori u ime Vječnog Velikog Svećenika Isusa Krista.

Kad bih u isto vrijeme sastao jednog svećenika i jednog anđela, to bih najprije pozdravio svećenika. Anđeo je prijatelj i sluga Božji, no svećenik je Njegov zamjenik. Sveta Terezija je običavala ljubiti tragove, što ih je iza sebe ostavljaо prolazeći svećenik.

Jedan pastir duša, koji hoće da vrši svoju dužnost, mora uvijek da u ruci drži mač, da nedužne brani, a grešnike progoni, dok se k Bogu ne vrate; ovo proganjanje ne smije prestati sve do njegove smrti.

Kako će mnogi vjernici biti pronađeni krivima, koji se moguće nikad nisu Bogu molili za svoje duhovne pastire, koji su se, da njih spase, izlagali pogibli vlastite propasti!

Svećenik nije svećenik za sebe, on ne može sam sebe odriješiti od grijeha niti si podijeliti posljednje pomazanje. On nije ovdje za sebe, nego za VAS.

2. Presveti oltarski Sakramenat

U presvetim Oltarskom Sakramantu je dragi Spasitelj sakriven i čeka na nas, da Ga posjećujemo i svoje mu prošnje podnesemo. Kako ipak je dobar On! On se prilagođuje našoj slabosti. U nebu, gdje ćemo jednom slavno triunfirati, gledat ćemo Njega u Njegovoј potpunoj slavi. Ali kad bi nam se ovdje na zemlji ovakvim pokazao, nitko se ne bi od nas usudio približiti Mu se. No On se sakriva, kao zarobljenik, i govori nam: "Vi me doduše ne

vidite, no to ništa ne čini; vi me samo molite za sve, što hoćete, i ja
ću vam dati".

Kad bi nam Bog na volju stavio, da od Njega prosimo,
štogod hoćemo, da li bismo se ikad usudili, da svoje ufanje tako
daleko rastegnemo? S druge strane – da li bi Bog u svojoj veličini
nešto dragocjenijega mogao naći, da nam daruje? Ne, On nije mogao
svoje ljubavi dalje tjerati, nego time, što je sama sebe dao, jer kad
Njega primamo, primamo Gasa svim Njegovim bogatstvima. Nije li
to prava rasipnost jednog Boga?

Što čini naše crkve tako svetima i vrijednima svakog
strahopočitanja? Nije li to prisutnost Isusa Krista? O sretnog li
naroda, naroda kršćanskoga!

Mi vidimo, da roditelji u svojoj oporuci svojoj djeci
ostavljaju svoj posjed; ali u oporuci Isusa Krista nisu vremenita
doba, koje bi nam On ostavio, nego nam je On darovao svoje svakog
klanjanje dostoјno tijelo i svoju predragocjenu Krv.

On boravi tamo u Sakramantu svoje ljubavi, moli i vapi
neprestano svojem Ocu za grješnike. Kolikim se nepodopštinama
mora On izvrgavati, da može boraviti među nama! On je ovdje
prisutan, da nas tješi. Nije li dakle naša dužnost, da Ga često
posjećujemo? Kako ugodno bi Mu bilo, kad bismo mi, mjesto često
beskorisnih poslova i hodanja, jedan četvrt sata upotrijebili na to, da
Njega posjetimo, Njemu se klanjamo, Njega tješimo za sve uvrede,
koje Mu se nanose! On se smiješi, kad vidi, da dolaze čiste duše sa
žarkom željom. One Mu se približuju s onom bezazlenošću, koja se
Njemu tako jako sviđa, kojom one mole za oproštenje svih grijeha
obeščaćenja i svih nezahvalnih propusta.

Koju li sreću osjećamo mi u njegovoj prisutnosti, kad sami
klečimo pred svetohraništem pod Njegovim nogama! Hajde, moja
dušo, udvostruči žar svoje ljubavi! Ti si sada sama, da se Isusu
klanjaš. On gleda sada samo na tebe. On nas ljubi tako, da svuda
traži.

Moja djeco, navikni te se na to: Kad se u noći probudite,
premjestite se brzo duhom pred svetohranište i recite dragom
Spasitelju: "Dragi Spasitelju, ja sam tu! Došao sam, da Te hvalim, da
Te slavim i zahvaljujem ti se. Prinosim Ti moju ljubav i hoću da Ti
sa svetim andelima činim društvo". Moli se onako, kako možete i
znate i ako vam je to nemoguće, postavite se iza svog andela čuvara
i molite ga, neka on to mjesto vas čini.

Moja djeco, kada stupite u crkvu, uzmite blagoslovljenu
vodu i dignite ruku na čelo, da napravite znak svetog križa, tada
upravite svoj pogled prema svetohraništu. Jer u ovom ga času
Gospodin i Spasitelj svijeta naš Isus Krist malo otvorí, da vas
blagoslovi.

U Presvetom sakramantu je Gospodin naš kao prijazni kralj
među svojim podanicima, kao dragi otac u krugu svoje djece, kao
dobri pastir među svojim ovcama.

Kada klečimo pred Presvetim Sakramentom, tada zatvorimo
oči, a otvorimo srce, mjesto da okolo gledamo. Tada će na, Bog i
svoje Srce otvoriti. Mi idemo k Njemu, On dolazi k nama: jedan da
prosi, drugi da prima. To će biti tajanstven put od jednog k drugom.
Kolike li slatkoće u tom, da sebe zaboravimo, a tražimo Boga!

Bilo je u prvim danima mog boravka u Arsu. Živio je ovdje jedan čovjek, koji nikad nije prošao mimo crkve, a da se ne bi u nju navratio. Ujutro, kad bi išao na posao, i uvečer, kad bi se vraćao, ostavljao bi svoju lopatu i motiku pred vratima i ostajao dugo vrijeme klanajući se pred Presvetim Sakramentom. Ja sam vrlo rado to gledao. Pitao sam ga jednom, što on govori našem Gospodinu za vrijeme svojih dugih posjeta. Znate, što mi je odgovorio? "No, gospodine župniče, ja Mu ne velim ništa. Ja gledam Njega, On gleda mene". Kako lijepo je to, moja djeco, kako lijepo je to!!!

Dragi Spasitelj boravi u Presvetom Sakramentu kao žrtva.

Naviknite se na slijedeću molitvu, koju Bog vrlo rado sluša: molite Preblaženu Djevicu, da Ona vječnom Ocu za obraćenje grešnika prikaže svoga krvlju oblivenog i ranama pokritog božanskoga Sina. Od svih molitava ova je najbolja, jer konačno uspjeh svih molitava ovisi od Imena i zasluga Kristovih. Ovo si dobro zapamtite, moja djeco! Sve milosti, što sam ih postigao, isprosio sam takvom molitvom. Ona nikad ne zataji.

Ne čudimo se više nad tim, da su mnoge svete duše sprovele svoj život u kući Gospodnjoj, dan i noć, one se više nisu mogle odijeliti od Njegove prisutnosti. One su iz svojih očiju izgubile same sebe, samo da boga gledaju. One su zaboravile na sve stvorene stvari, samo da Njega nađu.

Gdjegod mi bili, upravimo radosno svoje misli, svoje želje prema onoj strani, gdje u Presvetom Sakramentu počiva klanjanja dostoјno Tijelo Isusa Krista, da se sjedinimo sa anđelima, koji Mu se sa toliko strahopočitanja klanjaju.

Kad bismo sa andeoskim očima mogli vidjeti, kako je Gospodin i Spasitelj naš Isus Krist na oltaru prisutan i na nas gleda, o kako bismo Ga ljubili! Mi se više ne bismo htjeli od Njega odijeliti. Mi bismo neprestano ostali klečeći pred njegovim nogama. To bi bilo predokus nebeskog blaženstva. Sve bi se drugo činilo kao ludost. Ali nam manjka vjera. Mi smo siromašni slijepci. Pred našim se očima talasa jedno more od magle. Samo vjera bi ga mogla probiti. Moja djeco, kad budem ja sada u procesiji dragog Spasitelja u rukama nosio, i On vas u svojoj dobroti bude blagoslovio, tada Ga molite, da se udostoji otvoriti oči vašega srca. Recite Mu poput slijepca iz Jeriha: "Gospodine, daj mi, da progledam!" A ako vi ovako bezazleno molite, vi ćete sigurno postići, što od Njega želite, jer On hoće vašu sreću. On je svoje ruke napunio milostima i traži duše, kojima da ih podijeli. Ali, jao, nitko ne će da ih ima. O kolika ravnodušnost, o kolika nezahvalnost! Moja djeco, mi smo previše zasljepljeni, a da bismo mogli ove uzvišene stvari shvatiti. Jedanput ćemo ih shvatiti, ali tada neće biti za nas više vremena.

3. Sveta Misna žrtva

Žrtve Starog Zavjeta nisu bile dostatne, da božanskom Veličanstvu dadu zadovoljštinu za sve nebrojne grijehu ljudi. Zato je bila potrebna jedna druga žrtva, mnogo svetija i čistija, koja će trajati do konca svijeta i moći da sve naše dugove Bogu isplati.

Nema ništa ljepšega i ništa dragocjenijega, nego je sveta Misa, jer ona nam daruje Isusa Krista u Presvetom oltarskom Sakramentu. Kad bismo znali, što je sveta Misa, od radosti bismo umrli. Nikad nećemo na zemlji shvatiti, kolika je sreća, svetu Misu

smjeti prikazati. Istom u nebu ćemo razumjet.

Oltar je kao krilo Marijino, gdje jedan Bog svaki dan u rukama svećenika biva čovjekom. Zaista, ovdje su jasle, gdje On drugi put biva rođen, na ovom se oltaru On žrtvuje, kao nekad na križu na Kalvariji.

Sva dobra djela skupa nisu ravna svetoj Misnoj žrtvi, jer su ona samo ljudsko djelo, dok je sv. Misa djelo Božje. Mučeništvo prema njoj nije ništa, jer ono je žrtva, koju čovjek sa svojim životom prinosi Bogu. No sv. Misa je žrtva, koju za čovjeka prinosi Bog sa svojim Tijelom i Krvlju.

Da pravo shvatite veličinu i zasluznost sv. Misne žrtve, bit će dovoljno, da vam se sv. Ivan Zlatoustim kaže, da sv. Misa cijelo nebo razveseluje, svim siromašnim dušama u čistilištu donosi olakšicu, svakovrsne blagoslove privlači na zemlju i Boga više časti, nego sve muke svih mučenika, nego pokore svih pustinjaka, više nego sve suze, koje su prolivene od postanka svijeta, i sve, koje će još teći do konca svih dana.

Ako me pitate, zašto je tome tako, to je odgovor vrlo jednostavan. Svi su ovi čini bili i bivaju vršeni od ljudi i grješnika, koji su svi manje ili više bili i jesu dužnici Bogu, u svetoj pak Misnoj žrtvi prikazuje Ocu svom nebeskom Njegov bivstveno jednaki Sin, Bog i čovjek, zasluge svoje muke i smrti. Iz toga možete vidjeti, da sv. Misa ima beskrajnu vrijednost.

Ovo sveto i čisto žrtveno Janje je sam Isus Krist, koji je Bog, kao i Njegov Otac, i ujedno čovjek, kao i mi. On se žrtvuje dan za danom na našim oltarima, kao što se jedanput žrtvovao na Kalvariji, i ovom svojom čistom, neokaljanom žrtvom iskazuje on Bogu svaku čast, koja mu pripada, i isplaćuje sve, što je čovjek Bogu dužan. On se žrtvuje dnevice, da uvijek iznova prizna vrhovno Božje gospodstvo nad stvorovima i posve uništi sramotu, koju grijeh nanosi Bogu. Pošto dakle Isus Krist u sv. Misi djeluje kao posrednik između Boga i ljudi, postiže On nama ovom uzvišenom žrtvom sve milosti koje su nam potrebne. On nadalje božanskom Veličanstvu iskazuje svu zahvalnost, koju su mu ljudi dužni.

Najbolji način prisustvovanja sv. Misi sastoji se u tome, da se mi sa svećenikom sjedinjujemo u svemu, što on izgovara, i da pratimo sve, što on čini, koliko možemo, te da nastojimo u sebi buditi najživljje osjećaje ljubavi i zahvalnosti.

Da postignemo beskrajna dobra i blagoslove sv. Misne žrtve, moramo dakako i od svoje strane nešto učiniti. – Ja ću vam na trima primjerim iz Sv. Pisma pokazati, kako možete sa korišću prisustvovati sv. Misi.

Prvi je carinik, o kojem govori Evanđelist Luka (18, 10-14): "Dva čovjeka uđoše u hram da se mole, jedan farizej, a drugi carinik. Farizej stade i moljaše se u sebi ovako: Hvala ti, Bože, što nisam kao ostali ljudi: razbojnici, nepravednici, preljubnici ili kao ovaj carinik. Postim dvaput u tjednu, dajem desetinu od svega, što stičem. A carinik je stajao izdaleka i nije htio ni očiju podignuti prema nebu, nego je bio svoje grudi i govorio: Bože, milostiv budi meni grešniku!"

O moja draga braćo, kad bi kršćani naših dana imali milost, da sa jednakim mislima i osjećajima kajanja i skrušenja prisustvuju

svetoj Misnoj žrtvi, kakvi su ispunjali srce carinika, kakve bogate milosti, kakva dragocjena dobra bi postigli! Kad bismo mi kod sv. Mise molili ovako, kao carinik, izašli bismo iz Božje kuće puni nebeskih dobara, kao što se pčela sa svog izleta na cvjetna polja vraća puna slatkog meda.

Drugi primjer daje nam dobi razbojnik na križu. On nam pokazuje, kako treba da se vladamo kod sv. Mise, naročito u času pretvorbe. Dok su svi drugi, koji su bili svjedoci Kristove žrtve smrti, Njega grdili i psovali, on Ga je hvalio, posvjedočio Njegovu nevinost i priznao Njegovo Božanstvo. Mi se ne trebamo čuditi nad tom velikom promjenom u duši razbojnika, koji je bio uz Krista raspet. Njega je obratio pogled na Božjeg Sina, koji je, raspet na križu, umirao. Može li se zamisliti ikoji pogled, koji bi bio ganutljiviji, nego ovaj? A mi bismo mogli dnevice u njemu uživati, kad bismo imali vjeru. Kako dragocjeni časovi milosti i smilovanja! Nama su oni priušteni u sve dane u sv. Misi kod pretvorbe! O moja draga braćo, kad bismo u času pretvorbe imali sreću i milost, da nas živa vjera oduševi, tada bi jedna jedina sv. Misa udostojala, da nas od svih grijeha oslobodi, okove svih opačina razbijje i učini iz nas prave pokornike, tj. savršene kršćane.

Treći primjer daje nam satnik u Evandelju. On nam pokazuje kako treba da se vladamo kod svećenikove Pričesti. Primjer ovog muža tako je lijep i vrijedan divljenja, da se našoj Majci, sv. Crkvi, svidjelo, te nam ga ona svaki dan, kod sv. Mise pred oči stavlja.

"Gospodine, nijesam dostojan, da uniđeš pod krov moj, nego reci samo jednu riječ, i ozdravit će duša moja." (Mt.8,8.)

O kad bi dragi Bog opazio u nama istu poniznost i istu spoznaju naše ništetnosti, kako rado i s kako bogatim milostima bi se On tada navratio u naša srca i u njima se nastanio! Kako mnogo snage i srčanosti bi nam On tada podijelio, da pobijedimo neprijatelje svoga spasa! Hoćemo li jednu temeljnu promjenu u duši i popravak života, tj. Ostaviti se grijeha i vratiti se k Bogu?

Slušajmo tada nekoliko sv. Misa s tom namjerom, i mi smijemo biti sigurni, ako to pobožno činimo, da će nam добри svemogući Bog pomoći, da se iz bijede grijeha dignemo. O kolike bi nesretne duše bile oslobođene od svojih grijeha, kad bi imale sreću i milost, da pobožno prisustvuju svetoj Misnoj žrtvi!

Nema nijednog prikladnijega vremena, da pregovaramo s Bogom o velikom i važnom poslu našeg vječnog spasa, nego su dragocjeni časovi, što ih proživljujemo, kad slušamo sv. Misu. Tamo se Isus Krist sam svom nebeskom Ocu žrtvuje, da nam ishodi sve moguće milosti i blagoslove. Sveti nas Ivan Zlatousti ovako bodri: "Ako smo u žalosti i pod kušnjama stenjemo, -tamo ćemo naći utjehu. Ako nas naokolo opsjedaju i muče napasti, hrlimo tada k sv. Misi, i mi ćemo tamo sigurno naći jakost i sredstva, sa nad đavljom iznesemo pobjedu. Zaista, moja draga braćo, kad bismo imali dovoljno vjere, tada bi bila sv. Misa za nas lijek za sva zla, koja nas u ovom životu mogu pogoditi, jer Isus Krist, koji se u sv. Misi za nas žrtvuje, jest uistinu naš svemogući liječnik, koji sve naše nedostatke na tijelu i duši može izlijеčiti.

Nijedan čas nije dragocjeniji i uspješniji, da nam ishodi milost obraćenja, nego je čas pretvorbe kod sv. Mise. O, kad bi

roditelji, očevi i majke, znali ovaj dragocjeni čas na pravi način iskoristiti, tada njihova djeca ne bi bila tako neposlušna, tako daleko od puta, koji vodi u nebo. O bijedni ljudi, koji tako beskrajno blago imaju pred sobom, a ipak se ne koriste njime!

No vi ćete mi reći: "Ako smo siromašni i ništa nemamo, to nam i kod sv. Mise nitko ništa ne da." –Ludi govor! Ta što hoćete da vam Bog dade, ako vi računate samo sa svojim radom, a nikako na s Njim? Ako nemate vremena, ni da svoju jutarnju i večernju molitvu obavite, a kamoli da sv. Misu slušate? O vi bijedni slijepci, vi ne poznate sredstava božanske Providnosti, koja onima na raspolaganju stoji, koji se u Boga uzdaju.

Hoćete li jedan primjer za to, koji udara u oči? Stoji evo pred vama. To je vaš duhovni pastir i sve ono, što je on u Arsu već stvorio.

No vi ćete mi reći: "Lako je Vama govoriti, kad vam se sve daruje". –Istina, no tko mi daruje, ako ne božanska Providnost? Od nje je sve moje blago, i od nikud drugud.

Vianney je za svoje pobožne ustanove raspolađao sa velikim sredstvima, koja su mu sa svih strana pritjecala, i često je obilovao novcem, kojega on nikad nije tražio, nego prezirao i uvijek punim rukama izdavao.

Iskustvo nas uči, da u pravim kršćanskim obiteljima, koji se članovi često nađu kod sv. Mise, ima mnogo više reda i napretka, i u njihovim zemaljskim poslovima, nego kod onih, u kojima manjka vjere, i koje nikad tobože vremena nemaju za sv. Misu. O, koliko više bismo imali sreće i uspjeha kod svih naših pothvata, kad bi smo imali više vjere i pouzdanja u Boga, mjesto da se oslanjamo posve samo na sebe i na naša nastojanja!

O moja draga braćo! Kad bismo imali sreću, da vrlo pobožno i sa pravim raspoloženjem srca prisustvujemo sv. Misi, tada bismo mi posve sigurno postigli milost svoga obraćenja, sve kad bismo bili okorjeliji, nego Židovi, slijepiji, nego pogani, i tvrđi, nego golgotske pećine, koje su se kod Isusove smrti otvorile.

Kada ja poslije pretvorbe u mojim rukama držim Presveto Tijelo našega Gospodina Isusa Krista, i kada se u časovima malodušnosti smatram vrijednim pakla, tada kažem sebi: "Ah, kad bih barem Njega mogao uzeti sa sobom! I pakao bi bio sladak u Njegovoј prisutnosti. Ne bi mi bilo teško, da cijelu vječnost ostanem u njemu i trpim, kad bismo samo bili zajedno. Ali tada to više ne bi bio pakao. Struje ljubavi ugasile bi kaznenu vatru pravednosti."

Kako slijep je ipak čovjek, da se toliko kinji, da bude vječno osuđen i vrlo nesretan, pa već i na ovom svijetu! Kad bismo imali milost, da ozbiljno mislite na svoj spas i sv. Misi prisustvujete, kad god možete, jasan bi vam bio dokaz za sve ovo, što vam kažem.

O, kad bi nam ipak Bog dao milost, da na početku sv. Mise na jednoj strani spoznamo veličinu i uzvišenost vječnog Velikog Svećenika Isusa Krista, koji se za nas žrtvuje, a na drugoj broj i težinu naših grijeha, kojima smo opterećeni, te pod njihovim teretom uzdišući pojavimo se pred Njim –kako brzo bismo mi postigli oproštenje i milost ustrajnosti u dobru sve do konca!

Sv. Toma Akv. Veli nam, da je jednog dana za vrijeme sv. Mise video Gospodina našeg Isusa Krista. Ruke su Mu bile pune

dragocjenog blaga, koje je htio podijeliti, te mi, ako češće i pobožno pristupamo svetoj Misnoj žrtvi, mnogo više milosti dobivamo, nego obično, i mnogo više sreće i blagoslova i u našim vremenitim stvarima.

O, kad bi nam dragi bog ipak jedanput dao milost, da pravo razumijemo, što je sv. Misa, -kolika li dobra spasa, na kojima sada oskudijevamo, bismo imali na raspolaganju! O kolikih bi opasnosti bili sačuvani! Kako često li je već pobožno slušanje sv. Mise sačuvalo od svakovrsnih nesretnih slučajeva i nagle smrти, kolike li ih je sačuvalo od teških udaraca sudbine!

4. Sveta Pričest

Isus Krist, Spasitelj naš, nije za vrijeme svog zemaljskog života nikad prošao mimo kojeg mjesta, a da ne bi tamo iza sebe ostavio svoj blagoslov, nikad se sastao s kojim čovjekom, koji je dobre volje, a da mu ne bi podijelio milost oproštenja grijeha, obdario ga zdravljem duše i tijela i dobročinstvima svake vrsti. Kako velika i dragocjena moraju biti dobročinstva spasa, što ih dobijaju oni, koji imaju sreću, da Isusa često i dostoјno primaju u sv. Pričesti! Sv. Pričest je svagdanji kruh duše. "Kruh naš svagdanji daj nam danas", tako molimo u Očenašu. Mi se sastojimo iz tijela i duše. Mi molimo dragog Boga, da našemu tijelu dade svagdanju hranu. I On –dobrostivi – uslišava našu molbu. Godinu za godinom iz sjetve slijedi žetva, naša polja blagosiva On plodnošću i daje, da iz materinskih krila zemlje u izobilju niče sve, što trebamo tijelu za hranu.

No mi Ga moramo i za to moliti, da On sa korisnom hranom opskrbi našu dušu, koja je beskrajno vrjednija i važnija, nago tijelo. No koja je to hrana, koju naša duša treba? Oh, zemlja je presiromašna i premalena, a da bi ona našoj duši mogla pružiti hrane, od koje bi se mogla nasititi. Ljudska je duša stvorena za Boga, neugasivu žeđ za najvišom blaženošću. Jedini je Bog može zadovoljiti.

I dobri Bog je i ovu molitvu uslišao, visoko iznad našeg i najsmjelijeg očekivanja. Isus Krist, druga Osoba u Božanstvu, nije smatrao ispod svog dostojanstva, da se najvišeg nebeskog prijestolja siđe na ovu siromašnu zemlju i uzme ljudsko tijelo. I ovo Tijelo treba da bude hrana našoj duši, koja je božanski Spasitelj, dok je još sa svojim učenicima hodao po zemlji, jasno i svečano obećao ovim riječima:

"Ja sam kruh života. Oci su vaši jeli manu u pustinji i umrli od gladi. Ovo je kruh, koji s neba silazi, da tko od njega jede, ne umre. Ja sam kruh živi, koji sam s neba sišao. Ako tko jede od ovoga kruha, živjet će dobijeka, i kruh, koji će ja dati, tijelo je moje za život svijeta... Zaista vam kažem: Ako ne jedete Tijelo Sina čovječjega i ne pijete Krv Njegove, nemate života u sebi. Tko jede Tijelo Moje i piye Krv Moju, ima život vječni, i ja će ga uskrisiti na sudnji dan. Jer je Tijelo moje doista jelo i Krv je moja doista pilo. Tko jede Tijelo moje i piye Krv moju, ostaje u meni i ja u njemu. Kao što je mene poslao živi Otac, i ja živim po Ocu, i koji jede mene, i on će živjeti po meni... Tko jede ovaj kruh, živjet će uvjek." – (Iv. 6, 48-59)

Idite dakle k sv. Pričesti, moja braćo, dolazite k Isusu sa

ljubavlju i pouzdanjem! Primajte Ga kao hranu duše! Živite od Njega, da za Njega živjeti možete. Ne recite, da nemate vremena, da imate previše posla. Zar nije božanski Spasitelj rekao: Dodite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni, i Ja ћu vas okrijepiti!" Zar biste se mogli jednom ovako nježnom i ljubaznom pozivu opirati??

Ne recite, da niste dostojni. Istina je, vi niste dostojni, ali vi Njega trebate. Kad bi naš Gospodin i Spasitelj našu dostoјnost imao pred očima, nikad ne bi On svog divnog Sakramenta ljubavi ustanovio, jer Njega nitko nije dostojan, niti sveci, niti anđeli, niti arhanđeli, niti knezovi nebeski. Ali On je imao pred očima potrebe naše duše, i nama je svima potrebno, da Ga primamo.

Nemojte reći, da ste grješnici, da uzdišete pod previše bijede i nemoći, i da se stoga ne usuđujete k Njemu se približiti. To glasi upravo tako, kao kad biste rekli, da ste previše bolesni i stoga da nećete upotrijebiti nikakav lijek, niti zapitati liječnika.

Bez Presvete Euharistije ne bi bilo nikakve sreće na ovom svijetu, život ne bi bio podnosiv. Kad primamo sv. Pričest, primamo našu radost i našu sreću.

Kruh za duše je u svetohraništu. O, kako lijepo je to, moja braćo! Kada svećenik kod Mise digne sv. Hostiju i vama je pokaže, možete vi tada zaista reći: "Ovo je hrana moje duše!" O, moja djeco, mi imamo previše sreće! Mi ćemo to razumjeti u nebu.

Sv. Pričest je naša najveća sreća na ovom svijetu. Istrom na drugom svijetu ćemo uvidjeti i shvatiti, kako neizmjerno velika je bila. Kad bismo mogli upoznati sve blago milosti, koje ima u sebi sv. Pričest i podjeljuje onomu, koji je dostoјno prima, to zaista naše srce ne bi trebalo ni časa drugoga, da zakuca od najveće radosti, da bude sretno i blaženo.

Sve su molitve sv. Mise priprava na sv. Pričest, i cijeli život jednog pravog kršćanina morao bi biti jedna priprava na ovaj veliki, važan čin.

Naš božanski Gospodin i Spasitelj dao nam je svečano obećanje: "Sve, što ćete Oca u moje Ime moliti, dat će vam". No ipak nikad ne bismo mi došli na tu misao, da od Boga zatražimo Njegovog vlastitog Sina. Ali što čovjeku nikada ni na san ne bi moglo doći, što ni najžarča fantazija ne bi bila sposobna da zamisli, to je učinio Bog. Što čovjek niti izreći, niti shvatiti ne može, časa on nikada ne bi usudio poželjeti, to je Isus Krist u svojoj beskrajnoj ljubavi zamislio, obećao i izvršio. Da li bismo ikada imali smjelosti, Boga zamoliti, da svoga Sina pusti za nas da umre, da nam Tijelo Njegovo dade za hranu, a Krv Njegovu za pilo? –Ne! Pa ipak se to dogodilo. Kako čudesna tajna!

Kad sve to ne bi bila istina, to bi značilo, da si je čovjek zamislio takve stvari, kojih Bog ne može proizvesti, čovjek bi u snalažljivoj snazi ljubavi išao dalje, nego Bog! No to nije moguće, jer Bog se u ljubavi i velikodušnosti od nikojeg svojeg stvora ne da nadvisiti.

Pričest djeluje na dušu slično, kao mijeh na vatru, koja još slabo tinja i gasi se, ali pod pepelom ima loš nekoliko žarkih ugljena. Zapušte se unutra mijehom, i vatra svjetlo plane. Ako mi osjetimo, da naša ljubav prema Bogu u našem srcu hlađi, a sv. Pričest ne možemo primiti, tada je brzo nadomjestimo barem

duhovnom Pričešću. Ako ne možemo ići u crkvu, okrenimo se barem prema onoj strani, gdje je svetohranište. Bog ne pozna nikakve pregrade, koja bi nas od Njega dijelila. Mi možemo sv. Pričest samo jedanput u danu primiti. No duša, koja plamti od ljubavi prema Spasitelju, nadomještava taj manjak željom, da Ga primi u svakom času, i to je duhovna Pričest.

Kako lijepa mora da je duša u nebu, kako je ovdje na zemlji
često i dostoјno primala sv. Pričest i sa dragim se Bogom
sjedinjavala! Tada će slavno Tijelo našeg Gospodina i naše tijelo
svojim sjajem obasjati i svoju klanjanja vrijednu Krv sa našom
krvlju pomiješati, naša će duša biti obuhvaćena od blagoslovljene
duše Bogo-čovjeka kroz cijelu vječnost, tamo će ona u čistoj i
savršenoj sreći klicati.

Najveće, što jest i može da bude, moja draga braćo, jest
Presveti oltarski Sakramenat. Ako vi sva dobra djela cijelog svijeta
usporedite sa jednom dobrom i dostoјnom primljrenom Pričešću, to
je onda tako, kao kad biste zrno pijeska stavili uz jedno brdo. Poslije
sv. Pričesti molite se! Dragi Bog će vam dati u srce, kako da se
molite. On će vam u svojoj dobroti dati sve, što ga molite, ako Mu
pričazujete Njegova Sina i zasluge Njegove muke i smrti.

Kad bi kršćani mogli shvatiti sva neizmjerno dragocjena
dobra, koja su sakrita u sv. Pričesti, ne bi trebalo dalje ničega, što bi
ljudsko srce zadovoljilo. Škrta ne bi više trčao za svojim blagom,
častohlepni se ne bi više brinuo za slavu. Čovjek bi zemlju napustio,
prašinu otresao i prema nebu poletio. Pričest je sjedinjenje s Isusom.
O, kakvu sreću je Bog time svojem stvoru darovao!

Sva se naša sreća sastoji u tomu, da onakav život vodimo, te
bismo bili dostoјni, da često primamo našeg Spasitelja, jer po tom se
smijemo nadati nebu.

Moja djeco, tko bi vrijednost sv. Pričesti uvidio, taj bi se
čuvao i od najmanjih pogrešaka, taj bi sačuvao svoju dušu uvijek u
nevinosti pred očima Božjim. Vi ste se danas, kako mislim, svi
ispovjedili... Sada mislite na to, da dobijete nad sobom. Sad vas
usrećuje misao, da ćete sutra ujutro primiti dragog Spasitelja u sebe.
Sutra više nećete moći uvrijediti dragoga Boga, vaša će duša
potpuno uroniti u dragocjenu Krv našeg Gospodina. Kako lijepo,
jednog pravog kršćanina jedino dostojan život!

Kad se spremamo, da u sv. Pričesti primimo Gospodnje
Tijelo, moramo mi biti u takvom raspoloženju, da možemo mirno
umrijeti i sa pouzdanjem stupiti pred sudačku stolicu Isusa Krista.
Primanje Isusa Krista u sv. Pričesti dobiva naš duh snagu, mi
smo jaki u borbama, naše su nakane sve čišće kod svih naših djela, i
naša ljubav plamti sve više i više.

S izrekom: "Moja draga djeco" običavao je arški župnik
oslovjavati ne samo malene kod kateheze, nego i odrasle slušaoce
kod propovjedi. Tko bi ikada mogao da shvati sreću kršćanina, koji
Isusa Krista prima u svoje srce? On postaje time malo nebo, on sam
je isto tako bogat, kao cijelo nebo skupa.

Sva se naša sreća na ovom svijetu sastoji u tome, što Isusa
Krista u svetoj Pričesti primamo. Što će nas kroz cijelu vječnost
stavljati u udivljenje, jest okolnost, da smo za vrijeme svog
zemaljskog života, ovako maleni i bijedni, ovako velikog Boga

smjeli primati.

Tri su razloga, koji nas moraju poticati, da pristupamo k stolu Gospodnjemu:

1. Jer nam Isus Krist to nalaže, ako hoćemo da postignemo život vječni.

2. Jer nam je to u velikoj mjeri potrebno, da se ojačamo protiv napadaja đavola.

3. Da se svijeta odrečemo i posve se uz Boga prislonimo.

Ako se mi često i dostoјno pričešćujemo, to onda naše misli, naše želje, kao i svi naši čini i pothvati imaju isti cilj, kakav je imao Isus Krist, kad je hodao zemljom i izvršavao djelo spasenja. Mi ljubimo Boga, duševna i vremenita bijeda bližnjega ide nam k srcu, mi ne mislimo na to, da je lijepo uz zemlju, naš duh misli samo već na nebo, i naše srce ne traži više za ničim drugim, nego za posjedovanjem Boga.

Moja djeco, osobito su sretni oni, koji su u smrtnoj uri sa svojim Spasiteljem, po sv. Pričesti sjedine. Kad ih onda odmah poslije smrti Bog Otc posebnom sudu sudi, tada vidi On u njima još Tijelo svoga Sina i ne može ih zauvijek osuditi. Ne, ne! Vidite, braćo moja, koju korist pruža primanje zadnjih sakramenata.

Kad mi poslije primitka sv. Pričesti Boga u srcu svom imamo, mora se ono od vatrene revnosti i ljubavi razgorjeti. Srce učenika iz Emausa je gorjelo, kad je Isus na putu s njima govorio. Jedna jedina dobro primljena sv. Pričest dosta je, da dušu posve promjeni, da raspali u njoj ljubav prema Bogu i ispuni je prezirom prema zemaljskim stvarima. O tom jedan primjer.

Nije tome dugo, što je došao u Ars, da se ispovjedi, jedan, koji je u svijetu bio velik. Poslije sv. Pričesti stvorio je odluku: svoj znatni imetak –od 300. 000. franaka- razdijelio je u 3. dijela: prvi dio od 1000. 000. franaka odredio je za gradnju jedne crkve, drugi dio darovao je siromasima, a treći dio prepustio je svojim rođacima. Od svega svoga bogatstva nije za sebe zadržao ništa, nego se odrekao svijeta i stupio u strogi pokornički trapistički red. Gledajte, što je jedna dobra sv. Pričest poručila.

Kad se ide k sv. Pričesti, osjeća se nešto posve izvanredna, jedna neopisiva prijatnost, koja prostruji kroz cijelo tijelo i dopre do krajnih dijelova. Što je to? –To je Isus, koji se sa svim dijelovima našeg tijela sjedini i učini, da oni od miline uzdrhtanu. Mi smo prisiljeni, da sa sv. Ivanom kažemo: "Gospodin je."

Kako velik si, o čovječe, kad bivaš hranjen Tijelom jednog Boga i napajan Njegovom Krvljom! Kako lijep život, kad ti u neprestanom sjedinjenju s Bogom provadaš svoje dane! Takav život je nebo na zemlji, tada nema nikakve tuge, nikakvih križeva više.

Kad si doživio sreću, da si dragoga Spasitelja primio u sebe, tada kuca twoje srce neko vrijeme u osobitoj radosti i slasti.

Uzmite jednu posudu, punu miomirisne tekućine, i zatvorite je dobro, slatki miris ćeće tada tako dugo zadržati, kako hoćete.

Jednako dugo ćeće žarku vatru osjećati, ako vi poslije sv. Pričesti našeg Gospodina u sabranosti čuvate, ta će vatra u vaše srce uliti sklonost k dobru, a odvratnost prema zlu.

Ja ne vidim rado, da odmah netko poseže za molitvenikom i počne čitati, kad se vrati od stola Gospodnjega. O ne! Ta što može

Ijudska riječ vrijediti, kad je sam Bog tu, koji s nama govori?
Pošto je Bog u Sakramantu svoje ljubavi sam sebe htio dati,
ulio je On u našu dušu beskrajno veliku čežnju, koju može sam On
zadovoljiti. Ako mi iz ovog utješnog Sakramenta ne crpimo pravu
korist, slični smo onomu, koji na obali rijeke od žedi umire i umre,
on bi trebao glavu samo nagnuti, da u izobilju nađe vodu. Mi smo
slični luđaku, koji uz veliko blago ostaje siromašan, on bi trebao
samo ispružiti ruku i prihvatići, da se obogati.

O moja djeco, kako lijepa će biti u vječnosti duša, koja je u
sv. Pričesti svoga Gospodina i Boga često i dostoјno primala! Tijelo
našeg Gospodina će kroz naše tijelo, Njegova klanjanja vrijedna Krv
će kroz našu krv prosjajivati, naša duša će kroz cijelu vječnost sa
dušom našega Gospodina biti sjedinjena. Tamo će se ona čistoj i
savršenoj sreći radovati. Kada duša jednog kršćanina, koja je primila
našega Gospodina, ulazi u nebo, umnaža ona radost neba. Andeli i
Kraljica andela dolaze joj ususret, jer prepoznavaju Sina Božjeg u
toj duši. Tada su duši nadoknađene sve žrtve i muke, koje je ona za
vrijeme svog zemaljskog života prenijela i pretrpjela.

Kad primate Spasitelja, morate kod toga uvijek imati neku
stanovitu nakanu, i kad se upravo spremate, da Gospodnje sv. Tijelo
u sebe primite, govorite ovako: "O dobrostivi nebeski Oče, ja Ti
prikazujem sada Tvoga dragoga Sin, onako, kako su Ga, skinuta sa
križa, primili, Njegovoj Presvetoj Majci u ruke položili, i kako Ga je
Ona za nas kao žrtvu prinijela. Ja Ti žrtvujem Njegovo Presveto
Tijelo i Njegovu predragocjenu Krv, i vapijem k Tebi kroz usta
Njegove Presvete Majke, oprosti mi moje grijeha, da Ga dostoјno
primim i ovu ili onu milost zadobijem: vjeru, ljubav, poniznost....
Onaj, koji se dostoјno pričešće, gubi se u Bogu, kao kaplja
vode u oceanu. Kako lijepo bi bilo, kad bismo na to mislili: izgubiti
se u bezdanu ljubavi za cijelu vječnost.

Na dan suda će se vidjeti, da Gospodnje Tijelo kroz
preobraženo tijelo onih, koji su Ga na zemlji dostoјno primali,
prosjajuje, kao što se vidi, da zlato bliješti kroz bakar, a srebro kroz
olovo.

Moja djeco, vi se sjećate onog događaja, koji sam vam
nedavno ispričao, o jednom sv. svećeniku, koji se je molio za svog
pokojnog prijatelja. Očigledno mu je Bog dao spoznati, da se
njegova duša nalazi u čistilištu. Tada se sjeti, da on ne bi mogao
ništa boljega učiniti, nego da za njezin pokoj prikaže sv. Misu. Kad
je bio kod pretvorbe, uzeo je Hostiju u svoje ruke i molio: "Sveti i
vječni Oče, učinimo jednu zamjenu. Ti imaš dušu moga prijatelja,
koja je u čistilištu, a ja držim Tijelo Tvoga Sina, koji je u mojim
rukama. No dobro –izruči Ti mog prijatelja, a ja Tebi prikazujem
Tvog Sina sa svim zaslugama Njegove muke i smrti.

I zaista, u času podignuća sv. Hostije, video je on dušu svoga
prijatelja, kako sva u sjaju i slavi uzlazi u nebo. No dobro, moja
djeco, ako hoćemo nešto od Boga izmoliti, činimo isto tako. Poslije
sv. Pričesti prikažimo Mu Njegovog ljubljenog Sina sa svim
zaslugama Njegove muke i smrti, i On nam neće moći ništa
uskratiti.

Na jednoj duši, koja se dostoјno nahranila sa Kristovim
Tijelom i Krvljem vidi se to. Ona se toliko promjeni u svojim činima i

govorima, da je se ne prepoznaće. Prepuna ljubavi, ona je ponizna i prijazna, i ljubi samoodrivanje, svojoj prijaznoj čednosti snosi ona sve ljudi. Ta je duša kadra, da i velike žrtve podnosi.

Kad bi nas netko upitao, poslije kako smo se pričestili: "Što nosite u svoju kuću?", mogli bismo odgovoriti: "Ja nosim nebo sa sobom". jedan svetac je rekao, da smo mi Bogonosci. To je zaista istina, ali mi nemamo dosta vjere. Mi ne shvaćamo našeg dostojanstva. Kad mi odlazimo od svetog stola, mi smo isto tako sretni, kako bi bila i sveta tri Mudraca iz istoka, kad bi oni bili mogli u svoju daleku domovinu uzeti sa sobom dragu Dijetu Isusa, kojega su našli u Betlehemu.

O čovječja dušo, kako velika si, jer te samo Bog može zadovoljiti! Hrana duše je Tijelo i Krv jednog Boga! O nebeska hrana! Duša može samo Bogom da seahrani. Nema ništa izvan Boga. Što njoj dostaje, nema ništa izvan Boga, što nju ispuniti može, nema ništa izvan Boga, što njezinu glad utažit može, ona nužno svoga Boga imati mora. Kako sretne su čiste duše, koje imaju sreću, da se sa našim Gospodinom po sv. Pričesti sjedinjuju! U nebu će one sjati kao lijepi dragulji, jer Bog sam sebe u njima vidi.

Svim živućim stvorenim bićima je potrebna hrana, da se mogu održati na životu. Zato je Bog dao, da rastu drveće i biljke, one su brižno prostrle stol, kojemu dolaze sve životinje, da nađu hranu koja svakoj odgovara. Ali se i duša čovjekova mora da hrani. No koja je njezina hrana? Moja djeco, kad je Bog našoj duši htio dati hranu, da je za vrijeme njezinoga zemaljskog putovanja uzdrži na životu, kružio je svojim očima po cijelom stvorenju i nije našao ništa, što bi nje bilo dostoјno. Tada se je vratio k samom sebi i odlučio, da sam sebe dade našoj duši za hranu.

Ali –vi ćete mi reći – ako je sv. Pričest tako nešto velika i uzvišena, zašto katolički kršćani u svojoj većini imaju tako malo razumijevanja za nju, te mnogi od njih ovaj Božji dar preziru, omalovažuju i pobožne duše, koje se češće pričešćuju, čak ismijavaju i ruže?

To dolazi nažalost odatle, što ovi bijedni, nesretni i zasljepljeni nazovi kršćani nikad nisu osjetili sreće od čestog i dostoјnjog primanja dragog Spasitelja u sv. Pričesti.

Jer, što se smrtni čovjek, bijedni stvor, hraniti smije svojim Bogom i Njega kao svoju svagdanju hranu uzimati, to je zaista čudo iznad svih čudesa. O ljubavi bez mjere! O bezgranična sreća, koje niti nebeski anđeli ne poznaju! Moj Bože, kakvu bi prekomjernu radost morao osjećati jedan katolički kršćanin, koji ima vjeru, kada, odlazeći od pričesne klupe, nosi nebo u svom srcu! O presretna kućo, u kojoj takav kršćanin stanuje! Kako svakog poštovanja vrijednim morao bi on, čije je srce postalo drugim svetohraništem, biti za svoje bližnje, kad bi imali vjeru!

Ali – vi ćete mi mnogi reći – ako je ova sreća tako velika, zašto nam je Crkva zapovjedila, da se samo jedanput u godini pričestimo? – Ova zapovijed nije izdana za dobre i revne katolike, nego za mlake i nemarne, koji ne vode brige oko spasa svoje duše. U prvim je kršćanskim vremenima bilo posve drukčije. Najveća kazna, koja je tada naša Majka, sv. Crkva, mogla da dosudi svojoj zloj djeci, sastojala se u tom, da je svoju zlu djecu isključila od sv.

pričesne gozbe i lišila ih sreće, da svoga Gospodina i Boga smiju primiti u sv. Pričesti. Inače, kad god su prisustvovali sv. Misnoj žrtvi, smjeli su se svaki put pričestiti.

Poslijе je dakako postalo drukčije. O kako žalosna je promjena nastala u kršćanstvu! Moj Bože, kako se može dogoditi, da ima katoličkih kršćana, koji 3, 4, 5, ili 6. mjeseci ravnodušno žive, a da bijednoj duši ne priušte ove nebeske hrane i puste je da od gladi i bijede pogine!

Moj Bože, kolika li je nesreća to, i kako kobno zasljepljenje!

Imati na raspolaganju tako mnoga i jaka sredstva, koja su prikladna da bolesnu dušu liječe, i tako divnu hranu, a ne okoristiti se njom!

Ah, sa suzama i uzdasima morao priznati: ništa se ne štedi za njegu tijela, koja će prije ili kasnije biti uništeno i postati plijenom crvi, dok se dušu, koja je slika i prilika Božja i ne umire, zanemaruje i sa posebnom se okrutnošću s njom postupamo.

Kad je naša Majka, sv. Crkva, vidjela, kako mnogi su kršćani spas svoje duše posve iz vida izgubili, kao i svaku želju za nebeskim kruhom, tada je ona, u nadi, da će barem strah pred vječnom osudom tim slijepcima otvoriti oči, izdala zapovijed, koja ih je obvezivala, da se godišnje tri puta pričeste: o Božiću, Uskrsu i Duhovima. No kad su kršćani postajali još ravnodušniji, išla je Crkva do krajne granice: pod prijetnjom isključenja iz crkvene zajednice, izdala je zapovijed, da se barem jedanput u godini, u uskrsno vrijeme, mora primiti sv. Pričest. No koja li je nesreća i kakva li kobna zasljepljenost dokazuje i to, da jedan katolički kršćanin jednom strogom crkvenom zapovijedi mora biti prisiljavan, da traži svoju sreću!

Vi, koji samo rijetko pristupate k stolu Gospodnjemu, premda vjerujete u stvarnu prisutnost Kristovu u Presvetom oltarskom Sakramentu, i dosta često ste bili o tom poučeni, da je Presveta Euharistija za vašu siromašnu dušu bezuvjetno potrebna hrana, da li znadete, što činite?

Vi činite slično, što i Židovi. Mi njima predbacujemo, što Spasitelja Isusa Krista nisu primili i kao svog Mesiju priznali. Zasljepljeni Židovi su postupali tako, jer Ga nisu upoznali. No vi Ga poznate, i ipak Mu nanosite istu sramotu, time što nemate nikakve želje, da svoju dušu u sv. Pričesti s Njim sjedinite.

Vi ne smijete zaboraviti, da će jednom poslijе vaše smrti kod posebnog suda Isus Krist tražiti od vas račun o svemu dobromu, što ste ga mogli bili učiniti, a niste. On će vam tada pred oči staviti sve sakramente, koje ste u svom životu mogli primiti – kako često ste mogli Njegovo Tijelo blagovati i Njegovu Krv piti, ako ste htjeli pobožan život voditi i više se za vašu dušu brinuti. O veliki Bože, kakvu ispriku ćete tada imati i što će iz vas biti??

Kad bi nam bila pružena prilika, da svaki dan imamo kneževski objed, i to posve na trošak našeg gostoprimeca, to bismo zaista morali biti čudaci, kad se ne bismo htjeli time okoristiti.

Sv. Magdalena Pacijske kaže nam, da bi jedna jedina sv. Pričest, primljena čistim srcem i s ljubavlju, dostajala, da nas dovede do vrhunca savršenosti.

Sv. Terezija poslijе svoje smrti pokazala se jednoj od svojih susestara, a uz nju je bio naš Gospodin Isus Krist. Iznenadena dobra

sestra zapita: "Zašto, o Isuse, pratiš Ti Tereziju?" – Božanski je Spasitelj odgovorio, da je Terezija vrijeme svog smrtnog života po sv. Pričesti toliko bila s Njim sjedinjena, da se On više ne može od nje rastaviti.

U posljednji će dan Sudac Isus Krist naše tijelo toliko ljepšim i slavnijim uskrisiti, koliko češće i dostojnijsmo mi Njegovo Tijelo u sv. Pričesti primali. Nijedan drugi kreposni čin ne može naše preobraženo tijelo u nebu tako lijepim i sjajnim učiniti, kao sv. Pričest.

O, kad bismo ipak mogli razumjeti, kako jako Isus Krist teži za tim, da uđe u naše srce! I kad je On jedanput u njemu, ne bi nikako htio više otići, niti se od nas odijeliti, niti za života, niti u smrti.

O moji dragi kršćani, zašto se tako mučno vučete na putu spasa? Zašto imate tako malo odvažnosti i revnosti, da biste zaslužili veliku sreću, te biste se smjeli pojaviti kod gozbe i tamo blagovati andeoski kruh, koji slabima daje jakosti? O, kad biste znali, kako ovaj nebeski kruh svaku zemaljsku patnju zaslađuje! O, kad biste ipak jedanput iskusili, kako se Isus Krist, pun milosti i ljubavi, rado spušta do onoga, koji Ga u sv. Pričesti prima! Dodite, draga djeco, i blagujte ovaj kruh jakih, i vi ćete se od pričesne klupe vraćati puni radosti i srčanosti. Vi se više nećete bojati pred patnjama, olujama i borbama, nago ćete za tim još i težiti, da se svidite Spasitelju vašem Isusu Kristu.

Jedne uskrsne nedjelje, poslije sv. Pričesti, pala je sv. Terezija u zanosu Bogu. Kad je opet došla sebi, osjetila je, da su joj usta puna klanjanja vrijedne Krvi Isusa Krista, koja joj je davala tako neiskazanu radost i slast, da mora od ljubavi umrijeti: "Ja sam vidjela – govorila je poslije – mog božanskog Spasitelja i Otkupitelja, koji mi je rekao: "Moja kćeri, ja hoću da ova klanjanja vrijedna Krv, koja ti pruža toliko ljubavi i slatkoće, bude tvojoj duši na spas. Ne boj se nikada, da će ti moje milosrđe manjkati. Kad sam ja ovu dragocjenu Krv prolijevao, iskušao sam tada samo bol i gorčinu, no tebi neka ona daje samo slatkoću i ljubav."

Često se dogodilo, poslije kako je primila sv. Pričest, da su ćete andjela sišle s neba, za koje joj se činilo, da nalaze svoju slast u tome, da se s njom sjedinjuju i slave Spasitelja, kojega je ona u svom srcu nosila.

Kad smo primili sv. Pričest, osjećamo opet radost i prijatnost na nebeskim stvarima, a još više nego dosada prezir prema stvarima zemaljskim. Naša zla nagnuća bivaju slaba, a grijesi i opačine suzbijene.

Recite mi, kako može da stoluje oholost u jednom srcu, poslije kako je primilo u sebe jednog Boga, koji se je do potpunog uništenja ponizio? Da li bi se bijedno ljudsko srce moglo još ljuljati u obmani, da ono naše samo od sebe znači? Ne! Vi ćete, naprotiv, naći dosta i suviše razloga, da sami sebe ponizite i prezirete.

Zar ne bi jedno srce, koje je upravo primilo svog Boga, koji je tako čist i sama svetost, zar ne bi moralno osjetiti nesavladivu odvratnost i užas pred grijehom nečistoće, zar ne bi moralno biti pripravno, prije se dati na komade rezati, nego pristati, ne velim, na jedan zao čin, nego i na samu zlu misao!

Jedno srce, koje je u sv. Pričesti u sebe primilo Onoga, kojemu sve pripada, Gospodara neba i zemlje, a koji je ipak cijeli zemaljski život dobrovoljno sproveo u najvećem siromaštvu, tako da nije imao, niti kamo da svoju svetu glavu nasloni, i koji na svom smrtnom ležaju nije imao ni jednog svežnja slame, nego je na križu morao svoj duh izdahnuti – recite mi, kako bi se ovo srce moglo još vješati na zemaljske stvari, biti puno škrtosti i lakomosti, poslije kako je vidjelo, što je Spasitelj Isus Krist činio.

Zar bi jedan kršćanin, koji je u sv. Pričesti primio božanskog Otkupitelja Isusa Krista, koji je umro za svoje neprijatelje, zar bi mogao osjetiti još osjetljivlji misli ili mržnju prema onima, koji su mu nešto na žao učinili? Ne, sigurno ne! On će si naprotiv praviti iz toga zadovoljstvo, da takvim čini dobro, koliko može.

Kada mi u sv. Pričesti primamo Isusa Krista, primamo mi s Njim ujedno puninu svih duhovnih dobara i blagoslova. Mi vidimo, da je naša vjera jača, mi osjećamo, da nas prožimaju vječne istine naše sv. religije. Mi bolje spoznajemo rugobu grijeha i njihove opasnosti za spas duše. Više nas straši misao na sud, bolnije osjećamo gubitak Boga. Primanje Isusa Krista u sv. Pričesti krijepi naš duh, mi smo ustrajniji u borbama, naše su nakane u svim našim činima čišće, i naša je ljubav prema Bogu i bližnjemu sve veća.

Misao, da mi Isusa Krista u svom srcu posjedujemo, radost, koju mi u ovom sretnom času osjećamo, čini se, da nas toliko s Bogom sjedinjuje i povezuje, da duh naš više na ništa drugo ne misli, a srce naše više drugo ništa poželjeti ne može, nego samo Boga. Misao na potpuni posjed Boga toliko nas zaokuplja, da nam se život pričinja dugim, mi ne zavidimo toliko onima, koji dugo ovdje na zemlji smiju boraviti, nego više onima, koji su rano pozvani, da se zauvijek sa Bogom sjedine. Sve, što nas sjeća na nemoćnost i ništavost našeg tijela, prouzrokuje nam radost, mjesto tuge i straha.

PUT U NEBO:

KRIŽ I TRPLJENJE

MOLITVA

"Ako tko hoće da ide za mnom, neka se odreče samog sebe i uzme križ svoj i ide za mnom!"

(Marko 8.34.)

"I tko ne nosi križa svoga i ne ide za mnom, ne može biti moj učenik!"

(Luka 14.27.)

"Zaista, zaista vam kažem, ako što zamolite od Oca u moje ime, dat će vam!"

(Ivan 16.23.)

Križ i trpljenje

Svaki čovjek mora trpiti, da li hoće ili ne. Ali način, kako se ljudi drže prema trpljenju, je različit. Jedan trpi strpljivo, kao dobri razbojnik, drugi sa nestrpljenjem i mrmljanjem, kao onaj zli. Obadvojica su morali isto snositi, no jedan je znao, da si svojim trpljenjem sabire zasluge za nebo, on ga je smatrao kao zadovoljenje za svoje grijeha. I k njemu se okrenuo raspeti Spasitelj i rekao utješljive riječi: "Još danas ćeš biti sa mnom u raju." No drugi je jadikovao i mrmljao, kleo i hulio Boga, umro je u najstrašnjem očaju.

Upirući se na jednoglasno svjedočanstvo svih svetaca tvrdim, da su križevi i trpljenje i razne kušnje najbolja sredstva, da dušu dovedu k Bogu. Ta vidimo sami, da su najveći sveci bili najveći nosioci križa, samo svoje prijatelje odlikuje dragi Bog križevima. Pomislite na sv. Aleksija! 17. godina živio je on neprepoznat u jednom uskom kutu pod stubama u kući svojih roditelja, primljen kao strani siromah, pa ipak, neprestano su njegove riječi bile: "Moj Bože, Ti si pravedan, Ti me kazniš, jer sam grješnik i jer me ljubiš". Od onog časa, kad smo po sv. krštenju primljeni u broj djece Božje, natovarili smo na sebe križ, koji će nas kod smrti ostaviti. Na dva se načina može trpljenje snositi: sa i bez ljubavi.

Sveci su snosili križ i trpljenje strpljivo, radosno i ustrajno, jer oni su ljubili. No mi smo u trpljenju srditi, puni dosade i nevoljkosti, jer ne ljubimo. Kad bismo bili puni ljubavi prema Bogu, mi bismo svoj križ ljubili, priželjkivali ga strpljivo, čak radosno nosili, posve zadovoljni time, da možemo trpjeli nešto iz ljubavi prema Onomu, koji je radi nas tako mnogo muke htio podnijeti. Na što da se potužimo? Ne moraju li bijedni pogani, koji nisu tako sretni, da znadu nešto o Bogu i Njegovoj savršenosti, iste križeve nositi, kao mi, ali bez ovih utjeha?

Vidite, moja djeco, samo prvi korak na putu križa nas nešto stoji. Strah pred trpljenjem je gori, nego naš najveći križ. Nama manjka odvažnosti, da križ prihvativimo. Kako ludo! Jer, mi možemo činiti, što hoćemo, uvijek čeka na nas križ, mi mu izbjrći ne možemo.

Trpljenje je tvrdo, kažete vi. Ne, trpljenje je utješno i drago! Trpljenje je sreća. Ali vi morate u trpljenju ljubiti i trpjeli u ljubavi. Zašto se bojite križa? Što imamo da izgubimo? Zašto svoga križa ne ljubimo i ne poslužujemo se njime, da u nebo uđemo? jednom se jedan pobožni redovnik tužio našem Gospodinu, da ga progone. Pitao je: "Gospodine što sam učinio, da me tako muče?" No naš Gospodin mu je odgovorio: "A ja, što sam učinio, da su me odveli na Kalvariju i na križu do smrti izmučili?" redovniku je tada bilo jasno, sa suzama je molio za oproštenje i nije se više od ovog časa usudio, da se potuži na svoj križ i trpljenje.

Svjetski ljudi su bezutješni, ako imaju kakvi križ, a dobri su kršćani bezutješni, ako nemaju nikakvoga. Kršćani žive usred križeva i trpljenja, kao riba u vodi. Samo po križu možemo dospjeti u nebo, u zajednicu sa svetima.

Izabranici vide u nebu, da su do slave i sreće, koju uživaju, došli po križu, i da je na tom svetom drvetu rođena ona ljubav, koja će ih vječno napajati. Naprotiv će kod osuđenika sama prisutnost križa prouzročiti očaj.

Ima samo jedno sredstvo, da se izbjegne križ – treba mu ići u susret. To dobro zapamtite! Tko tako čini, taj će moguće naići na križ, ali on radi toga nije zadovoljan, on ga radosno uzima na sebe i odvažno ga nosi. Križ ga povezuje s Isusom, on ga čisti i iz zemaljskih ga dubina diže k Bogu, odstranjuje zapreke, koje čovjeku pripravlja vlastito srce, vodi čovjeka iznad bezdana ovog života, kao most iznad vode. Mislite na svete. Oni su same sebe proganjali, ako nisu bili proganjani.

Na križu je zasađena ona nebeska mana, klanjanja naime

vrijedni Sakramenat Euharistije, koji će do konca vremena biti hrana naših duša. Ovaj je križ nosio one tajanstvene grozdove, kojih sok okrepljuje našu dušu za vrijeme njezina progonstva.

Većina ljudi nažalost okreće leđa križu, što više mu nastoje izbjegći, to više ih on udara i toliko teže leži na njihovim leđima. Ako hoćete biti mudri, činite tako, kao sv. Andrija – idite križu u susret! Apostol je križ, na kojem je trebao umrijeti, vidimo, kako mu pred očima lebdi u zraku, te je u svetoj radosti povikao: "Zdravo, ljubljeni križu, ti divni, žarko žuđeni križu! Zatvori me u svoje ruke! Uzmi me od ljudi i odvedi me opet k mojojmu Učitelju, koji me je na tvojem drvetu otkupio."

Ako vas netko pita: "Što moram činiti, da se obogatim?" vi odgovoriti: "Raditi". No dobro, da u nebo dođemo, moramo trpjeti. Put nam je pokazao dragi Spasitelj u osobi Šimuna Cirenca. Isus traži od svojih prijatelja, da za Njim nose križ. Mi ne smijemo nikada odvratiti svojega pogleda od križa, tako hoće Bog. Ta posvuda ga se diže, na putovima, na visinama, na javnim mjestima, da nas pogled na njega neprestano sjeća na muku Kristovu, te uvijek možemo reći: "Evo, tako je Bog ljubio svijet."

Samo po križu i trpljenju možemo doći u nebo. Sve bolesti, napasti i suprotivštine za nas su putovi u nebo. Što nas ovdje na zemlji muči, skoro će proći. Mislite na svece, koji su unišli u nebo, na svete Mučenike! Od nas Bog ne traži tjelesnog mučeništva, samo mučeništvo srca i volje. Božanski Spasitelj ide sa svojim uzvišenim primjerom pred nama. Stoga uzmimo križ na sebe i slijedimo Njega. Činimo onako, kao Napoleonovoi vojnici. Oni se jedino nisu usudili, da idu naprijed preko jednog mosta, jer je neprijatelj upravio na njih svoje topove. Tada Napoleon, jer je bezuvjetno morao prijeći, uhvatio zastavu, kao prvi jurne naprijed, i svi su slijedili. Činimo mi isto tako, podimo za drugim Spasiteljom, koji je na križnom putu pred nama kročio.

O, koja utjeha za jednog kršćanina, da kod svoje smrti drži u rukama križ, ako mu je on u životu bio često predmetom njegova razmatranja i ljubavi!

Zar bi mogao jedan kršćanin pogledati na križ, a da se ne bi u njemu probudila gržnja savjesti, a da mu ne bi sinula spoznaja, što on jest, i što mu je činiti?

Bolest je vrlo dragocjena milost Božja, ona nas zove natrag k Bogu i potiče nas, da uđemo u sebe. Ona nas lupi od života, pokazuje nam sve stvorene stvari, dobra, užitke, časti i t.d. kao bezvrijedne i prezirne vrijedne stvari, nedostojne, da svoje srce na njih vješamo. Dani i noći što ih provodimo na bolesničkoj postelji, znače za nas zaista kao dragocjeno vrijeme! U takvim časovima dolazi nam pred oči cijeli naš život, mi se sjećamo svega dobra i zla, što smo ga počinili.

O Bože, kad bismo ipak mogli shvatiti, kako veliko su dobročinstva za nas križ i trpljenje iz Tvoje ruke! Ne zaboravimo nikad, da će kod smrti križ biti jedino naše utočište!

Jedan Bog živi i umire u trpljenjima, a jedan kršćanin, premda natovaren sa grijesima, ne će ništa da trpi!

Tko bi mogao imati srca i odvažnosti, da bilo kojoj strani udovolji, kad jednog Bog vidi pribita na križ?

Promatrajmo ipak jedanput sv. Lidvinu! Ona je bila u svojoj mladosti izvanredno lijepa, no ipak, jer se je bojala, da bi joj njezina ljepota mogla škoditi duši, molila je Boga, da joj radije oduzme ljepotu, nego da radi nje padne u grijeh i zauvijek bude izgubljena. Molitva bi joj uslišana. Uslijed jednog nesretnog slučaja zadobila je ona nebrojne bolesti, skopčana sa silnim nutarnjim i vanjskim ranama i velikim, neiskazanim bolovima. Od lijepe djevojke postala je ona slikom bijede, odvratnosti i gnušanja. Ispočetka malo nestrpljiva, postala je ona pod vodstvom jednog mudrog, prosvijetljenog svećenika divnim uzorom strpljive patnice, dok je nije nakon 38. godina sveta smrt riješila njezinih muka. Koliko bi od onih, koji su sada u nebu, gorjeli u paklu, kad im dragi Bog ne bi bio darovao milost jedne dugotrajne bolesti!

Sv. Terezija pripovijeda, da joj se jednog dana prikazao Isus i rekao joj: "Moja kćeri, nemoj se čuditi nad time, što vidiš. Moji vjerni sluge idu kroz život noseći križ i prezir. Što više moj Otac jednu dušu ljubi, to više trpljenja natovari na nju".

Želite li, da vaš trpljenja postanu laka, odnosno , slatka i ugodna? Dođite sa mnom na jedan čas k podnožju križa, od kojega smo mi u Isusu Kristu preporođeni.

Jedna siromašna žena ležala je mnogo godina na bolesničkoj postelji. Kad su je pitali, što joj daje jakost, da ovako strpljivo nosi svoje trpljenje, odgovorila je: "Ja sam zadovoljna, da sam to, što Bog hoće, te ja ne bih htjela za nikakvo blago svijeta mog položaja promijeniti. Kada na to mislim, da je to volja Božja, što trpim, onda sam puna utjehe".

Grješnik nalazi u križu svoje obraćenje, a pravednik svoju ustrajnost. O dragi i dragocjeni križu! Kako jak i kako strašan bio bi prema paklenim vlastima onaj, koji bi se često našao na tvom podnožju!

Na podnožju križa učimo, što je grijeh, kakva je cijena našoj duši, i kolika je ljubav jednog Boga prema ljudima.

Nadimo se često na podnožju križa, da istresemosvoje srce, i mi ćemo ovdje spoznati, što je jedan Bog učinio za nas, i što mi moramo učiniti za Njega.

Potražimo često podnožje križa, i mi ćemo ovdje vidjeti ključ, koji nam je otvorio nebo, a zatvorio pakao.

Slijedite Isusa kao nosioci križa, i vi se nećete bojati smrti, naprotiv, ona će biti za vas sreća, jer vas sjedinjuje sa Bogom. Ako

vi živite, a da se ne vješate na stvari ovoga svijeta, tada će vaše srce biti posve za nebo.

Križ obuhvaća i osjenjuje cijeli svijet, on je na sve četiri strane zasađen, svaka zemlja ima od njega svoj dio. Na putu u nebo su križevi kao lijepi kameni most, koji vodi preko rijeke. Kršćani, koji nemaju ništa za pretrpjjeti, prelaze preko rijeke ne slabom mostu od tankih greda, koje se svaki čas mogu slomiti.

Tko ne ljubi križ, možda je moguće da se spasi, ali teško je to. Njegova će duša tada biti samo jedna mala zvijezda na nebeskom svodu vječnosti. No tko je na zemlji za dragog Boga trpio i borio se, taj će sjati kao sjajno sunce. Ako su križevi u plamenovima ljubavi promijenjeni, to su onda oni slični svežnju trave, koji, u oganju bačen, izgori do pepela. Trnje je tvrdo, no pepeo je mekan.

Križevi su za nas ljestve za nebo. Kolika li utjeha u trpljenju, kad Božje oči počivaju na nama, i mi se uvečer kod ispitivanja savjesti možemo reći: «Ej, moja dušo, danas si dva ili tri sata bila slična Isusu, s Njim si bila bičevanja, trnjem krunjena i raspeta.» O, kojeg li blaga za smrtnu uru! Kako je lako umrijeti onomu, koji je živio na križu!

Koprive sišu melem, križ daje od sebe slatkoću! No koprive treba rukama dobro istiskati, da ne budu, a križ treba dobro na svoje srce pritisnuti, da dade od sebe slatkoću, koja mu je svojstvena.

Trpljenja i suprotivštine vode nas k podnožju križa, a križ nas nosi k vratima neba. Samo oni su na ovom svijetu sretni, koji u svim nevoljama sačuvaju mir srca. Oni kušaju radost djece Božje. Sva trpljenja nose u sebi slatkoću, ako trpimo u sjedinjenju s Isusom.

Tko jedan lijepi, zreli grozd preša, dobiti će sladak sok. Naša duša, ako je pod prešom križa, daje također od sebe sok, koji je hrani i krijeći. Ako na našim leđima ne leži nikakav križ, to smo tada suhi, ako pak kakvi križ sa predanjem nosimo, to mi onda osjećamo takvu slatkoću, sreću i utjehu, kao da bismo bili već u nebu. Mi se tada nalazimo neprestano u dobrom društvu, kod dragog Boga, kod Preblaziene Djevice Marije i svih svetaca, oni stoje uz nas, oni gledaju na nas. Put u vječnost jednog dobrog kršćanina je kao zabavni put jednog čovjeka, kojega nose na cvijećem posipanoj nosiljci.

Koliko li protivriječja –jedan Bog trpi za nas, jedan Bog prolijeva suze nad našim grijesima, a mi ne bismo ništa htjeli trpjjeti, nego se samo radovati!

Mi moramo ili trpjjeti na ovom svijetu, ili napustiti nadu, da ćemo u nebu Boga gledati.

Hajde, promatrajte život svetih, pazite na put, kojim su išli.

Oni su se smatrali nesretnima, od Boga ostavljenima, ako nisu imali ništa za pretrpjeti.

Sv. Bernard uzimao je križeve na sebe s toliko ljubavi, da je jedanput sa suzama govorio Bogu: «Kako sretan bih bio, Gospodine, kad bih imao snagu svih ljudi i mogao nositi sve križeve cijelog svijeta!»

Kad je sv. Elizabeta, tironka kneginja i kćerka ugarskog kralja, bila od svojih vlastitih podanika iz Wartburga protjerana, nije ni jednog časa mislila na osvetu, nego je pohitala u crkvu, da dade tamo u zahvalu otpijevati «Tebe Boga hvalimo».

Veliki ljubitelj križa, sv. Ivan Zlatousti, rekao je, da radije hoće s Isusom na križu trpjjeti, nego s Njim na nebu vladati.

Na sv. Ivana od Križa su njegovi neprijatelji navalili sa svom okrutnošću. Bacili su ga u tamnicu i tako strašno udarali, da je bio sav krvlju oblichen. Ipak onima, koji su bili svjedoci ovog užasnog zlostavljanja, rekao je: «Moji prijatelji, vi plačete, jer trpim, ja nikad nisam imao sretnije ure». I božanski mu se Spasitelj prikazao i rekao mu: «Ivane, kakvu plaću hoćeš da ti dadem za sve, što iz ljubavi prema meni podnosiš?» - «Gospodine, odgovori svetac, daj da još više trpim!» Tako evo vidimo, koliko su sveci bolje nego mi razumjeli sreću, da za dragog Boga trpe.

Sv. Augustin je uzviknuo: «Bože, moj Bože, ne štedi me ovdje na zemlji, daj mi da trpim. Ako mi samo u drugom životu iskažeš svoje milosrđe, bit ću zadovoljan».

..
Sv. Franjo Saleški je rekao na svojoj bolesničkoj postelji:
«Kako sretan sam, da sam tako lako sredstvo našao za zadovoljenje mojih grijeha!» Koliko slade i utješnije je, božanskoj Pravednosti zadovoljiti na bolesničkoj postelji, nego u plamenovima čistilišta.

..
Promatrajte jednu osobu, koja ljubi Boga i želi Boga gledati!
Ona ovako govori: «O Bože, kako malo znače moja trpljenja u usporedbi s onom kaznom, koju moji grijesi zasluzuju na drugom svijetu! Ti daješ, da jedno kratko vrijeme trpim na ovom svijetu, da me za to kroz cijelu vječnost učiniš sretnim. Kako dobar si, o Bože!
Daj mi, da trpim, neka budem predmetom prezira i odvratnosti u očima svijeta, samo ako imam sreću, da se Tebi svidim, drugo ne trebam ništa».

..
Kolikogod bila naša trpljenja velika, to nas je Bog ipak samo sa malim prstom dodirnuo, no trpljenja i muke, koje moramo na drugom svijetu pretrpjjeti, stvorila je Njegova svemogućnost i Njegova srdžba.

..
Kako lijepo je to, ako se svako jutro dragom Bogu prikažemo i sva trpljenja i suprotivštine iz Njegove ruke prihvativmo kao naknadu za svoje grijeha! Treba moliti za ljubav prema križu, istom tada on postaje lakšim. Ja sam to iskusio kroz četiri godine. Snašle su me mnoge klevete, protivriječja i prijekori. Imao sam križeva... Gotovo više, nego sam mogao snositi. Tada sam počeo moliti za ljubav prema križu. I postao sam sretan.

..

Mi ne smijemo nikad time razbijati glavu, odakle nam dolaze križevi. Koji nam ih šalje, to je dragi Bog, koji je uvijek naš najljubazniji Otac, te nam po križu i trpljenju hoće dati priliku, da Mu dokažemo svoju ljubav.

Kad uđemo u koju kuću, tada tražim okolo očima, da opazim znak našeg spasitelja. Ako ga ne nađem, tada moram oplakivati nesreću ove kuće i njezinih stanara. Ta što treba da mislimo o jednoj kući, u kojoj nema raspela niti ikakva drugog kršćanskog znaka? Moramo misliti, da u njoj stanuju ljudi, koji su izgubili vjeru, postali neprijatelji križa i samo su po imenu kršćani. Stoga je neophodno potrebno, da nas Bog kazni, inače nećemo biti ubrojeni među Njegovu djecu.

Jedan hrabri ratnik priповijedao mi jednom, da je za vrijeme jedne bitke pola sata neprestano preko samih leševa koracao. Zemlja da je bila od krvi crvena i tako skliska, da je jedva koji put mogao slobodno zakoračiti. – Kao ovaj vojnik, tako moramo na životnom putu i mi preko trpljenja i križeva koracati, da sigurno stignemo u nebesku domovinu.

Križ nam je zaslužio jednu vječnost punu blaženstva, križ je Gospodnju srdžbu pretvorio u beskrajnu ljubav, križ je iz ruke vječnog Oca odstranio strijеле i napunio ju sa blagoslovima svake vrste.

Kako je korisna za jednog kršćanina jedna duga bolest, ako se znade njome okoristiti! Jer ona mu pruža uspješna i moćna sredstva, da se Bogu vrati, da uđe u se i božanskoj Pravednosti da zadovoljava za svoje grijeha. Kako mnoge duše će na dan suda vidjeti, da su im bolesti prištedjele mnoge godine čistilišta!

O sveti križu! O dragocjeni križu! Bez tebe nema neba! Bez tebe nema posjeda Boga! Bez tebe vječni jad u paklu! Bez tebe nema sreće u drugom životu! Zaista, to je onaj križ, koji je s neba privukao Božjeg Sina, čežnjom, koju je imao, da na njemu umre i na taj način cijeli svijet spasi.

Trpljenje! Što je to? Ono traje samo jedan čas. Kad bismo mogli osam dana boraviti u nebu, onda bismo razumjeli vrijednost ovog časa. Tada nam se nijedan križ ne bi činio dosta težak, nijedna kušnja dosta gorka. Križ je miraz, koji Bog daje svojim prijateljima.

Kao što je škrtica uvijek iza svojeg novca, tako bismo mi morali hitati za križevima. Samo nam oni kod posljednjeg suda mogu pružiti sigurnost. U onaj dan srdžbe bit ćemo radosni nad time, što smo na zemlji trpjeli, ponosni na to, što smo bili ponizivani, i bogati u mislima na svoje žrtve.

Koju li slatkoću nalaze u trpljenju pobožni kršćani, koji posve pripadaju Bogu! Ono im tako prija kao kiseli ocat, u koji je ulito mnogo ulja. Ocat doduše ostaje ocat uvijek, ali ulje ublažuje

njegovu oštinu. Nadaleko odavde, u jednoj susjednoj župi, ležao je jedan dječak, tako bolestan i bijedan, da je dugo vrijeme neprestano bio privezan na krevet. Jednog sam ga dana posjetio i upitao: «Moj dragi mali, zar ne, ti zaista, moraš mnogo trpjeti?» On mi je odgovorio: «Ne, gospodine župniče! Boli, koje su me jučer mučile, danas su nestale, a sutra neću ništa više od mog današnjeg trpljenja osjećati». –«No ti bi ipak radije što prije odzdravio, zar ne?» -«Ne, prije moje bolesti bio sam zao, a ja bih to opet mogao biti. Stoga hoću radije da ostane ovako, kako je».

To je svakako bio ocat, ali ulje je ublažilo njegovu oštinu.

Mi takvo što ne shvaćamo, jer su naše misli i želje previše upravljenje na zemlju. Djeca, u kojima stanuje Duh Božji, zasramljuje nas. Mi smo uporni, tužimo se i mrmljamo, ako nam dragi Bog šalje križeve. Tako osjetljivi smo prema svim neugodnostima, s kojima se susrećemo, da bismo uvijek htjeli biti umotani u vatu.

O molitvi

Čovjek ima jednu lijepu sposobnost: da moli i da ljubi. Vi molite, vi ljubite: to čini čovjeka sretnim na zemlji.

Molitva nije ništa drugo, nego sjedinjenje s Bogom. Ako čovjek ima čisto i s Bogom sjedinjeno srce, tad su Bog i duša kao dva komada voska, koji su skupa stopljeni. Ovo je doista lijepa stvar: sjedinjenje Boga sa svojim malim stvorom. Ovo je sreća, koje se ne može razumjeti.

U čovjeku su dva glasa: glas anđela i životinje. Glas anđela je molitva, glas životinje je grijeh. Oni, koji ne mole, nagnje se k zemlji, kao krt, koji nastoji iskopati rupu, da se u nju sakrije. Oni su posve zemaljski, posve ogrubjeli i misle samo na vremenito, kao onaj škrtica, koji je u svojoj bolesti bio proviđen sa sakramentima umirućih, kad mu je svećenik pružio srebrno raspelo, da ga poljubi, rekao je: «To je križ, koji je svakako težak deset unci».

Mi bismo zaslužili, da ne smijemo moliti, ali Bog nam je u svojoj dobroti dozvolio, da Mu smijemo govoriti. Naša je molitva dim od tamjana, koji On s izvanrednim dopadanjem prima.

Moja djeco, vi imate maleno srce, ali molitva ga raširuje i čini sposobnim, da Boga ljubi. Molitva je pred okus neba, izljev raja. Ona nas nikad ne pušta bez slatkoće. Ona je nebeski melem, koji se spušta u ljudsku dušu i sve ublažuje. Trpljenja nastaju pred dobro obavljenom molitvom, kao što se u suncu topi snijeg.

Kad bi u nebu mogao biti koji dan bez adoracije (klanjanja), to više ne bi bilo nebo, i kad bi osuđenici, unatoč svojih muka, mogli moliti, ne bi više bilo pakla. Ah, oni su imali srce, da Boga ljube, imali su jezik, da Njega slave. To je bilo njihovo određenje. A sad su na to osuđeni, da Ga kroz cijelu vječnost hule i proklinju. Kad bi se mogli tome nadati, da će jedan jedini put, samo jednu minutu, moći moliti, oni bi ovu minutu sa tolikom čežnjom iščekivali, da bi

time sve njihove muke bile ublažene.

Ima vjernih kršćana, koji se u molitvi izgube, kao riba u vodi, jer su posve pri Bogu. Njihovo srce nije podijeljene. O, kako ja ovo velikodušne duše ljubim! Sv. Franjo Asiški i sv. Koleta vidjeli su Isusa i govorili s Njim kao što mi međusobnom govorimo. – Kako često pak mi idemo u crkvu, a da ne znamo, što činimo i što hoćemo da izmolimo! A ipak, kad nekamo idemo, znamo, zašto idemo.

Ima ljudi, za koje se čini, da ovo kažu Bogu: «Ja hoću upravo samo nekoliko riječi da Ti kažem, da Te se riješim». Ja mislim često na to, kad bismo se mi na pravi način našem Gospodinu i Bogu molili, da bismo sve postigli, što želimo, kad bismo mi to zaista prosili sa živom vjerom i čistim srcem. Ali to je baš ono! Mi smo bez vjere, bez ufanja, bez želje i bez ljubavi.

Sa jednom dobrom molitvom možemo mi zapovijedati nebu i zemlji, sve će nam biti pokorno.

Hoćemo li, da od đavla, našeg neumoljivog neprijatelja, ne budemo pobijedeni? Tražimo bez prestanka svoje utočište u molitvi!

«Oče naš, koji jesi na nebesima!» O, kako je to lijepo, moja djeco, da imamo jednog Oca na nebu! «Dodata k nama kraljevstvo Tvoje!» Ako pustim, da Bog u mojoj srcu vlada, On će mi jednom dopustiti, da i ja s Njim u Njegovoj slavi vladam. «Budi volja Tvoja!» Nema ništa sladrega, nego vršiti volju Božju – i ništa savršenijega. Da svoje obvezе dobro ispunimo, moramo sve činiti, kako Bog to hoće, u potpunoj suglasnosti sa Njegovim namjerama.

Molitva je jedino sredstvo, koje nam ostaje, da se riješimo grijeha, da u milosti ustrajemo, da Božje Srce ganemo i da blagoslove svake vrste na sebe privučemo, bilo za dušu, bilo i za naše vremenite potrebe.

Kako slatko i utješno je za jednog kršćanina, biti siguran, da može postići sve, za što on Boga u molitvi prosi.

Vi nećete naći nijednog kršćanina u paklu, čije odbačene nije započelo sa zanemarivanjem molitve.

Tko bi od nas, a da ne bi od samilosti plakao, mogao slušati one bijedne kršćane, koji se usuđuje reći, da nemaju vremena za molitvu! Vi nemate vremena? Bijedni slijepci! Ta koji je posao dragocjeniji: raditi na tome, da se Bogu svidite i svoju dušu spasite ili da vašoj marvi u štali dajete krmu ili vašim slugama dajte naloge, neka na polje voze đubre?

Ako đavao hoće da jednog čovjeka upropasti, to on započinje time, da ulije u njega veliku odvratnost prema molitvi. Ma bilo takav kršćanin ne zna kako dobar, ako đavlu uspije, dovesti ga dotle, da on

napušta molitvu ili je zlo obavlja, ili je posve zanemari, onda je davao siguran, da je njegov.

Mi kažemo, da je molitva uzdignuće srca k Bogu. No bolje bismo rekli, da je ona povjerljiv razgovor djeteta sa svojim ocem, jednog podanika sa svojim kraljem, jednog prijatelja sa svojim prijateljem, u čije on ruke polaže sve svoje jade, brige, muke i poslove.

Da, našli se mi u ne znam kakvima nevoljama, - ako molimo, imat ćemo sreću, da sve snosimo sa odanošću u volju Božju, i kolikogod bile žestoke naše napasti, ako se utečemo molitvi, mi ćemo ih svladati.

U molitvi je snaga, da Boga privuče k nama. Ili još više: dobro obavljena molitva prodire nebeski svod, penje se do prijestolja Isusa Krista, razoružava Pravednost Njegova Oca, osigurava Njegovo Milosrđe, otvara blago Gospodnjih milosti, domogne ih se i otima ih, ako smijem tako reći, i puna blagoslova svake vrsti, vraća se k onomu, koji ju je gore poslao.

Da, moć dobro obavljene molitve je tako velika, da kad bi cijeli pakao, svi stvorovi neba i zemlje zahtijevali osvetu, i sam Bog sa svim svojim strijelama bio oboružan, da grešnika satre – no ako mu se ovaj grješnik baci pred noge i od Njega milosrđe zaprosi, sa pravim kajanjem radi grijeha i čvrstom odlukom za popravak – velim, da je on onda siguran za oproštenje.

Kad bismo imali milost i sreću, da na pravi način molimo, kako brzo bismo bili sveti pokornici!

Mi doživljavamo češće, da nam Bog ono, za što Ga molimo, ne daje odmah, kako bismo željeli. To čini dragi Bog zato, da uveća našu želju za uslišanjem, ili, da uslišane više cijenimo. Ovo odlaganje ne znači odbijanje, nego kušnju, koja nas čini sposobnima, da još više primimo, nego smo molili.

Ako molimo, te nam se čini, da Bog ne sluša naših prošnja, to mi ipak ne smijemo da smalaksamo, nego unatoč toga moramo nastaviti sa molitvom. Ako nam Bog ne daje ono, za što Ga molimo, to nam On daje drugu milost, koja nam je korisnija i potrebnija, nego ona, za koju smo Ga molili.

Bez molitve ostaje nam samo pakao otvoren. Bez molitve nećemo nikad iskusiti slatkoće, što ih možemo iskusiti onda, ako Boga ljubimo. Bez molitve sva su naša trpljenja bez zasluge. O kako mnoge radosti bismo imali u molitvi, kad bismo imali sreću, da na pravi način možemo moliti!

Ako ne dobivamo ono, za što Boga molimo, to se događa zato, jer ne molimo s vjerom, ne sa dosta čistim srcem, ili sa dostatnim pouzdanjem, ili jer dovoljno ne ustrajemo u molitvi. Ne,

nikad Bog ne odbije nešto onima, niti će ikada odbiti, koji Ga na pravi način za koju milost mole!

Što bi nas moglo dovesti do sumnje, da li ćemo biti uslišani, pošto se naše pouzdanje oslanja na svemogućnost Božju, koja je neograničena, i na Njegovo milosrđe, koje je beskrajno, i na neizmjerne zasluge Isusa Krista, u čije ime molimo? Ako u Ime Isusovo molimo, onda ne molimo mi, nego Isus Krist sam moli svoga Oca za nas.

Svaka molitva, koja biva obavljena bez priprave, jest loša molitva, a ova priprava mora se barem u tom sastojati, da se jedan čas Bogom bavimo, prije nego kleknemo, i mislimo na to, s kim kanimo govoriti i za što Ga moliti.

Molitva jednog grješnika, koji neće da napusti grijeh, jest jedna sramota, koja je nanesena Bogu.

Na svim mjestima, na kojima nam Isus Krist obećanje, da će nam sve dati, za što Ga zamolimo, stavlja On uvijek i uvjet, da naša molitva mora biti sa vjerom i pouzdanjem. Kad Ga je nekada tko molio za ozdravljenje od bolesti ili za što drugo, uvijek je odgovarao: «Neka ti bude po tvojoj vjeri!» Naše molitve moraju dakle biti obavljene sa čvrstim pouzdanjem i u nepokolebljivoj vjeri, da Bog dati može i hoće, za što Ga molimo, ako to na pravi način činimo.

Sv. Vinko Fererski, koji je tako mnoge duše obratio, običavao je reći, da za obraćenje grešnika ništa nema toliku moć, kao molitva, ona je kao strjelice, koja probada srce grješnika.

Molitva čini, da je naš križ manje težak, ona zasladije naše trpljenje, i mi manje visimo na životu, ona privlači pogled milosrđa Božjeg na nas, ona jača našu dušu protiv grijeha, ona ulijeva u nas želju za pokorom i čini, da je radosno vršimo.

Molitva čini, da se dopadamo Bogu, molitvom obogaćujemo svoju dušu i osiguravamo vječni život.

Ako mi Boga ljubimo, bit će nam molitva isto tako prirodna kao i disanje.

Bez molitve možemo biti samo nesretni, sa molitvom smo sigurni, da ćemo postići sve, što nam je potrebno za vrijeme i za vječnost.

Svi grješnici, koji su Boga molili za svoje obraćenje, postigli su ga, i svi pravednici, koji su Boga molili za milost ustrajnosti, ustrajali su.

Kod molitve uzima Bog jedan niski stvor u svoje ruke, da mu

podjeli svakovrsne blagoslove. Što treba da vam još dalje kažem? To je sjedinjenje najnižeg sa Najvećim, Najmoćnijim i Najsavršenijim, što ga ima na nebu i na zemlji.

Mi možemo svoju sreću na zemlji naći samo u tom, da ljubimo Boga, mi možemo Njega ljubiti samo onda, ako Ga za to molimo.

Bez molitve moramo mi u vječnosti biti izgubljeni, sa dobrom molitvom možemo sigurni biti, da ćemo se spasiti.

Ne zaboravimo nikad, da nam Bog svako jutro pripravlja sve milosti, koje su nam potrebne, da dan sveto sprovedemo. Jer Bog pozna sve prilike za grijeh, s kojima ćemo se sresti, sve napasti, što će nam ih davao kroz dan pripraviti, i ako mi Njega na pravi način molimo, to nam On daje sve milosti, koje su nam potrebne, da ne podlegnemo.

Nemojmo se čuditi tome, da davao poduzima sve, što može, da nas odvrati od molitve ili da je loše obavimo, on znade mnogo bolje nego mi, kako strašna je molitva paklu, i da je nemoguće, da nam Bog odbije ono, za što Ga mi molimo.

Pravi kršćanin računa u svemu samo na Boga, a upravo ništa na sama sebe.

Molitva je srce svetaca sa mišljem na Boga ispunila, sa željom, Njemu se svidjeti i samo za Njega živjeti.

Koliki god mi bili grješnici, ako se molitvi utečemo, i ako na pravi način molimo, možemo sigurni biti, da nam Bog opriči.

Jedna dobro obavljena molitva je melem, koji se preko cijele duše izljeva i koji nam daje, da već ovdje kušamo sreću, koju uživaju blaženi u nebu.

Bog ne gleda niti na duge, niti na lijepe molitve, nego na one, koje izlaze iz dubine srca. Sa iskrenom željom, Bogu se svidjeti.

Sva zla, koja nas ovdje na zemlji terete, dolaze samo odatle, što ne molimo ili loše molimo. I ako vi hoćete znati razlog – tu je. Kad bismo imali sreću, da se na pravi način Bogu molimo, to bi nam bilo nemoguće, da padnemo u grijeh, i kad bismo bili slobodni od grijeha, ne bi Bog bio prisiljen, da nas kazni.

Molitva je izvor svih dobara i sve sreće, kojoj se možemo na zemlji nadati. Ako smo stoga tako siromašni i toliko nam manjkaju prosvijetljena i dobra milost, to dolazi odatle, što ne molimo ili loše molimo.

Molitva je za nas ono, što je kiša za zemlju. Đubrište zemlju, koliko hoćete – ako nema kiše, to sve, što činite, ne će k ničemu

voditi. Tome slično, možete vi dobra djela činiti, koliko hoćete, ako vi često i na pravi način ne molite, nećete nikada biti spašeni. Jer molitva otvara oči naše duše, daje joj, da spozna veličinu svoje bijede i potrebu, da se utječe Bogu, ona u nju ulijeva strah pred vlastitom slabosti.

Ima zasljepljenih kršćana, koji misle, da se previše od njih traži, da dnevno jedno posve kratko vrijeme, barem par minuta, posvete molitvi, osobito ujutro, prije nego idu na posao. Govore: «Mi nemamo vremena za molitvu, mi moramo raditi, svojim se poslom baviti.»

Svakako, moj prijatelju, ti treba da radiš i svoj posao tjeraš. Ali, reci mi, što je tvoj najvažniji posao? – Da nastojiš, Bogu se svidjeti i svoju dušu da spasiš, sve drugo dolazi poslije toga. Što ti inače još činiš ili ne činiš, to mogu i drugi učiniti. No ako ti svoju dušu izgubiš, tko će je tada spasiti? Ne dolazi mi s tim ništavim izgovorom! Ako uz njih dođeš u pakao, tada ćeš uvidjeti, što si trebao da činiš, a nisi činio – moliti-!!! Ali tada će biti za tebe prekasno!

LJUBAV PREMA BOGU I BLIŽNJEMU

DJELA MIOSRĐA

**«Ljubi Gospodina, Boga svoga, svim srcem svojim i svom dušom svojom i svom pameti svojom i svom snagom svojom!
Ovo je prva zapovijed. Druga je ova: Ljubi bližnjega svoga kao samog sebe! Druge zapovijedi od ovih nema».**

(Marko 12.3-31)

Ljubav prema Bogu

Sva sreća čovjeka na zemlji sadržana je u tri čina: vjere, ufanja, ljubavi.

Po vjeri držimo za istinu ono, što je Bog objavio i obećao.

Mi vjerujemo, da ćemo mi jednom Njega, najviše dobro, licem u lice gledati, da ćemo Ga posjedovati i da ćemo vječno u Njegovom društvu živjeti.

Po ufanju očekujemo mi ostvarenje svega onoga, što nam je On obećao. Mi se ufamo, da će nam On, pravedni Gospodar, jednom naplatiti naša dobra djela, sve naše dobre misli i sve naše dobre i svete želje. Kamo radi naše slabosti ne stigne činiti, tamo uzima Bog u obzir i same naše želje, da ih svojom beskrajnom darežljivošću naplati.

Što nam još više treba, da nas već na ovom svijetu učini zadovoljnima i sretnima?

Tražite prijateljstvo Božje, i vi ste svoju sreću našli.

Ništa nije ovdje trajno i stalno, osim Boga ljubiti, ništa, baš ništa. Ako promatramo svoj život – on prolazi brzo. Sreća – ona se razbijja kao staklo. Zdravlje – ono biva od mnogobrojnih neprijatelja napadano i na koncu razoren. Dobar glas – u njega diraju klevetnici i zli jezici. Mi brzinom vjetra hrlimo kroz život, u susret grobu. Sve prolazi jurišnim korakom, mali i veliki događaji pretiču jedni druge, i na koncu ne ostane ništa, osim ljubiti Boga i Njemu jedinom

služiti.

O moj Bože, kako su mnogi daleko od Tebe oni, koji svoje srce i svoje sklonosti vješaju na prolazne stvari! Oni se jagme za njima i uz njih se prilijepe, jer ih u svojoj sljepoći previsoko ocjenjuju i previše ljube. Ali ova ljubav prema stvorenim stvarima je nerazumna, koje nas tjera, da prolazna dobra ovoga svijeta više cijenimo i ljubimo, nego vječnog, neprolaznog Boga. Stoga dolazi do toga, da grješnici i nevjernici nikad nisu zadovoljni i nikakva mira ne mogu naći. Njihova nutrina ne zna, što je pravi i smirenji odmor, nego se u njoj uvijek sve uzduž i popreko kovitla. O, kolika bijeda!

Boga ljubiti – kako lijepo je to! To ćemo shvatiti onda, kad budemo u nebu. Molitva pomaže k tome, jer ona je uzdignuće k Bogu.

Ima dakako takvih, koji Boga ne ljube, koji Mu se ne mole, i kojima unatoč toga ide dobro ovdje na zemlji. To je jedan kao znak, uz ono veliko zlo oni su ipak i nešto dobro učinili. Za ovo ih dobri Bog naplaćuje u ovom životu.

Običajna je uzrečica: »koga Bog miluje, onoga i kara«. To drugim riječima znači: Kušnje, koje Bog šalje onima, koje ljubi, nisu kazne, nego milosti.

Sva se naša sreća nalazi i nalazit se može samo u ljubavi prema Bogu. Ako mi dakle Boga ne ljubimo, bit ćemo uvijek nesretni i ako mi neke utjehe i radosti u svojim trpljenjima hoćemo imati, to ćemo ih jedino u ljubavi prema Bogu naći.

Sveci uspoređuju ljubav s ružom, koja je među svim cvijetovima najljepša i vrlo mili miris daje od sebe. Tomu slična, kažu oni je ljubav, najljepša među svim krepostima, njezin se miris penje do Božjeg prijestolja.

Gledajte, moja draga djeco, vjerni se čovjek, dobri kršćanin, na trijumfalnim kolima vozi kroz život, prema svom vječnom cilju – nebu. Ta su kola okićena vijencima, vuku ih anđeli, a upravlja njima Gospodin i Spasitelj naš Isus Krist.

Grešnici pak upregnuti su na bijedna kolica života, đavao sjedi na boku i neprekidno ih sa udarcima biča tjera naprijed.

Kad nam dragi Bog zapovijeda, da Ga ljubimo i da Mu se klanjamo, to On čini zato, da nas prisili, da budemo sretni. Pošto dragi Bog hoće samo našu sreću, ovdje i u vječnosti, to On znade i to, da se ona nalazi samo u ljubavi prema Njemu, i da svi, koji traže svoju sreću izvan Njega, nikad je neće naći.

Naše je tijelo posuda sramote i puno slabosti i nedostataka. Ono je od početka određeno za smrt i raspadanje, ono će prije ili kasnije biti hrana crvima, drugo ništa.

A ipak upotrijebljujemo mi sav mogući trud i brigu, da njega uzdržimo i njegovim željama udovoljavamo. No svoju besmrtnu dušu, koja je tako velika, da izvan Boga nema ništa većega, upravo ništa, puštamo mi, da skapa od gladi i zakržlja. I ovako nerazumno radimo mi, premda bismo morali uvidjeti i spoznati, da nas Bog u prekomjernosti svoje ljubavi nije izjednačio sa životinjama, nego nas je stvorio na svoju sliku i priliku. O kako velik i odličan je čovjek, a kako malenim i neznatnim on sam sebe ocjenjuje!

Mi moramo dragoga Boga ljubiti, ne samo kao sami sebe, nego još više, nego sami sebe, i moramo biti pripravni, za Nj i život svoj dati.

Ljubav podupire vjeru i daje joj život, bez ljubavi je ona mrtva. Ufanje, kao i vjera, je slabunjava krepst, koja bez ljubavi neće dugo trajati.

Mi moramo sve svoje brige i sve pokrete svoga srca na to upraviti, da u svemu, što činimo, za ničim drugim ne idemo i ništa drugo ne tražimo, nego samo Boga, inače će naš život proći u uzaludnim nastojanjima, da nađemo sreću, koje nikad nećemo naći.

Ljubavlju jednog Boga je čovjek pozvan u život, i on ne može živjeti bez ljubavi. On mora ljubiti. Ili ljubi on Boga, ili ljubi sebe i svijet. Ako se on u svojoj sljepoći prevari u izboru i u predmetu svoje ljubavi, gdje leži uzrok ovako kobne zablude? – Uzrok je u manjku vjere.

Ako netko nema vjere, on je slijep. Gdje nema vida, ne može biti ni spoznaje, a gdje nema spoznaje, ne može biti ni ljubavi. Tko dakle radi svoje duševne sljepoće ne vidi Boga, on Ga niti ne spoznaje i stoga ne ljubi. Mjesto Njega ljubi on sebe i sve, što mu se u vidljivom svijetu sviđa i prija njegovim strastima. On vješa svoje srce na mnoštvo ispraznih, prolaznih stvari, koje nisu ništa, zvuk i dim, i brzo iščeznu: zvuk se izgubi, a dim se razide u zraku.

Tko nema vjere, ne može spoznati istine. On si ne može stvoriti predodžbe o vječnim dobrima, on vidi i spoznaje samo zemaljske stvari, koje su samo pjena i laž. Komu manjka vjera, taj oskudijeva i na svijetu, on luta kao slijepac kroz gustu maglu zemaljskog života. Kad bi svijetlo vjere osvjetljavalо put njegova života, to bi on vrlo brzo morao uvidjeti, da je sve, što on ovdje ljubi i traži izvan Boga, njemu štetno i ništa drugo ne može donijeti, nego vječnu smrt.

Ovakvo vrludanje po tmini jest zaista već pred okus pakla.

Dok vi svoga Boga ne ljubite, nećete nikad biti zadovoljni, sve će vas pritiskivati, sve će vas ozlovoljavati, no čim vi Boga uzljubite, naći ćete svoj mir i sretni život imati.

Ima ih mnogo, koji misle, da ljube Boga, i nastoje sami sebe o tom uvjeriti, no kad ih Bog stavi na kušnju, kako malo ih je, koji imaju sreću, da kušnju podnesu!

Kad budemo jednom u nebu, tada će prestati vjera, jer ona će prijeći u blaženo gledanje. I ufanje više neće biti potrebno, jer mi ćemo tada biti u posjedu svega onoga, čemu smo se na zemlji, prosvijetljeni svijetлом vjere, nadali i za čim smo čeznuli. Guste magle, koje su pokrivale put našeg života, razišle su se. Tama, koja je zamračivala naš razum, uzmaknula je pred svjetлом. Mi se tada ne trebamo ničemu više nadati, jer ćemo sve imati. Nitko se ne nuda, da će naći nekakvo blago, koje već ima.

Ali ljubav ostaje. O, kako slatka će ona biti u savršenosti vječnog života! O, kako ćemo se kroz cijelu vječnost na njoj napajati! Kako ćemo moći uroniti u ovaj bezdan božanske ljubavi, u beskrajnu ljubav božanskog Srca Isusova!

Ali već i na ovom svijetu je ljubav prema Bogu pred okus neba. Kad bismo je mogli razumjeti i osjetiti, o kako sretni bismo bili! Što nas i na ovom svijetu čini nezadovoljnima i nesretnima, to je jedino i samo grijeh, ili drugim riječima, manjak u vjeri, ufanju, ljubavi.

Kolika sreća za jedan stvor, da on može biti darežljiv prema svom Stvoritelju, svojem Bogu i Otkupitelju! Ne samo bogati mogu Bogu nešto darovati, nego svi kršćani, i oni najsiromašniji. Mi ne posjedujemo svi zemaljskih dobara, da ih možemo Isusu Kristu darovati u osobi siromaha, ali svi mi imamo srce, i upravo na ovaj dar je On najljubomorniji, ono je vrhunac svega, što On od nas traži.

«Moj Bože, ja Ti darujem svoje srce» - tako mnogi kažu, no nije dosta, ovo samo reći. Treba za ovo pružiti Bogu dokaze, u tome, što možemo svaki dan za Boga učiniti, jer nam danas, kad ne bismo imali prilike i obaveze, da Bogu koju malu žrtvu prinesemo, bilo da Ga ne vrijedeđamo, ili bilo kojim načinom pokazati da Ga ljubimo i poštujemo.

Najbolji dokaz, koji mi možemo pružiti Bogu, da Ga ljubimo, jest: da za Njega trpimo. Jer kad bismo mi htjeli pravo promatrati, što je sve On za nas pretrpio, to ne bismo mogli drugo, nego da sva trpljenja, progonstva, bolesti, siromaštvo iz ljubavi prema Njemu strpljivo podnosimo.

Evo, što znači, Bogu se svidjeti, što znači, Njega ljubiti: znači – boriti se, odvažno sve napasti odbijati.

Ako mi tri božanske kreposti probudimo, ako mi Bogu ovako govorimo: «O, moj Bože, ja vjerujem! Ja vjerujem čvrsto i nepokolebljivo, bez i najmanje sumnje...» i ako onda nastojimo oko toga, da nas posve prožme sadržaj i značenje ovih riječi: »Ja vjerujem čvrsto, da si Ti svuda prisutan, da Ti mene vidiš, i da će i ja jednom Tebe gledat, i da će ući u uživanje svih dobara, što si ih obećao onima, koji Tebe ljube... Moj Bože, je se ufam, da ćeš Ti mene jednom nagraditi za sve, što sam ovdje za Tebe učiniti i pretrpio... Moj Bože, ja Te ljubim od svega srca... «O kako silan i

moćan bio bi jedan ovakav čin vjere, koji je ujedno i čin ljubavi! On bi dostajao, da nas učini sretnima na ovom svijetu i blaženima u drugom.

(Kad god molimo apostolsko Vjerovanje, imamo lijepu priliku, da probuđujemo u sebi čina vjere, ufanja, ljubavi i zahvalnosti na svemu, što nam je Utjelovljeni Božji Sin objavio, o čemu nas je poučio i što je za nas učinio. Ako hoćemo ove čine još i da pojačamo, dodajmo i čin naknade: da ih probuđujemo mjesto onih, koji u Božjeg Sina ne vjeruju, u Njega se ne ufaju i ne ljube Ga. Ovakvo moljenje odgovara zapravo i svrsi apostolskog Vjerovanja. Uzvišeniji čin i osjećaji ne mogu se zamisliti niti u molitvi sv. Krunice, kroz sva Otajstva. Opaska prevodiocu.)

..
Kad bismo bili sposobni, da spoznamo veličinu naše sreće, koja se sastoji u tom, da mi Boga ljubiti smijemo, mi bismo od miline i zanosa bili kao ukočeni.

..
Kad bi jedan velikan ove zemlje, na primjer jedan knez, jedan kralj ili car najzadnjega od svojih podanika pozvao k sebi i ovako im rekao: «Ja hoću da te učinim sretnim. Ti smiješ od sada uvijek kod mene ostati i možeš nad svim mojim dobrima biti moj suvlasnik i uživati ih... uz jedini uvjet, da mi ti u ničemu, što je pravedno, ne uskratiš svoj posluh». – O koju brigu i kakvu revnost bi ovaj podanik upotrijebio, da svim pravednim željama svoga gospodara udovolji i njega na nikoj način ne ožalosti... No dobro, Bog, najveći i najodličniji od svih gospodara na nebu i na zemlji, čini nama isti prijedlog... Pa ipak, kako malo ih ima, koji mare za Njegovo prijateljstvo! Njegovim se obećanjima ne predaje nikakva važnost, niti ikakvo značenje. O koliku štetu time nanosimo samima sebi! Kako će nam se jednom oči otvoriti!... A tada će biti prekasno.

..
Kako utješno je, da mi možemo Boga i bližnjega ljubiti, a da ne moramo biti ni učeni ni bogati! Mi imamo srce, i to nam je za ovu ljubav dosta.

O Bože, daj nam vjeru, i mi ćemo Te cijelim srcem ljubiti!

..
Sv. Ivan Zlatousti veli, da su tri stvari vrijedne ljubavi, koje ljudska srca sile na ljubav: ljepota, dobrota i ljubav. «No dobro, dodaje isti svetac: «Bog posjeduje sva ova tri svojstva u najvišem stepenu».

Sv. Terezija pripovijeda nam, da se je njoj često prikazao Gospodin i Spasitelj Isus Krist, ali nijedan čovjek ne bi bio nikada sposoban, da stvori pojам o neopisivoj ljepoti, u kojoj je Gospodin zasjao.

No recite mi, draga moja braćo, kad bismo imali sreću, da stvorimo pojам o beskrajnoj ljepoti Božjoj, jeli bi tada bilo zaista još moguće, da Ga ne ljubimo? – Ne! Ali mi smo slijepi. Jer mi svoje oči i svoje srce i sve svoje misli i težnje neprestano upravljam prema dolje, prema prolaznim stvarima ovoga svijeta, nismo sposobni, da se bavimo božanskim stvarima, koje bi nas plemenile i k Bogu dizale, koje bi nam pokazivale Njegove savršenosti i činile, da naše srce usplamti ljubavlju prema Njemu.

«O stara, a ipak uvijek nova ljepoto», uzviknuo je sv. Augustin, «kasno sam Te uzljubio»... Ali mi, nikada nećemo doći do toga, da Boga ljubimo i u uživanju vječne ljepote da se radujemo, ako već ovdje na zemlji time ne započnemo. Kako sretan bi nam mogao biti život, kad bismo ga htjeli smatrati kao pripravu za nebo!

Ljubav je nama isto tako potrebna, da se svidimo Bogu i sva svoja djela učinimo zaslužnima, kao što je naša duša potrebna tijelu, da ga oživljuje. Jedan čovjek, koji nema u srcu ljubavi, jest tijelo bez duše.

Dragi će nas Bog ljubiti onako, kako i mi Njega ljubimo, tj. Ako mi Njega vrlo ljubimo, to će i On nas vrlo ljubiti. To bi nas trebalo poticati, da Boga ljubimo, koliko više možemo i sposobni smo, da Ga ljubimo.

O kad bismo jednom mogli shvatiti, kako sretan je onaj, koji dragoga Boga ljubi, mi bismo dan i noć plakali nad tim, što smo tako dugo bili ove sreće lišeni.

Možemo li na ovom svijetu imati veću sreću, nego od dragoga Boga biti ljubljeni?

2. Ljubav prema bližnjemu

Ljubav prema bližnjemu je tako općenita, tako velika i važna dužnost, da je naš Gospodin Isus Krist učinio iz nje zapovijed, koju je nazvao svojom. A učinio je On to u najozbiljnijoj i najsvečanijoj uru svoga zemaljskog života, kod posljednje večere, neposredno prije svoje gorke muke i smrti: «Novu vam zapovijed dajem, da ljubite jedan drugoga, kao što sam ja ljubio vas, da se i vi ljubite među sobom. Po tome će svi poznati, da ste moji učenici, ako imate ljubav među sobom (Iv.13,34,35). – «Ovo je moja zapovijed, da se ljubite među sobom, kao što sam ja ljubio vas.» (Iv.15,12). «Ovo vam zapovijedam, da se ljubite među sobom.» (Iv.15,17)

I On je ovu svoju zapovijed stvorio neposredno iza velike prve zapovijedi, koja glasi: «Ljubi Gospodina Boga svoga cijelim srcem svojim, cijelom dušom svojom, cijelom mišlju svojom i cijelom snagom svojom». I On nam kaže povrh toga, da su cijeli zakon i proroci uključeni u ovoj zapovijedi, kojom nam On zapovijeda, da ljubimo našeg bližnjega.

Ako mi hoćemo da budemo pravi kršćani, moramo mi ovu dužnost ljubavi prema bližnjemu uvijek smatrati kao najopćenitiji, najpotrebniji i najbitniji dio naše religije. Od njezinoga izvršenja ovisi naš vječni spas, jer ako mi ovu zapovijed vjerno izvršavamo, ispunjamo mi ujedno i sve druge. Sv. apostol Pavao kaže nam, da nam druge zapovijedi zabranjuju, počiniti preljub, krađu nepravednost i krivu prisegu položiti. Ako mi bližnjega ljubimo, zaista ćemo se čuvati, da ikoju od ovih navedenih zloča počinimo, jer sve one nanose našem bližnjemu štetu i nepravdu. Ljubav prema bližnjemu ne može trpjeti, da mi ovako naopako radimo.

Ne zaboravite nikada, dokle god vi bližnjega svoga ne

ljubite, nego ga dapače mrzite, da je Božja srdžba protiv vas, ako biste vi u takvom stanju naglo umrli, Bog bi vas bacio u pakao.

Tko ima pravu ljubav prema bližnjemu, ne vidi na bratu svom njegovih pogrešaka, nego samo potrebu, da mu pomogne i, pod svaku cijenu njegovu dušu spasi.

S drugim krepotima možemo mi biti još na putu u pakao, ali se ljubavlju prema bližnjemu, koja obuhvaća sve ljude, koja pred nikim ne bježi, koja ljubi neprijatelje, kao i prijatelje... tko takvu ljubav posjeduje, taj je siguran, da je nebo za njega.

Ljubav prema bližnjemu je kraljevski plašt, kojim pokrivamo pogreške subraće i nikad ne dozvoljavamo mišljenje, da smo bolji od njih.

Možemo reći, da je jedna kuća, koja daje milostinju, nikad neće osušiti. Bog bi prije učinio čudo, nego to dopustio.

Možemo reći, da davanje milostinje sva naša druga dobra djela nadmašuje, jer čovjek, koji izvršava ljubav prema bližnjemu, obično posjeduje i sve druge kreposti.

Jedna kuća, koja izvršava ljubav prema bližnjemu, neće nikad osiromašiti. Oni pak, koji su tvrdi prema siromasima, propast će sa svojim bogatstvom.

Ima stanovita vrsta pobožnih ljudi, koji izvana s drugima vrše sve čine religije, ali u nutrini su tvrdi kao kamen i nemaju nikakve ljubavi prema bližnjemu. To nije prava pobožnost. Kad bi netko bio tako svet, da bi i čudesa mogao činiti, ali ne bi imao ljubavi prema bližnjemu, ne bi mogao ući u nebo.

Mi moramo ljubiti svoje neprijatelje. «Oprosti nam duge naše, tako, kako i mi opuštamo našim dužnicima», kako već mi molimo u Očenašu. Sveti i pravedni Bog, koji nutrinu našeg srca vidi i sve njegove najtajnije pokrete ispituje, oprostit će nam samo tada naše grijeha i pogreške, ako mi iz cijelog srca oprostimo onima, koji su nas uvrijedili.

Ako vam đavao sugerira misli mržnje protiv vaših neprijatelja, onda imate jedno vrlo dobro, nepogrješivo sredstvo, da ga svladate. U čemu se ono sastoji? Treba se za njih moliti, da se obrate!

Promotrimo primjer svetaca. Oni ne podržavaju nikakve mržnje protiv svojih nepravednih progonitelja, oni su mišljenja, da zlo, koje im se nanosi, još nije dostatno, i da bi još više bili zasluzili, kao kaznu za svoje grijeha, kojima su božansko Veličanstvo uvrijedili.

No svjetski ljudi i zli kršćani neće da oproste, oni su osvetljivi i puni mržnje. Što čini Bog s takvima? Mržnju, kojima oni

progone svoje bližnje, vraća im. On dvostruko i trostruko. Tko mrzi, poslužuje se s jednim opasnim oružjem, koje svu svoju oštrinu obraća protiv njega samog.

..
Manjak nam ljubavi prema bližnjemu i sva tvrdoča i neprijaznost prema našim bližnjima dolazi od oholosti. Nema ničega, što bi se ljubav toliko opirala, kao oholost. Oholost i ljubav se međusobno ne podnose, kao vatra i voda.

..
Ima ljudi, koji u svojoj zasljepljenosti ispuštaju petu prošnju Očenaša «otpusti nam duge naše, kako i mi otpuštamo dužnicima našim...» Kad mole Očenaš, jer neće da oproste. Kako će njima suditi Bog, koji čita u njihovim srcima i pozna njihove najtajnije misli?

..
Tko vrši pravu ljubav prema bližnjemu, dolazi sigurno u nebo. No oni, koji misle, da su nešto osobito i već na pola ili cijeli sveci, jer obavljaju mnogo vanjskih pobožnosti, a kod toga ne mare, da ispunjavaju veliku zapovijed o ljubavi prema bližnjemu i neprestano su puni ljubomornosti, neprijaznosti i mržnje, ti će na veliki dan posljednjega suda doživjeti gadno razočarenje.

..
Što nam jednu ovako veliku i ozbiljnu dužnost nameće i što nas mora potaknuti, da našeg bližnjeg ljubimo, kao sami sebe, to je prije svega okolnost i promatranje, da smo svi mi od istog Stvoritelja pozvani u život i isto zajedničko podrijetlo imamo. Svi ljudi na svijetu sačinjavaju samo jednu obitelj, kojoj je Otac i Vrhovna Glava Isus Krist. Svako čovječe lice nosi na čelu žig slike i prilike Božje. Mi smo stvoreni i pozvani k jednom zajedničkom cilju, koji se zove: vječno blaženstvo. Mi smo svi skupo otkupljeni cijenom muke i dragocjene Krvi Isusa Krista. Mi se dakle ne možemo ustručavati, da našeg bližnjega ljubimo, a da ne bismo našem Gospodinu i Spasitelju samome nanijeli sramotu.

..
Nema ništa, što bi bilo tako pogodno, da strogog vječnog Suca ublaži i milostivo raspoloži, kao prva ljubav prema bližnjemu, naročito junačka ljubav prema neprijatelju. Čujte jedan primjer! Jedan čovjek sretne na jednom samotnom mjestu ubojicu jednoga od svojih rođaka. Prva mu je misao bila: «Sada je povoljna prilika, da se osvetim», i već trga mač, da udari. Ovaj drugi padne na koljena i zamoli ga: «Za volju Kristove ljubavi oprosti mi!» Tada čovjek vrati svoj mač u korice i reče: «Jer si me zamolio za volju Kristove ljubavi, oprاستам ти.» Već drugo jutro išao je taj čovjek, koji je bio veliki grješnik, mimo jednog raspela. Tada on, taknut od milosti Božje, pogleda prema Raspetome i reče: «Hoćeš li Ti sada i meni oprostiti, kako sam ja oprostio? I on je vidio, kako je božanski Spasitelj svoju glavu nagnuo, u znak, da mu je prošnja uslišana.

..
Mi trebamo svakome da dobro iskazujemo, prema mjeri naših mogućnosti. Treba da slušamo opomenu apostola Pavla, koji nam govori: «Radujte se s onima koji se raduju, i plačite s onima,

koji plaču. Budite jedne misli među sobom. Ne težite za visokim stvarima, nego se držite niskih. Ne držite sami sebe mudrim. Nikome ne vraćaj zlo za zlo, nastojite da činite dobra djela pred svim ljudima. Ako je moguće, koliko je od vas, imajte mir sa svim ljudima. Ne osvećujte se sami, ljubazni, nego podajte mjesto srdžbi (Božjoj), jer je pisano: «Moja je osveta, ja ћu vratiti», govori Gospodin. Naprotiv, ako je gladan neprijatelj tvoj, nahrani ga, ako je žedan, napoji ga, jer čineći to, ognjeno ugljevle skupit ćeš na glavu njegovu». (Rim 12,15-20).

Isus Krist dao nam je zapovijed ljubavi prema bližnjemu, i prijeti nam kaznom vječne osude, ako je ne izvršujemo. Apostol Pavao kaže nam, da svi mi imamo istu nadu: vječni život, istoga Gospodina i Učitelja, istu vjeru, isto krštenje i istoga Boga, koji je Otac svih ljudi. Mi moramo stoga sve ljude bez razlike ljubiti, kao sami sebe, ako hoćemo da Kristovu zapovijed ispunimo, Njemu se svidimo i svoju dušu spasimo.

Mi ne smijemo ništa mrziti, nego đavla, grijeha i same sebe. No bližnjega moramo ljubiti. Pravi kršćanin ljubi sve ljude, dobre, jer su dobri, zle iz samilosti, jer vidi, da Boga vrijedaju i žive u opasnosti, da izgube vječno blaženstvo. Stoga pravi kršćanin moli za njih i iskazuje im dobročinstva, da time njihovo srce pridobije i vrati ih k Bogu. On vidi u svim ljudima, i u najgorima, neumorne duše, koje su otkupljene dragocjenom Krvlju Isusa Krista. Stoga on neprestano moli za grješnike i ovako govori božanskom Spasitelju: «O moj Bože, ne daj da ove bijedne duše budu zauvijek izgubljene!»

Kad sam jednog dana jednom umirućemu, koji nije htio svojim neprijateljima oprostiti, rekao: «Ali, ako ti ne oprostiš, neće Bog ni tebi oprostiti. Zar ti ne ћeš da dođeš u nebo?» - «O dakako», odgovori on, «ali ne zajedno s tim ljudima!» - Kolika li zasljepljenost!

Nikakva druga vrsta kršćana nije Bogu tako ugodna, kao oni, koji imaju samilost sa nesretnima: «Blažen, koji gleda na siromaha i zauzima se za oskudnog.»

U nebu nema mržnje niti želje za osvetom, nego samo ljubav. A dobre, ponizne duše, koje sve njima nanesene uvrede radi Boga podnose i svojim uvrediteljima za volju Krista oprštaju, one imaju nebo već na ovoj zemlji. Mrzitelji pak i osvetljivi su uvijek nesretni. To im se vidi u očima i sa čela im se može pročitati.

Zapovijed ljubavi prema bližnjemu na posve osobit način obvezuje očeve i majke obzirom na njihovu djecu, i to radi odgovornosti, kojom će jedanput morati da o tom polože račun. No nažalost, kako upravo u tome se mnogo grijeha! Može li se zaista reći, da roditelji ljube svoju djecu, ako ravnodušno gledaju, kako im ona žive u stanju smrtnog grijeha, daleko od Boga i u neprestanoj opasnosti, da zauvijek propadnu? Kad bi ti zasljepljeni roditelji imali

pravu ljubav prema svojoj djeci, oni bi dan i noć plakali i sa suzama k Bogu vapili, da im dade milost obraćenja i vrati ih na put spasa. Ali kako će nastojati oko toga, da svojoj djeci osiguraju vječno blaženstvo, kad u svojoj religioznoj ravnodušnosti ne misle niti na spas svoje vlastite duše?

O vi očevi i majke! Kad biste vi bili o tom čvrsto uvjereni, da ste vi od Boga postavljeni za čuvare neumrlih duša svoje djece, koje su otkupljene dragocjenom krvlju Isusa Krista, tada bi bilo nemoguće, da ovako hladno i ravnodušno gledate, kako vam djeca griješe i u svoju vječnu propast trče.

Hoćete li čuti, kako stoji sa ljubavlju prema bližnjemu kod današnjih kršćana? Ja će vam pokazati. Ako žive zajedno dvije osobe, koje imaju jednak karakter i jednak sklonosti, tada je njihov međusobni odnos još prilično podnositiv, one se na svoj način međusobno vole. Ali ako karakter i sklonost nisu u suglasju, tada nam među njima ni mira ni slike, tada ne poznaju one bližnjega, niti ikakve obvezе za ljubav. Ovi ljudi imaju posve krive pojmove o religiji, oni ljube samo sebe, a na bližnjemu samo ono, što im prija, inače se ne trpe i ne mogu se podnosititi. Mora ih se jednog od drugog odijeliti, da svaki za sebe može u miru živjeti. Da, samo se rastavite, vi bijedni licemjeri! Udaljite se jedan od drugoga. Ali neka vam bude i to rečeno, da se vi nikad jedan od drugog ne možete tako daleko udaljiti, kako daleko ste vi sami od Boga. Vaša pobožnost je samo jedna sljeparija. Vi niste nikad svoju svetu religiju i dužnosti, koje vam ona nameće, razumjeli, niti ikad shvatili ljubav prema bližnjemu, koja vam zapovijeda, da čovjeka-brata ljubiti radi Boga i time svoj vlastiti spas polučite.

Mi nemamo nijednog drugog sigurnijeg znaka, na kojemu možemo spoznati, da se nalazimo na pravom putu u nebo i da zaista Boga ljubimo, kao ovaj jedan: ako se sa bližnjima podnosimo i njemu dobro iskazujemo, premda se protivi našim prirodnim sklonostima. Ako to činimo, onda se smijemo nadati, da se naša duša nalazi u prijateljstvu s Bogom, i da je naša ljubav prema Bogu i bližnjemu istinska. To je pravilo i uzor, koji je Isus Krist pred nas postavio, i koji su svi sveci slijedili. Ne varajmo se! Nema nijednog drugog puta, koji vodi u nebo, osim ovoga.

Ako vi nećete da izvršujete ljubav prema bližnjemu i ne opraćate svojim neprijateljima, tada je sva vaša pobožnost isprazna i beskorisna. Tada vi možete moliti, pokornička djela obavljati, u crkvu ići i svim javnim pobožnostima prisustvovati, svete sakramente primiti, kakogod često hoćete, pa i svaki dan... ništa vam to neće koristiti, i vi možete sigurnim smatrati, da se vi sa svim svojim takozvanim dobrim djelima, kojima manjka ljubav, nalazite na krivom putu, koji daleko od Boga vodi u vječnu propast.

O moj Bože, kako mnogi kršćani umiru u nemilosti i vječno su izgubljeni, jer u svom životu nisu vršili ljubav prema bližnjemu! Bez takve ljubavi nećete vi nikad dragog Boga gledati, nikad u nebo

ući. I da vi sve svoje imanje i sva dobra razdijelite onima, koji su vam dobri, da vi svaki dan prisustvujete sv. Misi i svaki se dan pričešćujete, bez ljubavi prema bližnjemu niste vi ništa, nego licemjeri i odbačenici. Nastavite na tom putu dalje, i vi ćete doskora biti u paklu. O, kako rijetko nađemo na pravu ljubav prema bližnjemu na zemlji!

..

O moja braćo, kad bismo ipak ovu lijepu krepst poznali i znali cijeniti vrijednost, koju ona ima u očima Božjim, s kojom revnošću bismo upotrijebili svaku priliku, da je vršimo, jer ona sve druge krepst u sebi uključuje i vječnu nam blaženstvo osigurava! Da vam to dokažem, pripovijedat ću jednu malu povijest. Živio jednom u jednoj egipatskoj pustinji pustinjak, koji je živio prilično nesavršenim životom, barem na oko i prema sudu svijeta. Usprkos tomu, kad mu se približila smrt, nije on pokazivao nikakva straha pred smrću i pred strogim sudom Božjim, nego je bio posve vedar. Kad je to vidio njegov poglavac, došla mu je misao, da bi takvo bezbrižno raspoloženje uoči smrti moglo biti đavolsko zasljepljenje, pa je pitao umirućega, kako on dolazi do toga, da je u ovoj ozbiljnoj i odlučujućoj uri tako nezabrinut i zadovoljan, on da ipak znade sam, da ima zapravo malo razloga za to, jer njegov život nije bio bez pogrešaka, a pred strogim sudom Božjim da su se i sami sveci bojali.

«Istina je», odgovori na to umirući, «ja nikakvih izvanrednih djela, odnosno, gotovo ništa dobra nisam učinio. Ali ja sam kroz cijeli svoj život nastojao, da onu veliku zapovijed našega Gospodina ispunjujem, da svoga bližnjega ljubim, svim ljudima sam dobro mislio, njihove pogreške strpljivo snosim, njih ispričavam i svima prema silama uslugu činim. To sam je činio uvijek, kad god mi se za to pružila prilika. Nijednog čovjeka nisam vrijeđao, nijedno zlo govorio, niti želio, nego svima samo dobro. To je sada moja utjeha i moje pouzdanje, i iz toga crpm nadu, da će mi dragi Bog biti milostiv, usprkos mojim mnogim pogreškama, što sam ih počinuo, i mnogih nesavršenosti, što mi još duše drže».

Kad je poglavac čuo isповijest ove lijepe duše, ganut od iskrenog divljenja i radosno dirnut uzvikao je: «O Bože, kako lijepa i dragocjena je ova krepst u Tvojim očima!» A okrenut prema umirućem, dodao je: «Budi bez brige, dragi brate! Pošto si ti ovu veliku zapovijed ljubavi prema bližnjemu tako vjerno i savjesno ispunjavao, ispunio si zakon. Podi u miru, o ti sretna dušo, nebo ti je sigurno».

..

Ako vi istražujete život božanskog Spasitelja na zemlji i onaj svih svetaca, to nećete niti jednog jedinog naći, koji ne bi ljubav prema bližnjemu i prema neprijatelju u heroičnom stupnju vršio. Evo gledajte sv. Franju Saleškog, koji nam govorи o sebi, kad bi on samo jedno jedino dobročinstvo mogao učiniti, to bi ga prije on iskazao onome koji bi mu nepravdu učinio, nego onomu, koji bi mu iskazao kakvu uslugu.

..

Onaj, koji bi imao sreću, da zaista posjeduje pravu ljubav prema bližnjemu, ovu lijepu i neusporedivu krepst, svakako bi se

čuvaо, da ne misli zlo o svom čovjeku-subratu. «Ali što», vi ћete reći «ako je njegov karakter posve zao i zloban, ako se uz njega nikako ne može izdržati?» - A tako, vi ne možete uz njega izdržati? A o sebi valjda mislite, da ste sveci, posve bez pogreške? Bijedni slijepci! Jednoga ћete dana vi spoznati, da ste vi svojoj okolini prouzročili, više neugodnosti i jada, nego ona vama.

Sva vaša pobožnost je lažna, i sve vaše takozvane kreposti su samo prividnosti, i vi niste ništa drugo nego licemjeri u očima pravednog i svetog Boga, ako vi nemate prave ljubavi prema bližnjemu, t.j. jedne sveobuhvatne ljubavi prema svakomu, prema siromašnima i grješnicima, bolesnima i bogatima i onima koji vam dobro čini i onima koji vas mrze.

Iz života starih otaca ima jedna povijest, koja će vam dobro osvijetliti pojам o vrijednosti i zaslужности ljubavi prema bližnjemu. Sv. Serapiona sretne jedan siromah, koji ga zamoli za milostinju. Jer svetac nije imao novac, daruje mu svoj plašt. Skoro poslije toga nađe jedan drugi, i njemu daruje svoju haljinu. Sad već nije imao ništa, osim knjige Evandjela, iz koje je danomice običavao nešto čitati. Što je učinio svetac? Prodao je knjigu, i kad je nadošao treći siromah, darovao mu je cijelu svotu, koju je dobio.

Jedan ga učenik zapita, tko ga je tako opljačkao. Svečev je odgovor glasio: «Ljubav prema bližnjemu». «Ali svetu ste knjigu barem trebali zadržati, časni oče», rekao je učenik. «Nipošto», odgovori Serapiona, «time, što sam prodao knjigu Evandjela i novac dao siromahu, samo sam ispunio, što u Evandjelu stoji napisano, i što sam tako često čitao: «Prodaj sve, što imaš, i daj siromasima, i imat ćeš blago na nebu».

Skoro poslije toga išao je Serapion, u svojoj velikoj ljubavi prema bližnjemu, još jedan korak dalje. On je prodao svu svoju osobnu slobodu i dobrovoljno se učinio robom, a otkupninu je darovao jednoj siromašnoj udovici, da može othranjivati svoju gladnu djecu. On sam bi odveden u ropstvo i dođe k jednom divljem narodu, čijim je postao apostolom. I Bob je blagoslovio njegov rad i napore u naviještanju Evandjela tako obilno, da je on veliko mnoštvo bijednih pogana obratio.

O lijepo li kreposti ljubavi prema bližnjemu! Kad bismo imali sreću, da je posjedujemo, kako mnogo duša bismo tada doveli Bogu!

Kad je sv. Ivan Milostinjar čuo o ovim junačkim djelima ljubavi sv. Serapiona, rekao je svojim prijateljima: «Ja sam dosada mislio, da sam nešto velika učinio, kad sam sav svoj novac poklonio siromasima. Ali sada uviđam, da nisam još ništa učinio, jer sam samo svoje darove, a ne svoju osobu stavio u službu ljubavi prema bližnjemu.

Kad bi dragi Bog htio, svi bi ljudi na zemlji bili jednaki. No, jer je On predvidio, da se tada nitko ne bi drugome podvrgavao, da bi tada svi zapovijedali, a nitko slušao, zato je On u svojoj mudrosti tako uredio, da u svijetu ima siromašnih i bogatih, da oni budu međusobno ovisni i jedni drugima pomažu. Siromašni će svoj

vječni cilj postići time, da strpljivo podnose svoje siromaštvo i svojim se prošnjama pred bogatima ponize. No bogati će tako doći do prilike, da se svojih grijeha riješe, ako se siromašnim smiluju i pomognu im, koliko mogu. Na ovaj način mogu obadvije klase ljudi postati blaženi. Ako Bog u jednu ruku od siromašnih zahtjeva, da strpljivo podnose svoj tvrdi udes i ponizno prime milostinju, to On u drugu ruku nameće bogatima strogu obavezu, da svojoj siromašnoj braći pomognu. O izvršenja ove dužnosti ovisi njihov udes u vječnosti. Jao njima ako vide siromaha da oskudijeva, a oni mu ne pruže pomoć!

Velika je sreća jednog kršćanina, koji je grijeo, da u milostinji ima tako lako i uspješno sredstvo, kojim može božanskoj Pravdi pružiti zadovoljštinu za svoje grijehu i tako izbjegnuti vječnoj osudi i povrh toga na svoju osobu i na svaki svoj posao privući sve moguće blagoslove s neba. O, kako je ipak Bog dobar prema nama, da se s tako malim zadovoljava!

S kojegod mi strane promatrali djela ljubavi, njihova nam se vrijednost i zaslužnost prikazuje tako velikom, da mi toga ovdje nikad potpuno nećemo shvatiti. Isto ćemo na dan suda to jasno spoznati. Mi možemo u nekom smislu reći, da ona sva ostala dobra djela nadmašuju, iz jednostavnog razloga, što jedan zaista milosrdan čovjek obično i sve ostale krepsti posjeduje.

O lijepo krepsti kršćanske ljubavi prema bližnjemu, kako začudno velika je tvoja moć, da srdžbu Božju ublaži! Ali, kako si malo poznata ljudima današnjeg svijeta, i kako neznatno od njih ocijenjen! To dolazi odatle, što mi previše zemaljski mislimo, samo se svjetom i njegovim prolaznim dobrima bavimo, a vječna smo dobra posve iz oka izgubili. Sveci su posve drukčije mislili o tome, a svetac svetaca, Isus Krist sam, usta vječne Mudrosti, drukčije nas je učio.

Već su sveci Staroga Zavjeta poznavali vrijednost milostinje i unaprijed slutili, kako mila će ljubav prema bližnjemu biti budućem Spasitelju. Pobožni Totija ovako izvještava o svom životu i djelovanju u asirskom sužanstvu: «Moj kruh davao sam gladnima i moje haljine golima i ako sam kojega iz svoga naroda video mrtva i bačena izvan gradskih zidina, pokopao sam ga.» I svog je sina toplo opominjao na dobrotvornost: «Davaj milostinju od svog imanja. Ne odvrati lica svoga od nijednog siromaha, tada neće Gospodin ni od tebe svoga lica odvratiti. Ako imaš mnogo daj obilno, ako imaš malo nemoj se plašiti, da i od maloga dadeš. Jer ti sam sebi time sabireš bogato blago za dan nevolje. Jer davanje milostinje spašava od smrti i ne da duši, da dođe u tminu. Pouzdanje pred najvišim Bogom daje dobrotvornost svakomu, koji je vrši.»

Sv. Justin kaže nam: «Kad još nismo imali sreću, da poznamo Spasitelja Isusa Krista, živjeli smo u neprestanoj tjeskobi i brizi, da ne bismo mogli dosta zemaljskih dobara dobiti, ali otkad smo mi Njega upoznali, ni bogatstvo više ne ljubimo. Ako mi još nešto

zadržimo, to se događa, samo da našoj braći od toga dademo. I mi živimo sada mnogo sretniji i zadovoljniji, jer samo Boga tražimo».

Sv. Ivan, kojemu su njegovi suvremenici radi njegove ljubavi prema siromasima pridodali lijepo ime «Milostinjar», uvjerava nas, da je on uvijek to više primao, što bi više podjeljivao. «Jednog dana», pripovijeda on, «naišao sam na jednog siromaha bez haljine. Ja mu dадох onu, koju sam na sebi nosio. Odmah sam dobio na dar tako veliku svotu novaca, da bih bio mogao cijelo mnoštvo haljina za to kupiti.»

Prvi kršćani smatrali su zemaljska dobra samo kao sredstvo, da svoga Gospodina i Učitelja Isusa Krista u osobi Njegove siromašne braće, koja trpe nevolju, mogu obradovati. U Djelima apostolskim čitamo, da je njihova ljubav prema bližnjemu bila tako velika, te nisu htjeli imati nikakve privatne imovine, nego su sve kao zajedničko dobro smatrali. Mnogi su od njih svoje imanje prodali i novce dali najsiromašnijima.

Oni kršćani, koji rado daju milostinju, ne trebaju se bojati dana svjetskog suda. Posve sigurno bit će na taj strašni dan. Prorok Jole taj dan zove danom osvete Gospodnje, danom suda bez smilovanja, strašnim i beznadnim za grješnike.

No, što nam trebaju svjedočanstva svetaca i proroka, kad nas Najsvetiji među svetima, naš Gospodin Isus Krist sam, kad govori o posljednjem суду i opisuje njegove užase, ovako živo opominje na ljubav prema bližnjemu.

«Kad dođe Sin čovječji u slavi svojoj i svi anđeli s njime, onda će sjesti na svoje slavno prijestolje. I sabrat će se pred njim svi narodi. I razlučit će ih jedne od drugih, kao pastir razdvaja ovce od jaraca. I postavit će ovce s desne strane sebi, a jarce s lijeve. Tada će reći kralj onima, što će mu biti s desne strane: «Dodite, blagoslovljeni Oca moga i naslijedite kraljevstvo, koje vam je pripravljeno od postanka svijeta. Jer sam ogladnio, i nahranili ste me, ozedadnio sam, i napojili ste me. Bio sam gost i primili ste me na konak, gol i obukli ste me, bolestan, i pohodili ste me, u tamnici sam bio, i došli ste k meni. Tada rekoše pravednici: Gospodine, kada smo te vidjeli gladna i nahranili te, žedna i dali ti piti, gola i obukli te... I kralj će im odgovoriti: Zaista vam kažem, što ste god učinili jednom od ove moje najmanje braće, meni ste učinili.»

Ovdje mi vidimo iz jasnih i razumljivih riječi, koje su proizašle iz ustiju vječne Istine, da nam djela ljubavi prema bližnjemu otvaraju nebo. Ali isto tako proizlazi iz riječi Suca Isusa Krista, koje neposredno slijede, da je manjak u ljubavi prema bližnjemu dostatan razlog za osudu.

«Tada će reći i onima, koji će biti s lijeve strane: Idite od mene, prokleti, u oganj vječni, koji je pripravljen đavlu i njegovim anđelima, jer sam ogladnio, i niste mi dali jesti, ozedadnio, i niste me napojili. Bio sam gost, i niste me primili na konak, gol, i niste me obukli, bolestan i u tamnici, i niste ne pohodili. Tada će mu

odgovoriti i oni: «Gospodine kada smo te vidjeli gladna ili žedna ili gosta ili gola ili bolesna ili u tamnici, i nismo te poslužili? Tada će im odgovoriti: Zaista vam kažem, što god niste učinili jednomo od ovih najmanjih, ni meni niste učinili. I ovi će otići u muku vječnu, a pravednici u život vječni». (Mat. 25,31-46)

Vidite iz ovoga, moja braćo, da kod posljednjeg suda ljubav prema bližnjemu dolazi u obzir i da od izvršenja ili neizvršenja ove velike zapovjedi ovisi nebo i pakao naše vječno blaženstvo ili vječna osuda.

Ako hoćete da još jednu drugu riječ božanskog Spasitelja o istom predmetu čujete, evo čujte: «Blaženi milosrdni, jer će oni milosrđe postići». (Mt.5,7)

«Nemojte suditi, da ne budete suđeni. Jer kakvim sudom sudite, bit će te suđeni, kakvom mjerom mjerite, vama će se mjeriti. A zašto vidiš trun u oku brata svoga, a grede u oku svome ne vidiš? Ili kako možeš reći bratu svome: Dopusti, da izvadim trun iz oka tvoga, a eto grede u oku tvom? Licemjero, izvadi najprije gredu iz svog oka, pak ćeš onda pogledati, kako da izvadiš trun iz oka brata svoga». (Mt.7,1-5)

Još jednom drugom usporedbom pokazuje nam božanski Spasitelj, da nas prava ljubav prema bližnjemu čuva od vječne osude, a manjak ljubavi i tvrdoća srca da vuče za sobom najstrašnije kazne.

«Tada pristupi k njemu Petar i reče: Gospodine, koliko puta, ako sagriješi brat moj protiv mene, da mu oprostim? Do sedam puta? Reče mu Isus: Ne velim ti do sedam puta, nego do sedamdeset sedam puta.

Zato je kraljevstvo nebesko kao kralj, koji odluči da uredi račun sa slugama svojim. I kad započe obračun, dovedoše mu jednog, koji je bio dužan deset tisuća talenata. A jer nije mogao da plati, zapovjedi gospodar njegov, da ga prodaju i njegovu ženu i djecu i sve što je imao, i da mu se plati. Tada sluga pade ničice i moljaše: Strpljenja imaj sa mnom, i sve ču ti platiti. A gospodar se smilova tom služi, pusti ga i dug mu oprosti, kad izade onaj sluga, nade jednog od svojih drugova, koji mu je bio dužan sto dinara, i uhvati ga, stade ga daviti govoreći: Plati, što si dužan! Tada pade pred njega drug njegov i moljaše ga: Strpljenja imaj sa mnom, i platit ču ti. Ali on ne htjede, nego ode i baci ga u tamnicu, dok ne plati dug. Vidješe njegovi drugovi, što se dogodilo, vrlo se ožalostiše, i otišavši kazaše gospodaru svome sve, što se dogodilo. Tada ga dozva gospodar njegov i reče mu: Zli slugo, sav sam dug oprostio tebi, jer si me molio. Nije li dakle trebalo, da se i ti smiluješ svom drugu, kako sam se ja tebi smilovao? I razljuti se gospodar njegov i preda ga mučiteljima, dok ne plati svega duga. Tako će i Otac moj nebeski učiniti vama, ako ne oprostite svome bratu od sveg srca.» (Mt.18,21-35)

Iz ove usporedbe možemo vidjeti, kako će Sudac Isus Krist na dan svoje srdžbe s vama postupiti. Ako ste vi bili milostivi i milosrdni prema svojoj subraći, to će te i vi postići milosrđe i spasiti svoju dušu, jer je nemoguće, da milosrdni budu osuđeni. Ako ste pak

bili tvrdi i nepristupačni prema svojoj subraći, onda vas čeka vječna kazna.

Sv. Ambrozije veli, da je milostinja gotovo kao drugo krštenje i pomirbena žrtva, koja ublažuje Božju srdžbu i daje nam, da kod Gospodina nađemo milost.

Što nas posve osobito mora poticati, da prema siromasima budemo dobrotvorni i milosrdni, jest misao, kao što smo upravo vidjeli, da naš Gospodin i Spasitelj Isus Krist ono dobro, što smo njima iskazali, tako smatra i prihvaća, kao da smo ga bili Njemu samom učinili.

Čitamo u životu sv. Katarine Sionske, da je ona jednog dana jednom siromahu, kojega je na ulici srela, darovala jedinu dragocjenost, koju je još imala, jedno skupo raspelo. Drugi put je darovala jednoj siromašnoj ženi svoju vlastitu haljinu. Nekoliko dana kasnije pokazao joj se Isus i rekao joj, da su Mu ove milostinje bile tako ugodne, da će On njezino raspelo i njezinu haljinu, što ih je ona u ruke siromaha položila, na veliki dan svjetskog suda svim ljudima pokazati.

Čujte, kako nas sv. Ivan Zlatousti opominje na ljubav prema bližnjemu: «Moj sine, daj svojem siromašnom, gladnom bratu komad kruha, plaća za to bit će ti nebo. Za ovo, što daješ, bilo to još tako malo, mnogo ćeš dobiti. Daj siromasima neznatno, prolazne darove, i ti ćeš za to dobiti beskrajno vrijedna, vječna dobra. Ti daješ malo zemlje, a osiguravaš time nebo».

Sv. Ivan od Križa našao je jednog dana na ulici jednog prosjaka, koji je sav bio pokrit ranama. Taknut od samilosti, digne ga i na svojim leđima odnese u bolnicu, koju je on osnovao. No prije nego ga je položio u krevet, htio mu je oprati noge, ali tada opazi, da mu noge od čavala probodene. Potresen od čuda, pogleda, da vidi prosjakovo lice, i u nebeski lijepim, dirljivim crtama prepozna našeg Gospodina i Spasitelja Isusa Krista, koji se je sakrio pod obliće prosjaka, da ga stavi na kušnju. I Gospodin se udostojao, da svome slugi progovori ove utješne riječi: «Ivane, vrlo mi je milo, da se ti sa tako velikom revnošću zauzimaš za mene u osobi siromaha».

Drugi put nađe on jedno posve iznemoglo dijete, koje se je nalazilo u najbjednjem stanju. On uzme dijete u svoje ruke, da ga odnese u svoju bolnicu. Ali njegov teret mu je postao tako težak, da je kod jednog zdenca stao, da se kojim gutljajem vode okrijepi.

Stoga je položio bolesno dijete uza sebe na zemlju. Ali tko će da opiše njegovo začuđenje, kad je ovo ovako na oko bijedno stvorenje poprimilo iznenada mile crta Djeteta Isusa, koji mu je rekao: «Ivane, što ti mojim siromasima činiš, to uzimam je, kao da bi ti to htio meni samom učiniti».

I zaista, usluge ljubavi, što ih mi iskazujemo siromasima, osobito bolesnicima, mile su Bogu tako, da je On češće svoje anđele poslao, da milosrdnom Samaritancu u njegovom svetom poslu pomognu, kao što se je to spomenutom svecu više puta dogodilo.

Kad je sv. Franjo Ksaverski na svojim apostolskim putovanjima prolazio kroz Indiju, naišao je na svom putu na jednog nesretnika, koji je sav bio pokriven sa krastama. On mu je dao milostinju. No kad je prošao jedan dio puta dalje, pokajao se, da nije gubavca zagrlio i poljubio, da mu time mnogo jasnije dokaže svoju ljubav i smilovanje nad njegovom nesrećom, nego samom milostinjom. On se radi toga vratio, da nadoknadi ono, što je propustio. Ali on gubavca više nije vidio, jer je iščeznuo, a to je sveca vrlo ražalostilo. Tako će se dogoditi mnogim kršćanima, koji su tako često imali priliku, da u osobi siromaha našem Gospodinu i Spasitelju Isusu Kristu učine dobro, a nisu je iskoristili.

Sv. Papa Grgur Veliki običavao je kod svoga stola dvanaestoricu siromaha nahraniti, na čast dvanaest apostola. Jednom je opazio, da za njegovim stolom sjedi trinaest gostiju, mjesto redovitih dvanaest. Upita svog slugu, koji je imao na brizi siromahe, zašto je danas pozvao k stolu njih trinaest, mjesto dvanaest, kako mu je bilo rečeno. «Ali, sveti Oče», odgovori sluga, «samo ih je dvanaest». Sada se Papa obrati na svoju okolinu s istim pitanjem, no svi ga uvjeravaju, da oni vide samo dvanaest siromaha. Nakon svršenog obroka uzme Papa trinaestoga za ruku i odvede ga u svoje odaje. Ovoga je posebno zapamtilo, jer mu je radi češće promjene boje na licu pao u oči. Tu na samu ga upita, tko je on. I sada je saznao iz ustiju tobožnjeg siromaha, da je on andeo, kojega mu je Bog poslao radi posebne zaštite, i koji već mnogo godina boravi u njegovoj blizini i kroz cijeli će njegov život ostati uz njega. O, kako često se Gospodinu svidjelo, da očitim čudesima posvjedoči, kako mila su mu djela milosrđa! Čujte još slijedeći primjer:

Neki pobožni muž sretne jednog siromaha, i bio je na pogled njegove bijede toliko ganut, da je plakao. Bez promišljanja svukao je svoj kaput i dao ga polugolom prosjaku, koji je od zime drhtao. Nekoliko dana poslije saznao je da je prosjak prodao njegov kaput. Radi toga se ljutio i potužio se u molitvi: «Moj Bože, vidim iz toga, da ja nisam bio vrijedan, da prosjak nosi moj kaput». Tada mu se noću u snu pokazao božanski Spasitelj, držao je u rukama kaput, koji je on poklonio prosjaku, i upitao ga: «Prepoznaješ li ovo, da je to tvoje? Jest, odgovori čovjek, to je kaput, koji sam poklonio prosjaku». Vidiš dakle,» reče Spasitelj, «da ono što si darovao, nije izgubljeno. U mojoj je ruci kaput dobro sačuvan».

Kako sretan bi bio svijet, kad bismo bili slobodni od opačina zavisti i posjedovali pravu ljubav prema bližnjemu, koju treba da ima jedan prema drugome, kad bismo znali, da se veselimo s ovima, koji su sretni i u radosti, da se žalostimo s onima, koji su u boli i trpljenju, da zahvaljujemo Bogu za dobro, koje On podjeljuje našim susjedima, želeći im sve kao samim sebi.

Od svih grijeha protiv ljubavi prema bližnjemu je zavist jedan od najvećih i najružnijih, i jer je taj grijeh mnogo teže spoznati, nego druge, nije čudno, da ih tako malo ima, koji ga

ispovijedaju i nastoje da ga se oslobođi. Kako mnoge su osobe, pa i takve, koje se smatraju pobožnim, od njega zaražene, a ne vjeruju toga! Jedan zavidnik, je tako slijep, da on svojih grijeha niti ne spoznaje. Vi ćete mi moguće reći, da svaki grijeh onoga, koji ga napravi, zasljepljuje. To je istina, ali nema nijednog grijeha, koji duša s tako gustim oblacima zastire i koji više spoznaju samoga sebe otima, kao grijeh zavisti.

Ako nas napadaju misli zavisti, jer drugi imaju više uspjeha u vremenitim poslovima, nego mi, to treba odmah da mislimo, da jedan kršćanin mora Bogu zahvaljivati na onom dobru, što ga je On iskazao njegovom bratu. Radili se o duhovnim dobrima, to moramo zahvaliti Bogu što ima duša, koje Mu nadoknađuju uvrede, što Mu ih mi nanosimo.

Ne varajte se, od ogovaranja do kleveta samo je mali korak. Ako stvari točno ispitujemo, to vidimo, da se zlu, koje se o bližnjemu kaže, gotovo uvijek nešto doda ili ga se uveća. Zao govor, koji prolazi kroz usta mnogih ljudi, nije više isti, koji ga je prvi izrekao, više ga ne raspoznaće, toliko se na njemu promijenilo i nadodalo.

Sramota, da grijeh ogovaranja gotovo sve zlo u sebi ujedinjuje. Zaista, ovaj grijeh sadrži u sebi otrov svih opačina, sitničavosti taštine, otrov ljubomore, gorčinu srdžbe, žuč mržnje i lakomislenost, koja je jednog kršćanina nedostojna.

Kako je sretan život onoga, koji o svom bližnjemu ne običava zlo suditi, nego na sve dobro okreće! Njegova je duša u miru, on samo o sebi loše misli, ali nikad o svom bližnjemu. Tako se on ponizuje pred Bogom i postiže Njegovo milosrđe.

Svi ti sudovi i zle podvale dolaze od čovjeka radi njegove potajne oholosti, i koji sam sebe ne pozna, a hvali se, da pozna nutrinu bližnjega, koja je samo Bogu poznata.

Kad bismo imali sreću, da budemo slobodni od oholosti i zavisti, to nikad ne bismo jednog čovjeka sudili, mi bismo se zadovoljili time, da svoju duševnu bijedu oplakujemo i za siromašne grešnike molimo, dobro znajući, da će Bog od nas tražiti račun samo o našim djelima, a ne o djelima drugih.

Kako kleveta i ogovori,isto je tako grješan i krivi sud o bližnjemu. Malo ima opačina, od kojih bi sveti imali više odvratnosti nego od ove. Krivi sud nužno povlači za sobom uništenje i gubitak kršćanske ljubavi prema bližnjemu.

Krivi sudovi izlaze iz oholog i zavidnog srca, što je lako uvidjeti. Jedan oholica ili zavidnik ima samo o sebi dobro mišljenje, a sve, što čini bližnji, okreće na zlo, dobro, koje na svojem bližnjemu opaža, žalosti ga i muči.

Samo jedno opako srce može o bližnjemu zlo sudit.

Jezik klevetnika truje sva dobra djela, a sva zla iznosi na danje svijetlo. On je kao crv, koji nagriza dobre plodove, tj. Najbolja djela i nastoji ih zlo tumačiti. Jezik klevetnika je gusjenica, koja najljepše cvijetove zagadi time, što iza sebe ostavlja na njima gnusne tragove svoje sluzi.

Sretan onaj, koji se u svojem dugu i svojem srcu bavi samo time, što se odnosi na Boga, koji svoj jezik upotrebljava, samo da od Boga isprosi oproštenje za svoje grijeha.

Hoćete li sigurno spoznati, da li pripadate Bogu? Gledajte na način, kako se vladate prema svom bližnjemu, gledajte, kako ispitujete i prosuđujete njegova djela!

Kad biste vi ovaj grijeh (krivog suda) pravo spoznali, to biste uvidjeli, da je to jedan grijeh, kojega se treba najviše bojati, koji biva najmanje spoznati i najteže ga se riješiti.

Hoćete li da upoznate srce jednog čovjeka? Slušajte ga, kako govori o svomu bližnjemu!

Zavist uključuje u sebi istodobno kukavštinu, okrutnost i potajnu nevjernost. Ja ne vjerujem, da ima koji grijeh, koji bi bio gori i kojega bi se trebalo više bojati, nego zavist, jer on je tajni grijeh, često prikrit blještjilom kreposti i prijateljstva... Ovaj prokleti grijeh unosi obično i razdore u obitelji.

Kad bismo posjedovali pravu ljubav prema bližnjemu, to ne bismo imali nikada da spominjemo što o našoj subraći, tj. Mi bismo nastojali, da ispitujemo svoje vlastito vladanje, a ne vladanje drugih. Napustite li pak ljubav, vi nećete naći nijednog čovjeka na zemlji, na kojemu ne biste mogli otkriti bilo koju pogrešku, i tako bi zao jezik imao uvijek o čemu govoriti.

O ODREĐENJU ČOVJEKA:

SLUŽBA BOGU

SLUŽBA SVIJETU

Bogu služiti znači vladati!

Taština, taština, i sve je taština, osim Boga ljubiti i Njemu jedinomu služiti.

1. Služba Bogu

Mi moramo Bogu služiti. To je jedino sredstvo, da postignemo svoj visoki i uzvišeni cilj, za koji smo svi mi stvoreni. Nijedan razumni čovjek ne može o ovoj istini sumnjati. No odakle dolazi, da tako malo kršćana ozbiljno uzimlje službu Bogu, i da je većina njih sramotno zanemaruje? To je stoga, što se općenito službu Bogu smatra za vrlo tešku stvar, koja se malo isplaćuje. Zato se nema volje time započeti, i ako se započelo, manjka srčanosti, snaga i ustrajnost, za izdržati u tome do kraja. Tako biva veliki dio današnjih kršćana obeshrabljen i odvraćen od službe Bogu. Umjesto da slušaju utješne riječi božanskog Spasitelja, koji nas uvjera: «Jaram je moj sladak i breme je moje lagano» (Mt.11,30), oni priklanjaju svoje uho varavim mrmljanjima svijeta i dadu se zavesti

i srušiti u vremenitu i vječnu nesreću. Kako žalosno zasljepljenje!

A ipak bi bilo tako lako Bogu služiti. Mi ne trebamo u svom životu ništa mijenjati – izuzevši grijeh. Taj moramo svakako odstraniti, jer se on ne podnosi sa službom Bogu. Inače ostaje sve po starome, život teče svojim običnim tokom dalje. No on nije teži, nego lakši. Mi činimo sve bolje, što činimo, mi smo marljiviji i pažljiviji u ispunjavanju naših staleških dužnosti, mi smo blaži i prijazniji, umjereniji kod svojih obroka, suzdržljiviji kod svojih sudova... jednom riječi, ako se predamo službi Bogu, sva naša djela dobivaju na vrijednosti i dostojanstvu, mi radimo plemenitije, uzvišenije i jednog kršćanina dostojnije.

Mjesto da nas častohleplno ili obzir na zemaljski dobitak potiče na marljivu djelatnost, mi radimo, da se Bogu svidimo, i trpimo, da božanskom Veličanstvu nadoknadimo uvrede zbog mnogih naših grijeha. Jedan katolički kršćanin, koji pozna svoju religiju i po njezinim propisima redi, posvećuje sva svoja djela, a na njima samima ništa stoga ne treba mijenjati. Da više ništa ne čini, nego bi činio inače, pretvara on namjerom i dobrom nakanom svoj inače posve slični dnevni posao u izvor, iz kojega obilno teče zasluga za vječnost.

Onaj, koji ima sreću, da se uz Boga prislonio, već je na ovom svijetu sretniji, nego svjetski ljudi sa svim svojim užicima.

O kako sretan bi mogao biti kršćanin već na ovoj zemlji, kad bi on poznao svoju sv. religiju, i kad bi dao malo truda, da održava, što mu ona nalaže, kad bi uzeo dobra, koja mu ona za drugi život na raspolaganje stavlja!

Da, moja draga braćo, još jedanput vam kažem: jedan kršćanin koji spozna, svoju religiju i nju izvršuje, daje svim svojim djelima, pa i svakodnevnim i običnim poslovima, visoku vrijednost. Da li biste ikad vjerovali, da je tako lako i slatko Bogu služiti? O, kad bismo ipak imali sreću i milost, da to spoznamo, dok još za nas ima vremena! Kako gorko razočarenje čeka slijepce u času smrti, kada oni – tada prekasno – kod svjetla smrтne svijeće uvide, da bi oni svojim kratkim i mukotrpnim životom bili mogli zadobiti vječno blaženstvo, a ovako su oni svoje vrijeme beskorisno potrošili i izgubili, a da nisu time ništa postigli, a da nisu na zemlji niti jedan jedini dan bili sretni!

Kolika razlika između onoga, koji umire, a kako zlo je živio, i onoga, koji umire, poslije kako je ovdje na zemlji dobro živio! Onaj je stekao nebo kao svoju baštinu, sve njegove borbe i trpljenja su sada pri kraju, njegova pak sreća, koja mu se već posve blizu primaknula, počet će, a da se nikad ne završi. No za drugoga, koji je službu Bogu prezreo i zato službu svijetu odabrazao, sada je sve izgubio. I osim toga nije on na zemlji nikada mogao postići ono, čemu se nadao, za čim je težio i što je želio. On je nezadovoljan i nesretan proživio svoje zemaljske dane i umire sada u očaju, jer pred sobom ništa drugo ne vidi, nego vječnu osudu. Kolike li razlike!

Kojeg li bolnog kajanja u času smrti, kad vidimo, da bismo bili zadobili nebo, kad bismo se bili predali u službu Bogu, a da ne bismo nešto drugo bili činili, nego što smo činili. O, koja li nesreća za onoga, koji će spadati u broj ovih slijepaca!

U službi Bogu ima svakako više radosti, nego u službi svijetu.

Sveci su nam rekli, i njihov je život potvrdio, da je nemoguće, da netko napusti službu Bogu i služi svijetu i za njegovim užicima trči, kad je jedanput okusio slatkoće i utjehe, koje se nalaze u službi Bogu.

Zaista, tko bi htio da znade nešto o službi Bogu, kad bi kod toga morao uzeti na sebe toliko trpljenja i briga, suprotivština i žalosti, kao u službi svijetu?

Služba Bogu je najsigurniji, da jedino utvrди put, da već na ovom svijetu, barem donekle, sretni budemo. Posve sretni dakako možemo biti jedino u vječnosti s Bogom!

No ako nas ovdje, za vrijeme našeg zemaljskog života, tako mnogo zla taru, dolazi to odatle, što nećemo Bogu da služimo, nego Njegove zapovijedi povrijedujemo, kako nam i On sam govori: «Ako vi moje zapovjedi vjerno držite, to će vas ja na svaki način blagosloviti, ali ako ih vi prekršujete, nećete imati blagoslova kod ničega, štogod činite».

Sveto Pismo, kao i crkvena povijest i život svetaca svjedoče nam oву veliku istinu, da nas jedino služba Bogu čini sretnima već na ovom svijetu.

Ako otvorimo svete knjige, naći ćemo, da Bogu služe i sve točno vrše, što im zapovijedi Božje propisuju, da su svi svakako sretniji bili, nego oni, koji o Bogu nisu htjeli ništa znati, jer je posve sigurno, da dragi Bog nikad neće napustiti onoga, koji se trsi, da čini sve, što mu On nalaže.

Ako na ovoj zemlji neku sreću i radost hoćemo imati, koliko se je koliko se je uopće može imati, jedino sredstvo, da se tu sreću pribavimo, jest, da sve činimo, što možemo, da se Bogu svidimo, time da ispunjujemo, što nam On u svojim zapovijedima nalaže.

Služba Bogu daje moć i čast pri Bogu. U svim je vremenima Gospodin Bog svoje svete proslavljaо čudesima, koja su zadivila svijet.

Stavite jednu armiju od pola milijuna boraca uz jednog mrtvaca, i neka oni upotrijebe svu svoju silu, te proizvedu, da on opet oživi, on neće uskrsnuti. Ali ako jedan čovjek, kojega svijet omalovažuje i prezire, on koji živi u prijateljstvu s Bogom, ovom mrtvacu zapovijeda, da se povrati u život – smjesta ćete ga vidjeti, da on ustaje i hoda. Nebrojeno puta se takvo što dogodilo.

Stavite sve rimske careve, krvave progonitelje kršćana, jednog Nerona, Dominicijana, Kaligulu... uz najmanjega od učenika Isusa Krista – pa ćete vidjeti tko od njih ima više vlasti pred Bogom i tko ima veći ugled kod najvećeg Veličanstva.

Bog hoće da Ga mi ljubimo i samo Njemu služimo. To je naš

glavni pisao i jedina zadaća u ovom zemaljskom životu.

Ako nam je Bog, usprkos tako mnogih grijeha, sve do današnjeg dana uzdržao život, učinio je On to zato, jer je htio na nas izliti puninu svojih smilovanja. Što smo veći grešnici, to On više teži za našim spasom, da budemo jednom isto toliki svjedoci, koji će kroz cijelu vječnost slaviti veličinu Njegovih smilovanja nad grješnicima.

Bio neki čovjek ne znam kako malen i od svijeta prezren – čim on Bogu služi, on je velik u očima Onoga, koji jedini sve stvari istinito prosuđuje i čija je ocjena jedino važna. O, kakvi ugled pred Bogom i kakvu moć nad Njim ima onaj, koji ga ljubi i Njemu jedinome služi! Dok ga svijet za tako neznatnoga drži, te bi u njegovim očima bio vrijedan, jedino da bude nogama zgažen, odlikuje ga Bog sa najrjeđim i najdragocjenijim darovima.

Kako je religija dragocjena stvar za onoga, koji je pozna!

Služba Bogu za sve nas je laka. Kad bi se trebalo biti vrlo mudar i naobražen, ili vrlo snažan i bogat zato, da se Bogu može služiti, to bi za vrlo mnoge siromašne, naneobražene i slabe i bolesne ljude služba Bogu bila jedna nemoguća stvar. Ali svi ti zemaljski manjci i slabosti ne čine nikakve zapreke. Ne traži se ni bogatstvo ni učenost, da se uvrstimo u broj sluga Bogu. Naprotiv, veliki zemaljski posjed i učenosti vrlo često su škodljivi, oni čovječju dušu udaljavaju od Boga, mjesto da Mu je približe.

Sud Božji i sud svijeta stoje jedan prema drugomu kao vatra i voda. Što svijet visoko cijeni, Bog prezire, i samo poniznima daje On svoju milost.

Promatrajte sve ove bezbožnike i sve ove veličine svijeta sa svom njihovom duhovitošću i svom njihovom mnogovrsnom znanošću! Ah, zašto su sposobni? Upravo za ništa. I zašto to nego samo zato, jer se za službu Bogu nikad nisu brinuli.

Ne smije se to dakako shvatiti tako, kao da prava učenost udaljuje od Boga. To može da bude slučaj samo kod učenosti krive, jednostrane, pogotovo, ako joj se pridruže mnogi moralni negativni faktori, kao oholost... O kako moćan i kako istodobno je sretan onaj, koji svoju religiju pozna i čini, što ona zapovijeda!

2. Služba svjetu

Mi ne možemo zajedno služiti Bogu i svijetu. Ne, ne varajmo se, mi moramo sa neizbjježnom nužnošću žrtvovati svijet Isusu Kristu, ili pak prinijeti mu žrtvu svega onog, što nam je na zemlji najmilije. Ali što nam svijet može dati, što bi mogli biti uspoređeni s onim, što nam Isus Krist obećaje u nebu? Uostalom, među onima, koji su se svijetu zapisali, nema nijednoga, koji ne bi bio od njega prevaren i u času smrti ne bi morao okajavati svoj izbor.

Na ovoj zemlji čovjek može biti samo nesretan, osim da se Bogu prikloni. Nikad ne idemo mi sa svijetom složno, ako hoćemo da svoju dušu spasimo za vječnost. Mi mu moramo navijestiti neprestani rat, ako hoćemo da Bogu služimo. To su učinili svi sveti.

Ili se odreći neba, ili otkazati svijetu, - sredine nema -. O kako žalostan život vode oni kršćani, koji bi htjeli pripadati svijetu, a da službu Bogu ne napuste!

Svaki dan kažemo mi svijetu zbogom. Mi smo kao putnik, koji uživa ljepotu krajeva, mora ih već ostaviti. Jednako je i sa dobrima i radostima ovog svijeta, na kojima mi toliko visimo. Napokon prisprijemo na obalu vječnosti koja, kao zapjenjeno more sve proguta i povuče u svoje dubine.

Ali mi svoju plaću i svoju sreću očekujemo samo od Boga, zašto onda svijet ljubimo? Zašto nismo obećali, da ćemo svijet mrziti i prezirati, da jedino Krista slijedimo, noseći križ svoj u sve dane svoga života?

Ako vi hoćete Bogu služiti, morate svijet izbjegavati, inače ćete misliti i raditi kao svijet i naći ćete se među onima, koji su od Boga odbačeni.

Sa ljudima, koji svjetski misle, mi primamo duh svijeta i gubimo duh Božji. To nas vuče u jedan bezdan grijeha, a da toga nismo svjesni i ne opažamo.

Ne zaboravimo nikad ovih velikih istina: da je naš život samo jedan san, da nas smrt neprekidno proganja i da je ona već posve blizu nas i skoro će nas dostići, da ćemo mi jednog dana biti vrlo strogo suđeni i da će poslije toga suda naša sudbina biti zauvijek odlučna.

Ako nas koji čovjek jedanput prevari, kažemo: mi mu se više ne povjeravamo, i pravo tada činimo, svijet nas vara neprestano – pa ipak ga ljubimo.

Trudi se, koliko možeš da uhvatiš malo zemaljske sreće, ti nećeš mnogo postići. S kojegod strane promatraš, što činiš za svijet, sve to pada teže na tvoja leđa, nego ono, što činiš, da se Bogu svidiš i svoju dušu da spasiš... Kad bi ti za Boga činio, što činiš za svijet, ti bi bio svetac.

Gledajte jednu kuću, u kojoj svi samo za Boga žive! Zar nije to jedan mali raj? I njezinim stanovnicima u svim okolnostima bolje ide, nego grješnicima, makar oni neko vrijeme na oko i sretni bili.

Ako hoćete da vas dragi Bog sa milostima i svakovrsnim blagoslovom obaspe, trudite se, da svu svoju brigu upotrijebite na službu i točno vršenje Njegovih zapovjedi, i sve će dobro ići.

Tražite prije svega kraljevstvo Božje, tj. Vršite vjerno Njegove zapovijedi, a sve će vam drugo biti u obilju dano. (Mt.25-33). Što hoćemo time kazati? Da jednom kršćaninu nikad neće manjkati ono, što mu je potrebno za tijelo, ako on nastoji oko toga, da se Bogu svidi i svoju dušu spasi.

Hoćete li, da iskusite veličinu dobrote Božje prema njegovim stvorenjima? Pobrinite se, da ispravno vršite vjerno njegove zapovijedi, i vi ćete biti iznenađeni, kad budete vidjeli, koliko je dragi Bog zabrinut za one, koji ništa drugo ne traže, nego da se njemu svide.

Dobri i revni kršćani, koji kao svoj glavni posao na zemlji smatraju, da žive za Boga i svoju dušu da spase, uvijek su sretni i zadovoljni, makar ih slijepi svijet drži za vrlo nesretne. U svim njihovim problemima ostaju u njima uvijek unutarnji mir, i oni usred svojih nevolja uživaju slatki predokus nebeskoga blaženstva.

Zli pak i ravnodušni kršćani, koji su Boga ostavili, ne brinu se za službu Njemu i za svoje neumrle duše, uvijek su nesretni, nezadovoljni i vrijedni žaljenja. Oni traže mir, a ne nalaze ga, jagme se za užicima, a ipak ne bivaju zasićeni, oni su dosta često već na ovom svijetu strašno nevoljeni i bit će takvi kroz cijelu vječnost.

O moja draga djeco, kako je ipak žalosno stanje svijeta, ne samo kod pogana, koji Boga ne poznaju, nego i kod kršćana, koji bi Ga morali spoznati i ljubiti. Ali oni toga ne čine. Tri četvrtiny svih kršćana se brine i trudi samo za zemaljsko, za svoje bijedno, lomno i trošno tijelo, koje će se doskora raspasti u prah. Na svoju neumrлу dušu oni ne misle, i posve ih hladnim ostavlja, što će od njih jednom biti, kada se sruši bijedno tijelo, u kojoj ona stanuje. I kako brzo može da se to dogodi! Danas još vidite jednog čovjeka u punom zdravlju, sa glavom punom ponosnih planova za budućnost – a već sutra je on hrpica zemlje, koju je rijeka života odnijela u ocean vječnosti, šaka puna praha, koji je vjetar raznio.

Vi ste često vidjeli, kako jaki vjetar zakovitla prah sa ceste i sa sobom nosi. Jedan čas samo plešu ova od vjetra pokrenuta zrnca pijeska i prašine, tada isčeznu. Vidite, tako su ljudi! Mi smo svi imali roditelje, braću, sestre... gdje su sada? Bura života ih je uzvitlala i sa sobom ponijela. Oni su bili zrnca pijeska i prašine, drugo ništa. I mi sami nismo ništa drugo, i mi ćemo doskora ići istim putem, kojim su oni posli. Ali naša duša ostaje, jer ona je neumrla i nerazoriva. No kakva će biti njezina sudbina u vječnosti? Tu su samo dvije mogućnosti: ili vječno blaženstvo u nebu – ili vječno nesretan u paklu. Promisli te to dobro, dok je još vremena!

DRAGA MAJKA BOŽJA

«Jer gle, odsad će me zvati blaženom svi narodi».

(Magnificat)

Pošto nam je Isus Krist sve dao, što nam je mogao dati, zasluge naime svojih djela, svojih trpljenja, svoje bolne smrti i o čudu! Svoje klanjanja vrijedno Tijelo i svoju dragocjenu Krv, htio nas je još učiniti baštinicima onoga, što Mu je bilo najmilije, presvete svoje Majke.

Najljepšu hvalu u čast Marije izrekla je Crkva, kada je Mariju nazvala Kćerkom Oca, Majkom Sina, Zaručnicom Duha Svetoga. Kad Ju je vječni Otac učinio svojom izabranom kćerkom,

koju li je rijeku milosti On tada izlio u Njezinu dušu! Ona je tada sama primila više milosti, nego anđeli i svi sveti zajedno. On je započeo time, što Ju je sačuvaod istočnog grijeha, jedna milosna prednost, koju je samo Ona zadobila. On Ju je u ovoj milosti toliko učvrstio, da je Ona bila potpuno sigurna, da je nikad neće izgubiti... on je stvorio u Njoj živi hram triju Osoba Presvetoga Trojstva. On je učinio za Nju sve, što Mu je za jedan stvor bilo moguće učiniti.

Samo Marija ima tu sreću, da bude kćerka Oca, Majka Sina, Zaručnica Duha Svetoga. Po ovoj neusporedivoj časti vidi Ona Sebe sjedinjenom sa trima Osobama Presvetog Trojstva, da sačini klanjanja vrijedno Tijelo Isusa Krista. Njom se je htio Bog poslužiti, da razori kraljevstvo đavla. Ona je bila od tih božanskih osoba upotrebljena zato, da spasi svijet, time što mu je rodila Spasitelja. Dali biste ikad promislili, da je Marija jedan takvi bezdan veličine, moći i ljubavi? Poslije klanjanja vrijednog Tijela Isusa Krista jest Ona najljepši ures mora.

Marija drži neprestano svoje oči upravljenje na nas, svoju siromašnu djecu, stoga se i mi moramo uvijek Njoj utjecati, ako smo napastovani, obratimo svoje srce k Mariji, i mi možemo biti sigurni, da ćemo biti ili od napasti oslobođeni, ili dobiti potrebnu milost, da na napast ne pristanemo.

Ako se previše osjećamo krivima, da od Boga isprosimo oproštenje, obratimo se na Presvetu Djesticu, i mi smo sigurni za oproštenje.

Hoćemo li biti bogati na nebeskim dobrima? Idemo k Mariji, kod Nje ćemo naći sve milosti, za kojima možemo težiti.

Bogu Ocu je milo, da Srce Preblažene Djevice Marije smatra kao remek-djelo svojih ruku. Svatko ljubi svoje djelo uvijek, osobito, ako je dobro uspjelo. Bog Sin gleda ovo Srce, kao vrelo, iz kojega je On crpio Krv, koja nas je spasila, jer je ono Srce Njegove Majke. Bog Duh Sveti promatra Ga kao svoj hram.

Prije Njezinog rođenja ležala je nad našim glavama srdžba Božja kao crni oblak, kao mač, spreman da padne na nas. No kad se Preblažena Djevica pojavila na zemlji, Božja se srdžba ublažila.

Preblažena Djevica nas je dva puta rodila: kod Utjelovljenja vječne Riječi i pod križem, Ona je stoga naša dvostruka Majka.

Srce ove dobre Majke je samo ljubav i smilovanje, Ona ništa više ne želi nego da nas vidi sretne. Dosta je, na Nju se samo obratiti, da budemo uslišani.

Često uspoređujemo Presvetu Djesticu Mariju sa zemaljskom majkom, ali Marija je još mnogo bolja, nego najbolja od svih majki, jer i najbolja majka koji put kazni svoje dijete, koje joj prouzrokuje jad, i udari ga, ona vjeruje da time dobro čini. Ali naša nebeska Majka ne čini tako, Ona je tako dobra, da s nama uvijek s puno ljubavi postupa i nikad nas ne kazni.

.. Sinu priliči pravednost, Majci samo ljubav. Bog sin nas je ljubio sve do smrti na križu, ali u Njegovu Srcu stanuje pravednost, koja je istaknuta osobina Božja, no u Srcu Preblažene Djevice Marije stanuje samo smilovanje. Njezin Sin je bio spremam, da jednog grješnika kazni. No Marija Mu padne na ruku, zadrži mač osvete i moli milost za bijednog krivca. «Majko moja», reče Joj Isus, «ja Ti ne mogu ništa uskratiti. Kad bi se osuđenici u paklu mogli kajati, Ti bi i za njih postigla milost».

.. Srce Marijino gori tako od ljubavi prema nama, da su srca svih majki zajedno, uspoređena sa Njezinim, samo kao komad leda.

.. Preblažena Djevica postavlja se među svoga božanskog Sina i nas bijedne grješnike. Što dulje mi grcamo u bijedu grijeha, toliko više nježnosti i samilosti ima Ona s nama. Dijete, koje je svoju majku najviše stajalo suza, jest njezinom srcu najmilije. Ne hita li majka uvijek najslabijemu od svoje djece u pomoć i onomu, koji je najviše izloženo opasnostima? Ne pokazuje li liječnik u bolnici najviše pažnje onima, koji su najbolesniji? Ako vas ljubi Marija, to budite sigurni, da vas ljubi i Njezin božanski Sin.

.. «Zdravo Marijo» je molitva, koja nikad ne dosadi. Od mnogih Zdravo Marija je sastavljena Krunica. Ona se sastoji od najljepšega i najdirljivijega, što imamo. To je pobožna vježba, koja se isto tako odnosi na Isusa Krista, kao i na Njegovu Majku. Nadalje, nemoguće je ustajati u grijehu, ako se iskrena srca promatraju tajne krunice. Od kojegod strane mi promatrali ovu pobožnu vježbu, svuda nam se pokazuje njezina izvrsnost i korisnost.

.. Nikad nećemo moći shvatiti, kako mnogo teži Marija za tim, da nam bude na pomoć za naš spas, i kako je mnogo Ona za nas zabrinuta. Najmanje pouzdanje koje mi u Nju stavljamo, ne ostane nikad bez nagrade. Sretan koji pod Njezinom zaštitom živi i umire, može se sa dobrim razlogom ustanoviti, da je njegov vječni spas siguran i da će jednom nebo biti njegova baština.

.. Vidite, moja djeco, kako dobra je Presveta Djevica. Njezin veliki sluga, Sv. Bernard, često Joj je govorio: «Pozdravljam Te Marijo!» jednoga dana mu je ova dobra Majka odgovorila: «Pozdravljam te, moj sine Bernarde.»

.. Ako govorimo o svjetskim stvarima, kao o trgovini, politici... postane to vremenom dosadno. No ako govorimo o Presvetoj Djevici Mariji, nalazimo uvijek nove stvari. Pobožnost prema Majci Božjoj je isto tako blaga i slatka, kao i snažna i hranjiva za našu dušu.

.. Sv. Ambrozije veli, da je Marija do tako visokog stepena slave, časti i moći uzdignuta, da toga niti anđeli ne mogu shvatiti, to je samo Bogu pridržano.

..
Svi sveci imali su veliku pobožnost prema Preblaženoj Djevici. Nijedna milost ne dolazi s neba, koja ne bi prošla kroz Njezine ruke. U nijednu se gospodsku kuću ne ulazi, a da se ne prijavi kod vratara. Majka Božja je vratarica nebesa.

..
Sve svetkovine Majke Božje navještaju nam bilo koje novo veliko dobročinstvo neba, ali mi možemo zaista reći, da svetkovina sv. Krunice skuplja u sebi sve milosti, koje Joj je Bog podijelio za vrijeme Njezinog života, i sjeća nas na to, da je Njezin božanski Sin sve milosno blago u Njezine ruke položio.

..
Ako hoćemo jednoj visoko postavljenoj osobi koji dar ponuditi, činimo to preko jedne njoj ugodne osobe, da za svoj dar postignemo što bolji prijem. Isto tako i naše molitve imaju pred Bogom posve drugu zaslugu, ako su Gospodinu po Mariji prikazane, jer Ona je jedini stvor, koji Boga nikad nije uvrijedilo. Samo sv. Djevica je prvu zapovijed Božju u njezinom cijelom opsegu ispunila: «Jedinome Bogu treba da se klanjaš i Njega iz svega srca ljubiš».

..
S Marijinom pomoći dosta nam je htjeti pobijediti i sigurni smo, da ćemo biti pobjednici.
Ako vidimo tako mnoge grješnike, da se još ipak spašavaju, premda se činilo, da su živjeli samo zato, da Boga vrijeđaju, onda mi za ovu napadnu činjenicu nemojmo tražiti koji drugi razlog, nego zaštitu Marijinu.
O kako lako postigne svoj vječni spas onaj, koji se utječe Mariji!

..
Sve, što Sin traži od Oca, dobiva, sve što Majka traži od Sina, jednako dobiva.

..
Nikad mi nećemo dovoljno spoznati slave Marijine, kao ni moć, koju Joj je podijeliti Krist, Njezin božanski Sin, nikad mi nećemo potpuno shvatiti onu težnju, koju Ona ima, da nas usreći. Ona nas ljubi kao svoju djecu, Ona se raduje radi moći, koju Joj je Bog dao, da može nam koristiti. Da, Marija je naša Posrednica, Ona prinosi svomu božanskom Sinu sve naše prošnje, naše suze i uzdahе, Ona posreduje za milosti, koje su potrebne za naš spas.

..
Ja mislim, da će Majka Božja na koncu svijeta napokon imati mira, ali dok svijet opstoji, dolaze sa svih strana k Njoj. Sveta je Djevica kao jedna majka, koja ima mnogo djece. Ona je neprestano zabavljena time, da ide od jednog k drugomu, da svima pomogne. Ona je posve ljubav i smilovanje, Ona je uvijek na sve strane ispružila ruke Božjeg milosrđa.

..
Ako su naše ruke došle u dodir sa miomirisima, one ih podjeluju svim stvarima kojih se dotaknemo, puštajmo stoga da naše molitve prolaze kroz ruke svete Djevice, one će se tako napuniti slatkim mirisom.

Jednom velikom sveću, poštovaocu bezgrešne Marije, bila je podijeljena milost, da mu se češće prikazivala Preblazišna Djevica. Jednog je dana svetac upitao, radi koje milosne povlastice Ona najviše želi, da Je se poštuje. Dobio je odgovor: «Radi moje neokaljane čistoće».

Što čini Blaženu Djevicu Mariju tako ugodnom u očima Božjim, ako ne poniznost i neznatno mišljenje, što ga je Ona o samoj sebi imala?

Hoćemo li da, slično kao i Marija, umremo bez боли? Živimo, kao Ona, a da svoga srca ne vješamo na stvorene stvari, činimo kao Ona, ljubimo samog Boga, težimo samo za Njim, nastojimo da se samo Njemu svidimo u svemu, što činimo. Blažen kršćanin, koji ništa ne ostavlja, da sve zadobije!

Molitva arškog župnika Preblazišenoj

Djevici i Majci Božjoj Mariji

«O neokaljana Djevice, koja od Boga sve dobivaš, za što Ga moliš, isprosi nam živu vjeru, duboku poniznost, čistoću bez ljage, veliku odvratnost i prema najmanjem grijehu, žarku ljubav prema Tvojmu Sinu i Tebi! Jer je ljubav prema Tebi znak predodređenja, moli vruće svoga božanskog Sina, našega Otkupitelja, da nam iskaže milost i milosrđe, jer je On prije svoje smrti, u osobi sv. Ivana, naše duše Tebi povjerio! Zaštiti nas u životu, a osobito u času smrti! I udijeli oslobođenje duša naše braće, koje su u čistilištu, da im sine vječno svijetlo!»

RIJEČ BOŽJA

Moja djeco, riječ Božja nije neka neznatna i prezriva stvar. Prve riječi našeg Gospodina Njegovim apostolima glasile su:» Idite i naučavajte», da nam pokaže, da pouka u istinama spasa pred svemu mora imati prednost. Tko nas je učio, da poznamo svoju svetu religiju? Svećenik, koji nam je navijestio riječ Božju, nauke koje smo iz njegovih usana čuli. Što nam daje odvratnost prema grijehu.... daje nam spoznati ljepotu kreposti... ulijeva nam želju za nebom? Propovijed i kršćanska pouka. Tko poučava očeve i majke o dužnostima, što ih imaju prema svojoj djeci? Tko upoznaje djecu o njihovim dužnostima prema roditeljima? Svećenik u vjerskoj pouci.

Moja djeco, zašto je većina ljudi tako slijepa i neuka? Jer ništa ne čine za riječi Božje. Ima ljudi koji ne izmole niti jedan Očenaš ili Zdravo Marijo, da dragog Boga prose za milost, da riječ Božju pravo razumiju i njome se okoriste. Moje je čvrsto uvjerenje, da kršćanin, koji ne sluša riječi Božje, kako bi morao, svoju dušu neće spasiti, jer on ne zna, što treba da čini, ako hoće da postigne svoj vječni cilj. No kad osobe, koja je u vjerskim istinama dobro poučena, još uvjek ima izgleda za popravak. Ako je dotična osoba i na mnogovrsne načine pogriješila, i pošla krivim putem, to se ne smije nikad napustiti nada, da će se ona prije ili kasnije dragom Bogu vratiti, bilo to istom na smrtnom času. Naprotiv čovjek, koji

nije dobro vjerski potkovan, sličan je teškom bolesniku, koji je izgubio svijest i umire. On ne spoznaje niti težine grijeha niti shvaća ljepotu svoje neumrle duše i vrijednost kreposti. On se vuče mučno od grijeha do grijeha, kao blatna krpa, koju vuku po prahu.

Gledajte, moja djeco, koje veliko poštovanje sam naš Spasitelj predaje riječi Božjoj: onoj ženi, koja Mu je jednom rekla: »Blago prsima, koje su te dojile i utrobi koja Te je nosila», odgovorio je On: «Još više, blago onima, koji slušaju riječ Božju i vrše je!»

Naš Spasitelj, koji je sam Istina, ne stavlja manju važnost na svoju riječ, nego na svoje sv. Tijelo. Ja ne znam, što je gore: biti rastresen za vrijeme sv. Mise ili za vrijeme vjerske pouke, ja ne vidim nikakve razlike. Ako se netko za vrijeme sv. Mise hotimično poda rastresenostima, gubi on zasluge muke i smrti našeg Gospodina. Ako je netko kod vjerske poduke rastresen ili kod propovijedi, gubi on Njegovu riječ.

Moja djeco, vjernik si u savjesti predbacuje, ako je koje nedjelje propustio sv. Misu, i to s pravom, jer ako ju je netko vlastitom krivnjom propustio, teško je sagriješio. Ali nitko si ne čini ništa iz toga, ako je propustio propovijed. Ne misli se za to, da se može na taj način Boga teško uvrijedit. Ali jednom na dan suda, kad svi vi budete uz mene stajali, a dragi Bog vam bude rekao: položi račun o propovijedima i kršćanskim poukama, što si ih slušao, i o onim što si ih bio mogao slušati!... tada ćete posve drukčije o tom misliti.

Mnogi za vrijeme propovijedi ostavljaju kuću Božju, smiju se i brbljaju, ne slušaju, smatraju se pametnima, da još i na kršćansku propovijed dolaze... Vjerujete li, da je pravo tako i dopušteno? O, ne, posve sigurno ne! Dragi će Bog tu stvar sa posve druge strane gledati. Gledajte, kako žalosno je to: vidimo očeve i majke, da ostanu daleko od propovijedi, a ipak im je dužnost, da svoju djecu poučavaju u istinama spasa. No što im mogu dati, kad sami nisu poučeni?

Ja sam opazio, da u nikakvo drugo vrijeme nemate toliko volje za spavanje, kao dok traje propovijed i kršćanski nauk. Vi će te mi reći: «Previše sam umoran i pospan». Lijepo! No kad bih uzeo gusle i zasvirao, tada ne bi nikomu od vas palo napamet da spava, svi bi bili budni i veseli.

Svećenik, koji se svida, posvećuje se još neka pažnja, ali ako je jedan tu, na kojemu nema što za svidjeti se, njega se prezire i ismijava... To nije uredu, niti je čovječji. Ne smije se gledati na vanjštinu. Svećenik, koji vam naviješta riječ Božju, bile njegove sposobnosti ne znam kakve, on je uvijek oruđe, kojim se dragi Bog poslužuje, da vam reče svoju svetu riječ. Ako vi jednu tekućinu puštate kroz lijevak, nije važno, dali je lijevak od zlata ili od bakra, glavno je da je tekućina dobra.

Moja djeco, ja će vam na jednom primjeru pokazati, kako je opasno, ako se ne vjeruje u ono, što govori svećenik, kad izvršuje svoju sv. Službu. Dva su vojnika prolazila kroz jedno mjesto, gdje su upravo bile održavane pučke misije. Jedan od njih predloži, da uđu u crkvu i čuju propovijed. Uđoše. Misionar je propovijedao o paklu. Jedan od njih, koji još nije bio posve pokvaren, upita svog prijatelja: «Vjeruješ li ti sve u ovo, što je ovaj pop sada ovdje izgovorio?» Onaj drugi odvrati: «O ne! Ja smatram, da su to smiješne priče, da glupim ljudima utjeraju strah u kosti pred paklom». «Ipak ne, ja vjerujem to», reče prvi, « i da ti dokažem, da vjerujem, ja ostavljam vojnički stalež i ulazim u jedan samostan». Onaj nevjernik na to: «Idi ti, što se mene tiče, kamo hoćeš! Ja ostajem ovo, što jesam». I što se dogodilo? Ovaj je prosljedio svoj put, obolio i umro. Drugi, koji je svoju odluku izvršio i ušao u samostan, saznao je za njegovu smrt i molio se Bogu, da mu dade spoznati, u kakvom je stanju njegov prijatelj umro. Jednog dana, kad se je opet molio, pojavi se umrli. Odmah ga prepozna i upita: «Gdje si sada?». «U paklu, ja sam osuđen», glasio je odgovor. «Nesretniče, jeli vjeruješ sada, što je misionar tada rekao?». «Da, ja vjerujem. On nije tada previše rekao, nego premalo. Niti stoti dio muke i boli nije on tada nabrojao, što ih se u paklu mora trpjeti».

Ima ljudi, koji se usuđuju, da na sve moguće načine opet i opet ponavljaju: »Svećenici ipak govore samo ono, što im se prohtije». Ne, moja djeco, mi ne govorimo što nam se prohti, nego ono što stoji napisano u Evandelju. Svećenici koji su prije nas živjeli, učili su isto, što i mi učimo, i oni koji će doći poslije nas, morat će također isto Evandelje naviještati. Kad bismo mi svećenici u religijskoj pouci govorili stvari, koje nisu prave, to bi nam biskup brzo zabranio sav rad i propovijedanje. Mi učimo samo ono, što je učio naš Gospodin Isus Krist.

O Bože, kako mnogi ljudi propadaju radi neznanja, što su ga sami skrivili! Ja sam čvrsto u to uvjeren, da radi ovog jednog grijeha više ljudi bude osuđeno, nego radi svih drugih zajedno, jer jedan čovjek, koji je neznačica, ne spoznaje zlo, što ga čini, kad grieši, niti spozna gubitak, što ga trpi. Čovjek neznačica je izgubljen čovjek!

Ja mislim često na to, da najveći broj kršćana, koji gube vječno blaženstvo, propadaju radi manjka religioznog znanja. Ljudi zlo shvaćaju religiju. Evo primjer, jednu osobu, koja bi trebala da se dade na svoj dnevni posao. Mjesto toga dođe joj misao da bi bilo bolje, kad bi ona vršila teška pokornička djela, provodeći polovicu noći u molitvi. Ne! Njezine staleške dužnosti imaju prednost. Kad bi ona bila dobro poučena, rekla bi sama sebi: «Ne, toga je ne smijem činiti, jer ja inače ne bih mogla sutra svojih dnevnih dužnosti obavljati. Ja bih.